

సమావేశము - IX

వాల్తూము - I

నెం. 5



వెల : రూ. 49-00

20 మార్చి, 2018

మంగళవారము,

(శక సం. 1939,

ఫాల్గుణం - 29)

తెలంగాణ శాసన సభ కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

	పేజీ. నెం.
1. పుట్టినరోజు శుభాకాంక్షలు	...
2. నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు	...
3. సభా కార్యక్రమము :	...
వాయిదా తీర్మానాల అనుమతి గురించి	20
4. జీరో అవర్	...
5. ప్రభుత్వ బిల్లులు:	...
తెలంగాణ అసైను చేయబడిన భూముల	
(అంతరణల నిషేధ) (సవరణ) బిల్లు, 2018	
తెలంగాణ వైద్య వృత్తిదారుల రిజిస్ట్రీకరణ (సవరణ) బిల్లు, 2018	
తెలంగాణ న్యాయవాదుల, గుమాస్తాల సంక్షేమ నిధి	
(సవరణ) బిల్లు, 2018	
తెలంగాణ న్యాయవాదుల సంక్షేమ నిధి (సవరణ) బిల్లు, 2018	
(ప్రతిపాదించబడినవి)	
6. 2018- 2019 సం.పు వార్షిక ఆదాయ - వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై - సాధారణ చర్చ	23
(రెండవ రోజు)	

తెలంగాణ శాసన సభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ ఎస్. మధుసూదనాచారి
ఉప సభాపతి	:	శ్రీమతి ఎం. పద్మా దేవేందర్ రెడ్డి
అధ్యక్షుల పేర్ల వట్టిక	:	శ్రీ బాజిరెడ్డి గోవర్ధన్ శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డా నాయక్ శ్రీమతి కొండ సురేఖ
కార్యదర్శి	:	డా. వి. నరసింహా చార్యులు
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎస్. దుర్గా ప్రసాద్ శ్రీ సిహెచ్. ఉపేందర్ రెడ్డి శ్రీమతి వి.ఎస్. ప్రసన్న కుమారి
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ బి. కమలాకర్ శ్రీమతి అలివేలు శ్రీ ఎం. కృపాకర్ రావు శ్రీమతి బి. ప్రమీల శ్రీమతి ఎస్. నాగమణి శ్రీ డి. శ్రీనివాసులు
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ పి. శ్రీనివాస్

తెలంగాణ శాసన సభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(తొమ్మిదవ సమావేశము - నాల్గవ రోజు)

మంగళవారం, మార్చి 20, 2018

(సభ ఉ. గం. 10.00 లకు ప్రారంభమైనది)

(గౌరవ సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు)

MR. SPEAKER:- Please resume your seats.

పుట్టినరోజు శుభాకాంక్షలు

ఈరోజు శ్రీ ఈటల రాజేందర్, ఆర్థిక శాఖ మంత్రి గారి జన్మదినం, సందర్భంగా వారికినా తరుపున, శాసనసభ తరుపున హార్దిక శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాను. ప్రజా సేవలో వారు మరెన్నో జన్మదినాలు జరుపుకోవాలని ఆకాంక్షిస్తున్నాను.

నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు

ఒక పంటకు ఎకరానికి రూ.4000/-ల పథకం

***Q.No. 31 (3132)**

నర్వశ్రీ ఏనుగు రవీందర్ రెడ్డి (ఎల్లారెడ్డి), పుట్టా మధుకర్ (మంథని), వేముల వీరేశం (నక్రేకల్), శ్రీనివాస్ గౌడ్.వి (మహబూబ్ నగర్), ఆళ్ల వెంకటేశ్వరరెడ్డి (దేవరకద్ర), అంజయ్య ఎల్లనమోని (షాద్ నగర్):- గౌరవనీయులైన వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(అ) రాష్ట్రంలోని రైతుల సంరక్షణ కోసం ఒక ఎకరానికి ఒక పంటకు రూ.4000/-ల చొప్పున రెండు పంటలకు రూ.8000/- లు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించిన విషయం వాస్తవమేనా ;

(ఆ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి ;

(ఇ) లబ్ధి పొందనున్న రైతుల సంఖ్య మరియు నదరు ప్రయోజనం నిమిత్తం అవసరమైన నిధుల పరిమాణం ఎంత ;

(ఈ) ఎప్పటినుండి దీనిని అమలుచేయడమవుతుంది.

వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి (శ్రీ పోచారం శ్రీనివాస్ రెడ్డి):- (అ) అవునండీ.

(ఆ) దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలో లేని విధంగా రైతులు పంట పండించడానికి పెట్టుబడి క్రింద 72,13,111 మంది రైతులకు (పట్టాదారు పాసు పుస్తకాలు కలిగిన రైతులకు) ఎకరానికి రెండు పంటలకు కలిపి రూ.8,000/- చొప్పున మొత్తాన్ని, వానాకాలం పంటకు ఏప్రిల్ 20 నుంచి మే మాసాంతం వరకు, యాసంగి పంటకు నవంబరు 20 నుండి ఇవ్వబడడమవుతుంది. ప్రతి గ్రామానికి వెళ్లి ప్రతి రైతుకు చెక్కులను స్థానిక ప్రజా ప్రతినిధుల ద్వారా పంపిణీ చేయడం జరుగుతుంది.

(ఇ) భూ రికార్డుల ప్రక్షాళన ఆధారంగా 72,13,111 మంది రైతులు లబ్ధి పొందనున్నారు మరియు నదరు పథకం క్రింద 2018-2019 సంవత్సరానికి బడ్జెట్లో 12,000 కోట్ల రూపాయలను ప్రతిపాదించడం జరిగింది.

(ఈ) 2018, వానాకాలం పంట నుండి రాష్ట్రవ్యాప్తంగా అమలుచేయడం అవుతుంది.

శ్రీ ఇ. రవీందర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు రైతును రాజు చేయాలనే ఉద్దేశంతో ఒక గొప్ప కార్యక్రమాన్ని తీసుకువచ్చారు. రైతు రాజైతే రాజ్యం బాగుపడుతుంది, రాజ్యంలోని ప్రజలు బాగుపడుతారు. రైతును రాజు చేయాలనే ఉద్దేశంతో 24 గంటల కంట్రీ ఇవ్వడంతోబాటు, పంటకు 4 వేల చొప్పున రెండు పంటలకు 8 వేల రూపాయల పెట్టుబడి, ఇస్తూనే కోటి ఎకరాలకు నీళ్లు ఇవ్వాలని ముఖ్యమంత్రి గారు నిర్ణయం తీసుకున్నారు.

భారతదేశంలోని ఏ రాష్ట్రం తీసుకోని నిర్ణయాలను తెలంగాణ రాష్ట్రం తీసుకున్నందునే, భారతదేశం మొత్తం తెలంగాణ వైపు చూస్తోంది. ఈ దిశలోనే ఈ ప్రభుత్వం నడుస్తోంది. భూ రికార్డుల ప్రక్షాళన ద్వారా పార్ట్-ఏ క్రింద ఎన్ని ఎకరాల భూ రికార్డులను ప్రక్షాళన చేశారు? పార్ట్-బి క్రింద ఎన్ని ఎకరాలు చేయాల్సివుంది? చెక్కులు ఏపీల్, మే నెలల్లో ఇస్తారా? లేకుంటే, వానకాలం ఇస్తారా, తెలియజేయాలని మంత్రిగార్ని కోరుతున్నాను. అంతేకాకుండా, ఇచ్చే చెక్కులు అకౌంట్ పే రుపంలో ఇస్తారా? లేదా బ్యాంక్ డ్రా చేక్ ఇస్తారా? ఏ ఏ బ్యాంకుల్లో చెక్స్ ఇస్తారనే విషయాన్ని కూడా చెప్పాలని కోరుతున్నాను. మొక్కజొన్న, సోయాబీన్ వంటలను మొదట మేనుకొని తరువాత కంది వంట వేస్తాం. ఆ కంది వంట రెండవ క్రాస్ క్రింద వస్తుందా? మొదటి క్రాస్ అయిన తరువాత, శనగలు కూడా వేయడం జరుగుతుంది. దాన్ని సెంకండ్ క్రాస్ క్రింద కౌంట్ చేస్తారా, లేదా? చెరుకు కూడా సంవత్సరం వంట కాబట్టి దాన్ని కూడా రెండు వంటల క్రింద తీసుకొని, నాలుగు వేల చొప్పున ఎనిమిది వేల రూపాయలు ఇస్తారా అనే విషయాలు తెలియజేయాల్సిన అవసరం ఉంది. అదేవిధంగా, వత్తి కూడా 8,9 నెలల వంట కాబట్టి, వత్తికి కూడా రెండు వంటల క్రింద ఇవ్వాలని గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. హార్డికల్చర్ క్రాస్, వండ్ల తోటలు కూడా సంవత్సరం వంట కాబట్టి, దాన్ని కూడా రెండు వంటల క్రింద నాలుగు, నాలుగు వేల చొప్పున ఎనిమిది వేల రూపాయలు ఇస్తారా, లేదా దయచేసి చెప్పాలని కోరుతున్నాను. కిలో బియ్యం రెండు రూపాయల వధకం గౌరవ ఎన్.టి.రామారావు గారి పేరు మీద లిఖించబడిన విధంగానే, ఈ వధకం వల్ల గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి పేరు కూడా చరిత్రలో లిఖించబడుతుంది. గతంలో కిలో బియ్యం రెండు రూపాయల వధకం పెట్టినప్పుడు కాంగ్రెస్ వాళ్లు తిట్టారు. కానీ, రాబోవు రోజుల్లో దాన్ని రూ.1.90 పైనలు చేసి, దాని తరువాత రూ.1.00కు తగ్గించాల్సిన పరిస్థితి వచ్చింది. మరి రాబోవు రోజుల్లో రైతులకు ఇచ్చే వధకాన్ని నాలుగువేల రూపాయల నుంచి రూ.5,000-6,000, 10,000ల వరకు పెంచే పరిస్థితి వస్తుందే తప్పా తగ్గించరు. అలా చేస్తే ఆ ప్రభుత్వాలను బండజోసి కొట్టే పరిస్థితి వస్తుంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చాలా గొప్ప కార్యక్రమాలు అమలు చేస్తున్నారు. వత్తి వంట తరువాత మేనుకొనే, శనగ వంటను, రెండవ వంట క్రింద కౌంట్ చేస్తారా? లేదా అనే విషయాలన్నీ తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పుట్టా మధుకర్:- అధ్యక్షా, రైతులకు వంట పెట్టుబడి ఎకరానికి రూ.4,000/-లను ఇచ్చే నిర్ణయం తీసుకున్నందుకు రైతుల తరపున గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు. సాదాజీవామాల్లో కొన్ని ఇబ్బందులతో భూ శుద్ధీకరణ ఇంకా పూర్తి కాకుండా పెండింగ్ లో వుంది. భూముల నర్సే పేరు మీద ఫార్మేట్, ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్, ముగ్గురికి

సంబంధించిన భూ వివాదాల వల్ల చాలా వరకు ఫార్మేట్ కు సంబంధించిన ఏరియాల్లో సమస్యలు పరిష్కారం కాలేదు. వాటిని ఏప్పటివరకు పూర్తి చేస్తారనే విషయాన్ని తెలియజేయాలని, అదేవిధంగా, వాళ్లు కూడా ఆలస్యం చేయకుండా మొదటి విడతల్లోనే పంట పెట్టుబడి వచ్చేట్లు చూడాలి. ఈ నిర్ణయాన్ని ప్రకటించిన ప్రభుత్వానికి, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి, మంత్రి గారికి మంథని నియోజకవర్గం ప్రజల పక్షాన ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ వేముల వీరేశం:- అధ్యక్షా, రైతాంగాన్ని అభివృద్ధి పథంలో నడిపే చారిత్రాత్మకమైన కార్యక్రమాన్ని తీసుకున్నందుకు ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు. రైతులకు పెట్టుబడి క్రింద ఇచ్చే రూ.4000/-లను రెండు కార్లకు సంబంధించి చెక్కుల రూపంలో ఇస్తారా? మొదటసారి చెక్కుల ద్వారా ఇచ్చి తరువాత అకౌంట్ లో డిపాజిట్ చేస్తారా? ఒకవేళ బ్యాంకు ఖాతాల్లో జమ చేస్తే క్రాస్ లోను తీసుకున్నప్పుడు రైతులకు ఇబ్బంది కలిగే పరిస్థితి వస్తుంది కాబట్టి, దీనికి ప్రత్యామ్నాయ అలోచన ఏమైన ఉన్నదా? అని అడుగుతున్నాను. అదేవిధంగా కౌలు రైతులకు కూడా వంటల పెట్టుబడి ఇచ్చే అవకాశం ఉందా, లేదా? దాన్ని కూడా వివరించాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. వంటల పెట్టుబడి పథకాన్ని నిమ్మ, బత్తాయి, మామిడి, తోటలకు రెండు క్రాపులకు ఇస్తారా? ఒక్క క్రాస్ కి ఇస్తారా అనే క్లారిటీ ఇవ్వాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. కోర్వి వివాదంలో ఉన్న భూములకు సంబంధించిన పెట్టుబడి డబ్బులని బ్యాంక్ లో రిజర్వులో ఉంచుతారా, కోర్టు వివాదాలు పూర్తి అయిన తరువాత ఇస్తారా? ఇవ్వరా? అనే విషయాలను తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను. పోడు భూములకు సంబంధించిన రైతులకు ఈ పెట్టుబడి వర్తిస్తుందా, లేదా? అని గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆళ్ల వెంకటేశ్వర రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఎకరానికి 4వేల రూపాయలు రైతాంగానికి పెట్టుబడి ఇవ్వాలనే అలోచన చేసిన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు. ఎక్కడా లేని విధంగా ముఖ్యమంత్రిగారు తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఈ వధకాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. ఎకరానికి 4 వేల చొప్పున రెండు వంటలకు 8 వేల చొప్పున పెట్టుబడి పథకం ప్రకటించిన తరువాత, రైతులు సంతోషంగా ఉన్నారు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత రైతుల కోసం అనేక చర్యలు తీసుకోవడం సంతోషకరం. కానీ, ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో, ఆర్.ఓ.ఎఫ్.ఆర్ పట్టాలు పొందినటువంటి రైతులకు ఎకరానికి 4 వేల పథకం వర్తిస్తుందా లేదా? మంత్రిగారు తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

10.10 | శ్రీ సోచారం శ్రీనివాస్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు ఉ. | శ్రీ ఏనుగు రవీందర్ రెడ్డి, శ్రీ పుట్టా మధుకర్, శ్రీ వేముల వీరేశం, శ్రీ పాయం వెంకటేశ్వర్లు గారు ప్రశ్నించినట్లుగా దేశంలోనే కాదు, ప్రపంచంలోనే రైతుకు పెట్టుబడి ఇచ్చే ప్రభుత్వం తెలంగాణ

ప్రభుత్వం. అధ్యక్షా, తమరూ రైతే, నేను రైతే. రామ రాజ్యంలో కానీ, ఆశోక రాజ్యంలో కానీ, కాకతీయ రాజ్యంలో కానీ, ఏ రాజ్యంలో నైనా రాజులు పరిపాలించినా, రైతుల వద్ద శిస్తులు వసూలు చేసేవారు. ఇంతకు ముందు పట్నాది గ్రామాంలోకి వస్తే రైతు శిస్తు కట్టలేక పారిపోయేవాడు. కాని మన ప్రభుత్వం హాంబోలో శిస్తు కాదు, రైతులకు మనమే పెట్టుబడి ఇస్తున్నాము.

(బ్రెజర్ బెంచీల నుంచి హర్షధ్వనాలు)

ఇది చాలా గొప్ప వధకం. రైతు వద్ద వసూలు చేయకుండా వారికే మనము ఇస్తున్నాము. తెలంగాణ రైతు కుటుంబం ఎంతో ఆత్మ గౌరవంతో బ్రతక గలిగే ఒక వరం వంటిది ఈ వధకం. ఈ వధకాన్ని ఎంతో పెద్ద ఎత్తున చేపడుతున్నాం. శ్రీ రవీందర్ రెడ్డి గారు కొన్ని ప్రశ్నలు అడగడం జరిగింది. వాటికి సమాధానంగా, పార్ట్-ఎ క్రింద ఉన్న భూముల వివరాలను గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఆదేశం మేరకు రెవెన్యూ శాఖా సీబింది సెప్టెంబర్ 15 తేది నుండి డిసెంబర్ 31, 2017 వరకు ప్రతి గ్రామంలో 10 రోజులు ఉండి, తిరిగి, వివాద రహితమైనటువంటి భూముల వివరాలను సేకరించడం జరిగింది. మొత్తం ఒకకోటి నలభై రెండు లక్షల ఎకరాల వివాదం లేని భూమిని పార్ట్-ఎ క్రింద గుర్తించడం జరిగింది. అది మొత్తం 96 శాతం ఉంది. పార్ట్ - బి క్రింద కేవలం 4 శాతం మాత్రమే వివాద భరితమైన భూమిగా గుర్తించడం జరిగింది. వాటి వివరాలు రెవెన్యూ శాఖ వారు ఎంక్వైరి చేయడం జరుగుతుంది.

SLBC నిర్ణయం ప్రకారం ఆర్డర్లీ చెక్లు యస్.బి.ఐ, ఆంధ్రా బ్యాంక్ కెనరా బ్యాంక్ కార్పొరేషన్ బ్యాంక్ ఐ.ఓ.బి మరియు సిండికేట్ బ్యాంక్ ద్వారా పంపిణీ చేయడం జరుగుతుంది.

రైతుకి చెక్ను ఇచ్చిన తరువాత, బ్యాంకులో డిపాజిట్ చేస్తే క్రాఫ్ లోన్ తీసుకుంటారేమో అని నభ్యులు శ్రీ వేముల వీరేశం అడిగారు. ఉదాహరణకు శ్రీ పోచారం శ్రీనివాస్ రెడ్డి క్రాఫ్ లోన్ సిండికేట్ బ్యాంకులో ఉంటే, నేను అందులోనే తీసుకోవాలని లేదు, ఆంధ్రా బ్యాంకులో వేసి జీరో ఆకౌంట్ క్రింద లోన్ తీసుకోవచ్చు. రైతులకి చెక్ ఇచ్చిన ప్రతి పైసా రైతు పెట్టుబడికి పోతుంది.

(బ్రెజర్ బెంచీల నుంచి హర్షధ్వనాలు)

గౌరవ సభ్యులు శ్రీ రవీందర్ గారు అడిగినట్లుగా మొదటి వంట తరువాత, రెండో వంట శుకగ కాబట్టి, రెండు వంటలకు ఇస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. చెరుకు వంట వస్తే మూసాల వంట. కాబట్టి, ఆ వంటకు రెండు సార్లు పెట్టుబడి ఇస్తాం. నదరు విషయాన్ని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లడం జరిగింది.

(బ్రెజర్ బెంచీల నుంచి హర్షధ్వనాలు)

హార్టీకల్చర్ వంట సంవత్సరం పొడుగున ఉంటే దానికి కూడా రెండు వంటల క్రింద మంజూరు చేస్తాం.

శ్రీ పుట్టా మధుకర్ గారు తగాదా ఉన్న భూముల గురించి ప్రశ్నించారు. అది కేవలం 4 శాతం మాత్రమే ఉండగా ఆర్.డి.ఓ, కలెక్టర్, సబ్ కలెక్టర్ ఆ దిశగా పనిని మొదలు పెట్టారు. అది త్వరలో క్లియర్ చేస్తాం.

శ్రీ వేముల వీరేశం గారు కౌలు రైతుల గురించి ప్రశ్నించారు. కౌలు రైతులు పర్మనెంట్ గా ఉండరనీ, ఎవరికైనా కౌలుకి ఇవ్వచ్చని తెలియజేస్తున్నాను. కాబట్టి మనం ఇచ్చే రూ. 8000 పట్టాదారుని పేరు మీద ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

శ్రీ పాయం వెంకటేశ్వర్లు ఏజన్సీ ప్రాంత రైతుల గురించి అడిగారు. ఈ విషయం గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లడం జరిగింది. గిరిజన ప్రాంతాల్లో గిరిజనులు కాని వారు కూడా వంటలు పండిస్తున్నారు. వాటిని పరిశీలించి వారికి కూడా తగిన సహాయం చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను.

రైతు పెట్టుబడి తీసుకొని, అధిక దిగుబడి తెచ్చి, మంచి గిట్టుబాటు ధరకు అమ్మి, రైతు ఆత్మగౌరవంతో బ్రతకాలన్న కాంక్షతో ఈ వధకాన్ని ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. డిల్లీ వెళ్లినప్పుడు కేంద్ర మంత్రి ప్రశ్నించారు. “ఏ పైసా వాషన్ లేతే క్యా” రూ.4,000, రూ.8,000 ఇస్తున్నారు కదా వాటిని తిరిగి తీసుకుంటారా అని అడిగారు. రైతుకు బ్యాంకు లోన్ క్రింద కాక గ్రాంట్ క్రింద ఇస్తున్నాం కాబట్టి తిరిగి తీసుకోమని చెప్పాను.

కేంద్ర మంత్రులు గానీ, కేంద్ర నాయకులు గానీ, కేంద్ర అధికారులు గానీ, ఈ వధకం గురించి ప్రశంసించే వారే కానీ, విమర్శించేవారు ఎవరు లేరు. కారణం శిస్తు వసూలు చేసే స్థాయి నుంచి రైతుకి ఇచ్చే స్థాయి వరకు రావడం. ఎవరూ చెయ్యని విధంగా మన ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ వధకాన్ని చేపట్టారు. దీన్ని వండుగ లాగా గౌరవ శాసన సభలో ప్రవేశ పెడతాము. పాస్ బుకల్ పంపిణీ కార్యక్రమం ఒక్క రోజులో పూర్తి చేస్తామని, చెక్కుల పంపిణీ కార్యక్రమం, ఒక్కొక్క నియోజకవర్గంలో దాదాపు 70 వేల మంది జనాభా ఉండగా, వారికి రూ. 70-80 కోట్లు పంపిణీ చేయవలసి ఉంటుంది. కాబట్టి ప్రతి గ్రామానికి పెడవ్యాలి ఫిక్స్ చేసుకొని, నవంబర్ 20 వ తారీఖు నుంచి మొదటి వానా కాల వంట వేసుకునే మే చివరి వరకు ప్రతి గ్రామం తిరిగి పెడవ్యాలి ప్రకారం, ఏ తారీఖున ఏ గ్రామనికి వెళ్లుతున్నామో చెప్పి, ప్రతి రైతుకి చెక్కులు ఇచ్చి ఎక్సాలెడ్జ్ మెంట్ తీసుకుంటాము.

ఇంత మంచి కార్యక్రమంలో గౌరవ శాసన సభ్యులు, గౌరవ పార్లమెంట్ సభ్యులు, గౌరవ మంత్రివర్గ సభ్యులు, గౌరవ శాసన మండలి సభ్యులు, పార్లొని పూర్తి స్థాయిలో విజయవంతం చేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- డిస్ప్యాట్ లో ఉన్న భూములు డిపాజిట్ చేస్తారా అని గౌరవ సభ్యులు అడిగారు.

డిస్ప్యాట్ భూములు పార్ట్ - బి కింద పెట్టాము. రూ. 12 వేల కోట్లు బడ్జెట్ లో కేటాయించడం జరిగింది. అది డిస్ప్యాట్ క్లియర్ అయిన తరువాత అందజేస్తాము.

శ్రీ ఏనుగు రవీందర్ రెడ్డి:- ROFR క్రింద ఏ రైతుకైతే పట్టాలు ఇచ్చామో, ఆ భూమిని రైతులు దున్నకుని పంటలు పండిస్తున్నారు. కాబట్టి, దాని మీద కూడా మాట్లాడాల్సిన అవసరం ఉంది. మరొక విషయం రూ. 4000 స్క్వేం మొదలైన తరువాత, పాడుబడి చదును చేసిన భూమికి కూడా ఇస్తారా అని నేను మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

అధ్యక్షా రెవెన్యూ శాఖా నుంచి ఎవరైతే గ్రామాలకి వెళ్తున్నారో వారికి ఆదేశాలు ఇచ్చారు. పార్ట్ - ఎ తో బాటు ROFR కానీ, అటవీ భూమి కానీ, డిస్ప్యాట్ భూమి కానీ, నిదానంగా ఆలోచించి ROFR క్రింద ఉన్న పట్టాలకు కూడా రూ. 4,000 తప్పని సరిగా క్లియర్ అవుతే వాటికి కూడా ఇస్తాము.

10.20
ఉ.

హైదరాబాద్ మెట్రోరైల్ ప్రాజెక్టు దశ

*Q.No. 33(3246)

Sarvasri Akbaruddin Owaisi (Chandrayana-gutta), Mumtaz Ahmed Khan (Yakuthpura), Mohd. Moazam Khan (Bahadurpura), Jaffar Hussain (Nampally), Syed Ahmed Pasha Quadri (Charminar), Ahmed Bin Abdullah Balala (Malakpet), Kausar Moinuddin (Karwan) - Will the Minister for Information Technology and Municipal Administration & Urban Development be pleased to state:

(a) the present status of Hyderabad Metro Rail Phase-I works;

(b) whether it is a fact that the Government has entrusted the work of preparing the detailed project report for Phase-II of Hyderabad Metro Rail Project to Delhi Metro Rail Corporation; if so, the details thereof;

(c) the status of Phase-I, Corridor - II works from JBS to Falaknuma;

(d) The number of temples, mutts, mosques, dargahs, chillas, churches and Heritage buildings are coming in the proposed route of Metro Rail; and

(e) the action being taken to protect these religious places and heritage Structures?

Minister for Municipal Administration and Urban Development (Sri K. Taraka Rama Rao) :- (a) Out of the 72 Km length of Phase-I, 30 Km has been opened for commercial operations. With an overall

progress of 85%, the Project works are going on at a brisk pace in other portions.

(b) Yes, Sir. Delhi Metro Rail Corporation Ltd. (DMRCL) has since submitted Preliminary Project Report (PPR) and is presently carrying out field surveys for preparation of Detailed Project Report (DPR) for Phase-II.

(c) Phase-I Project works in JBS-Falaknuma corridor are going on at a brisk pace between JBS and MGBS.

(d) & (e) While 25 sensitive structures which are mostly religious buildings would have been affected by the Metro Rail alignment between MGBS and Falaknuma, through engineering solutions this number has been brought down to 4. Enough care will be taken during construction that no damage is done even to these 4 structures. The Metro viaduct would, only, be taken over these structures, avoiding any damage to the structures per se.

SRI AKBARUDDIN OWAIISI:- Mr. Speaker, Sir, through you, I would like to put a few questions to the Hon'ble Minister. The first question I would like to ask is that what is the actual cost of this Project? Has it increased and if so, kindly give me the details of that. With regard to question (b) what are the payments that have been made by the State Government kindly give me the details of all the payments made and what is the balance of payment which has to be made by the Government? My question (b) is: Whether it is a fact that the Government has entrusted the work of preparing the detailed project report for Phase-II of Hyderabad Metro Rail Project to Delhi Metro Rail Corporation; if so, the details thereof. For this question the Hon'ble Minister said that they have submitted preliminary project report and about this I would like to have details of this report as to which are the areas that have been addressed in this report. I would, also, like to know the details of Phase-II as any part of the Old City is being considered in Phase-II or not? Kindly give the details of that. With regard to question (c) about the status of Phase-I, Corridor-II JBS to Falaknuma the Hon'ble Minister, in his reply, said that it is going on at a brisk pace.

مشیر صاحب نے کہا کہ کام کی ترقی کے ساتھ ہی رہے ہیں۔ جس کا پتہ ہمارے پاس ابھی کام کی شروعات ہی نہیں ہوئی ہے۔
مشیر صاحب نے کہا کہ کام کی ترقی کے ساتھ ہی رہے ہیں۔ جس کا پتہ ہمارے پاس ابھی کام کی شروعات ہی نہیں ہوئی ہے۔
JBS-Falaknuma corridor works are going on at a brisk pace between JBS and MGBS.
رہے ہیں ان کے بھی منصوبہ دیر سے جاری ہوئی ہوگی۔

With regard to question (d) of the number of temples, mutts, mosques, dargahs, chillas, churches and heritage buildings coming in the

proposed route of Metro Rail the Hon'ble Minister, in his reply, said that 25 sensitive structures, mostly religious structures are getting affected.

میں نے کہا ہے کہ 25 حساس مقامات ہیں؟ آپ نے اب میں صرف 4 مقامات کے متاثر ہونے کی بات کی تو میں جانتا ہوں کہ اس میں سے graveyards ہیں اور کئی دکانیں ہیں اور اگر میں نے کہا ہے کہ Phase-I کے 72 kms میں 25 حساس مقامات ہیں تو اس میں سے کئی اور متاثر ہو سکتے ہیں۔

As per my knowledge

جیسا کہ میں نے عرض کیا ہے، وہ سب سے پہلے ہوئے۔

What is the requirement of the width of the road for laying these metro pillars?

یہاں کے ضروری ہے کہ گلی...

What we need and understand is that after the Charminar Pedestrianization Project the lifeline and the movement of the traffic on this road would improve.

یہاں ایکٹ جب شروع ہو گا تو اس سے ریلوے کے متاثر ہو گئے ہیں اور صاحب اس کی بھی وضاحت کریں۔

The most important thing is that I have been demanding and requesting that we should have a connectivity to reach the Airport.

اب ہر پورٹ کو جانے کے لیے connectivity دے رہے ہیں لیکن میں نے کہا ہے کہ اس کے لئے کوئی ایکٹ نہیں ہے۔

That is very important.

جیسا کہ میں نے کہا ہے کہ ایکٹ کے لئے develop کرنا ہے۔

The Airport is very near from Falaknuma

تو آپ اس کو بھی connect کرنا چاہتے ہیں؟ اور کیا آپ کو اس سے لڑنے کا ارادہ ہے؟ connect کر رہے ہیں؟ اس کی ضروریات بھی بتائیں؟ میں نے کہا ہے کہ اس کے لئے ایکٹ نہیں ہے۔ لیکن ہم اس کے ساتھ ساتھ یہ بھی چاہتے ہیں کہ اس کے لئے ایکٹ نہیں ہے۔

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి (అంబర్పేట):- హైదరాబాద్ నగరంలో ఉన్నటువంటి బ్రాఫిక్ సమస్యను పరిష్కరించడానికి చాలా రోజులు. క్రితమే మెట్రో రైల్ ప్రాజెక్టు నిర్మాణాన్ని చేపట్టడం జరిగింది. ఫేజ్. 1 కి సంబంధించి 72 కి.మీ గానూ 30 కి.మీ మేరకు వాణిజ్య కార్యక్రమాలు ప్రారంభమయ్యాయని మంత్రి గారు చెప్పారు. ఎంజీబీఎస్ నుంచి ఫలక్ నుమ చేప్ ఫేజ్. 1 లోనే ఉంది. ఆ డ్రైవ్ ని ఎందుకు ఆపారు? సిటీలోని మిగతా ప్రాంతాలలో పనులు ప్రారంభించారు. హైదరాబాద్ నగరంలో అత్యధిక బ్రాఫిక్ ఉండే

ప్రాంతం అది. హైదరాబాద్ నగరంలో ఉన్నటువంటి పాత పట్టణంలోని ప్రజలకు ఇది ఉపయోగపడుతుంది. వారి జీవితాలలో వెలుగును తెచ్చే మెట్రో రైల్ ప్రాజెక్ట్ పనులను ఎంజీబీఎస్ నుండి ఫలక్ నుమ వరకు ఎందుకు ఆపవలసి వచ్చింది? దీనికి కారణం ఏమిటి? న్యూ సిటీలో అనేక ప్రార్థనా మందిరాలు ఉన్నప్పటికీ ఏ రక్మైన స్థలం జరగకుండా మెట్రో రైల్ ను నిర్మించుకున్నాము. న్యూ సిటీలో చాలా చోట్ల ప్రార్థనా మందిరాలు ఎఫెక్ట్ అవుతున్నాయి. మెట్రో రైల్ ని వేశారు. ఓల్డ్ సిటీలో మెట్రో రైల్ ప్రాజెక్టును 8-9 సంవత్సరాలుగా ఎందుకు ఆలస్యం చేస్తున్నారు? ఫలక్ నుమ వరకు మెట్రో రైల్ ప్రాజెక్ట్ ఎప్పుడు పూర్తి అవుతుంది? పూర్తి చేయకపోవడానికి కారణం ఏమిటి? పాత నగరంలో ప్రజల హక్కులకు ఎందుకు భంగం కలిగిందో ప్రభుత్వం చెప్పాలి. ఇంతకు ముందు నభ్యులు చెప్పినట్లు ఫలక్ నుమ నుండి ఎయిర్ పోర్ట్ వరకు మెట్రో రైల్ కనెక్టివిటీని ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

SRI K. TARAKA RAMA RAO: -Mr. Speaker, Sir, my friends, Akbaruddin Owaisi and Kishan Reddy asked questions. First, I will answer Akbaruddin Owaisi The actual cost of the entire project is estimated at Rs. 14,132 crores. Questions are asked about the payments made by the State Government. The State Government, so far, in the last five years has made a payment of Rs. 2,296 crores of money. The State Government is expected to spend Rs. 3,000 crores because the original project cost as conceived goes to Rs. 14,132 crores. 10% viability gap fund was claimed by the bidder which is coming from the Government of India. That is about Rs. 1,458 crores.

10.30 ఉ. The State Government was expected to spend about Rs. 3000 crore, out of which as I have mentioned, Rs.2296 crore has already been spent. The balance of payments is pending. Out of the 72 KMs length of Phase-I, as I have already answered 30 KMs has been commissioned. The remaining works are being worked out at a brisk pace.

Now Sir, I also would like to come on record and say that we are aiming to complete about 66 1/2 KMs much before the end of this year. We will move forward as quickly as we can and we will be completing in phases. The Hon'ble Prime Minister had inaugurated this Metro Rail Project, which is the world's largest public, private, partnership

Project in Metro Rail on the 29th November last year. We are very proud that it is progressing very well.

With regard to payment Sir, I have already answered. Even from Government of India, out of Rs.1458 crore, Rs. 1204 crore has been paid as per eligibility. There are claims and counter claims being made as was pointed out by Sri Akbaruddin Owaisi saheb about cost increase, etc, but there is no finality achieved. So, once there is finality, I would definitely come to the House and explain it. While the discussion is still on, it would not be prudent for me to present to the House because we have not yet reached the finality in that. I think my friend will appreciate the sensitivity also. With respect to balance of payments, I have already clarified.

With respect to JBS and MGBS, I went on record and in my reply also I said between Jubilee Bus Station and Mahatma Gandhi Bus Station, the work is going on at a brisk pace.

ابریل کی رفتار سے چل رہی ہے، اس تعلق سے آپ سے کیا کہوں؟ میں اس کی وضاحت کر رہا ہوں۔ quantify کر رہا ہوں۔
میں اس کی وضاحت کر رہا ہوں۔ اس تعلق سے آپ سے کیا کہوں؟ میں اس کی وضاحت کر رہا ہوں۔

The other question that my friend had asked is, what is the minimum requirement with respect to the width of the road? In areas where the right of way is available, we have almost gone to the extent of 200 feet. For example, in areas like Miyapur, we have 200 feet of width available. Minimum width in Sultan Bazaar is about 66 feet and that too if it is only one way. Let me remind you if it is one way it is 66 feet but if it is for two ways then it has to be minimum of 80 feet. In case of Old City, our department and Hyderabad Metro Rail wanted ideally larger coverage. On record also Sri Akbaruddin Owaisi had asked us in the past to expand it as much as possible so that Old City will not be decongested in future. I am sure he wants it as wide as possible keeping in view the interest of the people, but keeping in mind the practical implications we have to go anywhere between 80-100. That is feasible, practical and useful for the people.

Now coming to the question as to how many religious structures are there, let me point out that the total number of religious sensitive structures including mandirs, masjids, gurudwaras and other places, are about 103. The affected properties are about 25 but because of reengineering and reworking we have been able to bring it down to

minimum of 4. I think my friend would appreciate the fact that we brought it down to 4. Even in this 4, we assure you through this House that we will not affect any of these properties. In fact, the viaduct would be much above so that there is no harm caused to the structures *per se*

.Coming to the question of Airport connectivity, Sir we are more than committed. I assure you through this House, as Sri Akbaruddin Owaisi had asked, we will ensure that this Corridor which is expected to terminate at Faluknama will be taken further. హైటెక్ సిటీ నుంచి మాత్రమే ఎయిర్ పోర్టుకి తీసుకువెళ్లడం భావ్యం కాదని మొన్ననే ముఖ్యమంత్రి గారు తెలియజేశారు. ఫలక్ నుమా, నాగోల్, హైటెక్ సిటీ కారిడార్ల నుంచి not immediately but eventually we want to connect all the three corridors to the Airport so that హైదరాబాద్ లో నివసించే నాగరికులందరూ ఇబ్బంది పడకుండా ఎయిర్ పోర్టుకు ప్రయాణం సాగించాలనే ముఖ్యమంత్రి గారి భావనకు అనుగుణంగా పని చేస్తున్నాము. పాత బస్టీలో మెట్రో రైలు పనుల జాప్యం గురించి సభ్యులు శ్రీ కిషన్ రెడ్డి గారు మాట్లాడిన విషయంలో “రిలీజియస్ డెవలప్ మెంట్, సెన్సిటివిటీస్” దృష్ట్యా మెట్రో రైలు పనులు కొంత మేరకు జాప్యం జరిగిన విషయం వాస్తవమే. మెట్రో రైలు పనుల్ని వంద శాతం పూర్తి చేస్తాము. మెట్రో రైలు పనులను ఫలక్ నుమా వరకు పూర్తిచేయడంతోబాటు, భవిష్యత్తులో మెట్రో రైలు మార్గాన్ని ఫలక్ నుమా నుండి ఎయిర్ పోర్టు వరకు తీసుకువెళ్లే బాధ్యతను టి.ఆర్.ఎస్. ప్రభుత్వమే తీసుకుంటుందని సభా ముఖంగా సభ్యులు కిషన్ రెడ్డి గారికి, పాత బస్టీ ప్రజలకు తెలియజేస్తున్నాను.

SRI AKBARUDDIN OWASI:- Hon'ble Speaker Sir, I thank the Hon'ble Minister for giving detailed reply to all the questions that have been raised by me but he has forgotten to give the details to the question which I asked i.e., whether it is a fact that the Government has entrusted the work to Delhi Metro Rail Corporation. The reply he had given is that Preliminary Project Report had been given and presently they are carrying out field surveys for preparation of Detailed Project Report for Phase II. I would like to know, whether Old City is being considered in Phase II or not? Secondly, what I would like to ask the Hon'ble Minister is, I don't know if it is true or false but what I heard and as per my knowledge, the L&T is not willing to take up this work from JBS to Faluknuma. Is it right or wrong? If L&T refuses to take up this work,

does the Government has any programme for completion of the work? Are there any plans to allot it to somebody else or is the Government going to take it itself and complete this Metro Train Project from JBS to Faluknuma. I would like to have details for these two questions. Lastly, I request the Hon'ble Minister

.....Phase-II آپ

please take us also into confidence so that we could also suggest some alignment, some routes for the 2nd alignment. All the City MLAs including the Old City MLAs can be called for a meeting and after taking our proposals you can take a final decision.

SRI K.TARAKA RAMA RAO: Speaker Sir, with respect to the Old City alignment and proposed expansion of Metro rail, today in fact, right after the House is adjourned, we have planned to convene a meeting with MLAs of Old City and that is only for the issues that you have raised like Hyderabad Metro Water Supply, etc. We can even take up this mater along with those matters in the meeting. We will also present to you the plans and I am sure we can discuss it and eventually before we come to finality and conclusion we will definitely involve all city MLAs. I assure you today's meeting was arranged for something else as was assured in the House but we will certainly take up this matter also. With respect to your inputs I assure you once again that it will not happen without the inputs of all the city MLAs. With respect to the Question about the hypothetical situation of L&T not wanting to do it, you said you have heard it from the grapevine. Let me say this, it is only hear- say. It is only a gossip that is going around. So far we have not received anything from L&T stating that they don't want to take up this project. We believe that they will honour the commitment. We believe that they will take it up. In the eventuality

.....hypothetically, آپ نے کہا تو میں آپ سے وعدہ کرتا ہوں کہ حکومت تھانہ کے لئے ضروریات کو
.....ہم کو ملے گی اور مکمل کر کے پرائے کی شہر کی تعمیر کو بروا جائے گا جس کو مکمل کر لیا ہے اس کو مکمل کر لے گا اور
.....دار الحکومت کے لئے

10.40 MR.SPEAKER:- Now Question
No.3259.....

(Interruptions from Sri G.Kishan Reddy)

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గత 8 సంవత్సరాలుగా హైదరాబాదు నగరంలో మెట్రో పనులు జరుగుతుంటే ఓర్డీ సిటీ ప్రజలు దిక్కులు చూడటం తప్ప వాళ్ళకు అనుభవించే హక్కు లేదు. వాళ్ళు మెట్రో ఎక్కాలంటే కొత్త నగరానికి వచ్చి ఎక్కాలి. పాతబస్టి వాసులను గతంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ నిర్లక్ష్యం చేసింది. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటైన నాలుగు సంవత్సరాల తరువాత ఇప్పుడు పాత నగరంలో మెట్రో పనులు చేపడతామని గౌరవ మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. ఈ పని నాలుగు సంవత్సరాల క్రితమే ఎందుకు చేయలేదు? ఇది పాత నగర ప్రజల హక్కులకు భంగం కలిగించే విధంగా ఉన్నది. పాత నగరం అన్ని రకాలుగా అభివృద్ధికి నోచుకోకుండా వెనుకబడి ఉంది. కనీసం, ఈ మెట్రో అయినా వస్తుందని వారు ఆశపడగా, మెట్రో పనులు ప్రారంభించనందుకు భారతీయ జనతా పార్టీ తరపున ప్రొటెస్ట్ చేస్తూ, ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్య వైఖరికి నిరసనగా మా పార్టీ వాకౌట్ చేస్తోంది.

(భారతీయ జనతా పార్టీ సభ్యులు సభ నుంచి వాకౌట్ చేశారు)

శ్రీ కె. తారక రామారావు:- అధ్యక్షా, నిజానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ విషయంలో ఎంత హుందాగా వ్యవహరించారనేది అందరికీ తెలుసు. ప్రపంచంలోనే పబ్లిక్, ప్రైవేట్ పార్టనర్షిప్ లో అతిపెద్ద మెట్రో రైల్ ప్రాజెక్టును నిర్మించుకుంటున్నాము. దీని గురించి రాజకీయాలకు అతీతంగా వెళ్ళాలనే ఉద్దేశంతోనే, గౌరవ ప్రధానమంత్రి గారి చేతుల మీదుగా ప్రారంభించే నిమిత్తం ఆహ్వానించేందుకు వారి సమయం కోసం మేం వేచి చూస్తున్నాం. కానీ మా మిత్రులు భారతీయ జనతా పార్టీకి సంబంధించిన వాళ్ళ కేవలం రాజకీయ ప్రయోజనాల గురించి వారు నిరసన వ్యక్తం చేశారన్నది ప్రజలు కూడా అర్థం చేసుకుంటారు. రాజకీయంగా వారు చేసే ప్రయత్నాన్ని పాతబస్టి ప్రజలు కూడా హర్షించరు. ఎందుకంటే అక్కడ ఉండే మతపరమైన ప్రార్థనా మందిరాలకు సంబంధించి కొంచెం సెన్సిటివ్ గా పోవాలి, గడచిన నాలుగు సంవత్సరాల కాలంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రి, గౌరవ హోంమంత్రి గారి సారథ్యంలో శాంతిభద్రతలకు సంబంధించి ఎలాంటి సమస్యలు లేకుండా హైదరాబాదు నగర ప్రజలు జీవనం కొనసాగిస్తున్నారు. ఇదే సర్దితలో ముందుకు వెళ్ళాలనే ఉద్దేశంతో కొంత సమయం తీసుకున్నప్పటికీ బ్రహ్మాండంగా ముందుకు వెళ్ళాలని మేం ప్రయత్నం చేస్తుంటే, కేవలం రాజకీయంగా అబ్బి పొందేందుకే ఇది. ఒక నిరసన కార్యక్రమం తప్ప ఇంకొకటి కాదు. మరొకసారి ఈ వేదిక ద్వారా సభ్యులు అశ్చర్యుద్ధీన్ ఓవైస్ గారు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానంగా

పాతబస్సు ప్రజల చిరకాల కోరిక అయిన ఫలక్సూమా వరకు మనం మెట్రో అనుకున్న విధంగా దానిని పూర్తి చేయడమే కాకుండా, ఫలక్సూమా నుంచి ఎయిర్పోర్టు వరకు తీసుకెళ్లే బాధ్యతను కూడా ఇదే ప్రభుత్వం తప్పకుండా పూర్తి చేస్తుంది. సభ్యులు ఓపికపడండి గారు దానికి కూడా హాజరవుతారని ఆశిస్తున్నాను.

MR.SPEAKER:- Now Question No.3259 Minister for Municipal Administration and Urban Development.

వ్యక్తిగత కారు మరియు నాలుగు చక్రాల వాహనాల కోసం పార్కింగ్ ప్రదేశాలు

*ప్రశ్న నెం.34 (3259)

శ్రీ వి. శ్రీనివాస్ గౌడ్:- గౌరవనీయులైన సమాచార సాంకేతిక, మునిసిపల్ పరిపాలన, పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(అ) గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మహానగర మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ ప్రాంతంలో ఉన్న ద్వీచక్ర వాహనాలు, నాలుగు చక్రాల వాహనాల సంఖ్య ఎంత;

(ఆ) వాహనాల కొనుగోలుదారులకు పార్కింగ్ ప్రదేశాలు ఉన్నప్పుడే రిజిస్ట్రేషన్ చేసి ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉందా;

(ఇ) వాహనాల పార్కింగ్ నిమిత్తం ఏదేని ప్రణాళికను రూపొందించడమయిందా;

(ఈ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి?

సమాచార సాంకేతిక, మునిసిపల్ పరిపాలన, పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. తారక రామారావు):-

(అ) తెలంగాణ ప్రభుత్వ రవాణా కమిషనరు గారు తెలియజేసినట్లుగా గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మహానగర మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ ప్రాంతంలో 10,15,431 నాలుగు చక్రాల వాహనాలు, 40,14,034 ద్వీచక్రవాహనాలు ఉన్నాయి.

(ఆ) లేదండీ.

(ఇ) అవునండీ.

(ఈ) హైదరాబాద్ నగరం, తెలంగాణలో ఇతర పట్టణ ప్రాంతాల కోసం ప్రణాళిక, అభివృద్ధి, కార్యకలాపాలు, అమలు, నిర్వహణ వంటి పార్కింగ్ కి సంబంధించిన వివిధ అంశాలను పరిష్కరించడానికి 7-7-2017 తేదీగల ఎంఎ శాఖ జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం.187 ద్వారా ప్రభుత్వం పార్కింగ్ విధానాన్ని జారీ చేసింది.

గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ నిర్దిష్టపరచిన పార్కింగ్ ఫీజు షూలుపై 4/2 చక్రాల వాహనాల పార్కింగ్ కోసం

తమ ఖాళీ భూమిని వినియోగించడానికి ఆసక్తిగల ప్రైవేటు పార్టీల నుండి గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ దరఖాస్తులను ఆహ్వానించింది. ప్రైవేటు బహిరంగ ప్లాట్లలో పార్కింగ్ శాస్త్రీయ నిర్వహణతోబాటుగా పార్కింగ్ విధానం అనుగుణంగా, పార్కింగ్ ప్రాంతాలను పెంచడానికి ఏజెంట్ల నియామకం కోసం ఇటీవలే ప్రతిపాదనను తీసుకొనిరావాలని కోరడమయింది.

శ్రీ వి. శ్రీనివాస్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, మనిషి జనాభా ఏ విధంగా పెరుగుతున్నదో వాహనాల సంఖ్య కూడా అదే మాదిరిగా పెరుగుతున్నది. ఒక్క హైదరాబాద్ నగరంలోనే 50 లక్షలకు పైగా వాహనాలు ఉన్నాయంటే, పరిస్థితి అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఒక ఇంట్లో ముగ్గురు మనుషులుంటే మూడు వాహనాలు ఉంటున్నాయి. పార్కింగుకు సంబంధించి కాలనీలలో కూడా ఒక్కొక్క ఇంటి ముందు రెండు, మూడు కార్లు పార్కు చేస్తున్నందున ఆ రోడ్ల మీద రాకపోకలకు చాలా ఇబ్బంది కలుగుతున్నది. అందువల్ల ప్రభుత్వంతోబాటు ప్రైవేట్ వాళ్లకు కూడా దీంట్లో భాగస్వాములను చేసినట్లైతే ఈ పార్కింగ్ సమస్య నుంచి మనం బయట పడగలుగుతాము. పార్కింగ్ సమస్య కేవలం హైదరాబాద్ నగరంలోనే కాదు మిగతా జిల్లా కేంద్రాలలో కూడా ఉన్నది. ఢిల్లీలో షాపింగ్ కాంప్లెక్సులు, పార్కింగ్ స్లాట్స్ ఒక దగ్గరే ఉంటాయి. 100 ఫీట్ల రోడ్డు ఉన్న దగ్గరకూడా షాపులు ఉండవు. కానీ మన రాష్ట్రంలో గత పాలకుల నిర్మాణం వలన 40, 50 ఫీట్ల రోడ్డు ఉన్న దగ్గరకూడా మొత్తం షాపులే ఉన్నందున పార్కింగ్ సమస్య తలెత్తుతున్నది.

మన నిబంధనల ప్రకారం పార్కింగ్ లాట్స్ ఎవరైనా పెట్టాలన్నా కూడా అక్కడ స్టేట్ ను అలాట్ మెంట్ చేయడం లేదు. కాబట్టి ఇలాంటి చోట్ల వారిని ఎంకరేజ్ చేయడానికి ట్యాక్స్ ఎగ్జెంషన్ ఇస్తున్నామా? అంతే కాకుండా మల్టీ లెవల్ కాంప్లెక్సులు నిర్మించడానికేమైనా ప్రతిపాదనలు చేస్తున్నారా? వీరిని ఎంకరేజ్ చేయడానికి మన ప్రభుత్వ స్థలాలలో మూడు, నాలుగు ఫ్లోర్లు పార్కింగ్ గురించి అలాట్ చేసి పైన రెండు ఫ్లోర్లు షాపింగ్ చేసుకునే విధంగా నిర్మాణం చేయాలని ఒక బిల్డింగ్ ఇంజనీర్లతో వాళ్లే సొంతంగా తయారుచేసి పార్కింగ్ ఏరియాలను మనకు అలాట్ చేస్తారు. అంతే కాకుండా అక్కడ షాపులు పెట్టుకోవడానికి కూడా అవకాశముంటుంది. కాబట్టి ఇలాంటి ప్రతిపాదన ప్రభుత్వం దగ్గర ఉన్నదా అని అడుగుతున్నాను.

రోప్ వేలు లేకుండా డైరెక్టుగా ఎలక్ట్రానిక్ యంత్రాల ద్వారా మనం లిఫ్ట్ చేయడానికి కూడా అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి ప్రైవేట్ వాళ్లను భాగస్వాములను చేస్తేనే మెయింటెనెన్స్ బాగుంటుంది. కొత్తగా నిర్మాణం చేసిన వాటిలో కూడా 10 శాతం పార్కింగ్ కు, ఒక శాతం ఎమినిటీస్ గురించి వదిలేస్తాము. ఈ ఒక శాతం ఎమినిటీస్ లో కాలనీలలో కమ్యూనిటీ పార్కింగ్ ఏర్పాటు చేయాడానికేమైనా ప్రభుత్వం దగ్గర ప్రతిపాదన ఉన్నదా? ఒక శాతం

ఎమినిటీస్ లో క్లబ్లు, స్విమ్మింగ్ పూర్వ వంటివి పెడుతున్నారు. దానికి కూడా ట్యాక్స్ చేస్తున్నందుకు కూడా కొంతమంది ముందుకు రావడం లేదు. కాబట్టి వీటికి ఎగ్జంప్లస్ ఇచ్చినట్లైతే బాగుంటుంది.

ఈ పార్కింగ్ కు సంబంధించి పార్కింగ్ లాట్స్ పెట్టే ఆలోచన ఏమైనా ఉన్నదా? ఎందుకంటే దేశంలోనే ఒక పార్కింగ్ అధారితీని గౌరవ మంత్రిగారు ఏర్పాటు చేశారు. ఇది ఒక శ్యాంపుల్ గా మన రాష్ట్రంలో చేస్తున్నందున వాటికొక స్పార్ట్ కార్డు కూడా ఏర్పాటుచేసి ఎంకరేజ్ చేయడానికి అవకాశమున్నదా? షాపింగ్ కాంప్లెక్స్ లో పార్కింగ్ లాట్స్ కు స్థలాన్ని వదిలేసిన తరువాత వారు వాహనదారుల నుంచి మళ్ళీ డబ్బులు కూడా ధూలు చేస్తారు. దీనికి సంబంధించి బహుశా 2004 సంవత్సరంలో హైకోర్టు ఒక జడ్జిమెంట్ ను ఇస్తూ ఆ పార్కింగ్ ప్లేస్ లన్నీ వల్లిక్ పార్కింగులని చెప్పడం జరిగింది. ఏ మల్టీ కాంప్లెక్స్ లోనైనా పార్కింగ్ ప్లేస్ కు ట్యాక్స్ ఎగ్జంప్లస్ ఇచ్చినట్లైతే కొత్తగా పెట్టుకోవడానికి కూడా అవకాశముంటుంది. నగరాలలోనే ప్రభుత్వ కార్యాలయాలు ఉన్నచోట సాయంత్రం సమయాలలో ఆ స్థలాలను వాడుకోవడం గురించి ఒక రెగ్యులేటరీ అధారితీని ఏర్పాటు చేసి వాటిని ఉపయోగించుకుంటే బాగుంటుంది.

మా మహబూబ్ నగర్ వట్టణం మధ్యలో ప్రభుత్వ కార్యాలయాలు ఉన్నాయి. అక్కడ ఎవరైనా మల్టీ లెవల్ పార్కింగ్ అలాట చేస్తూ ఒక ఫ్లోరో, రెండు ఫ్లోర్లొ ఉంచుకొని షాపింగ్ కాంప్లెక్స్ లు పెట్టుకోమని చెప్పినట్లైతే వల్లిక్ కు కూడా బాగుంటుంది. దుబాయ్, సింగపూర్ వంటి దేశాలలో మాత్రమే పార్కింగ్ లాట్స్ ను ప్రైవేట్ వారికిచ్చి బ్రహ్మాండంగా ముందుకు సాగుతున్నాయి. కాబట్టి మన రాష్ట్రాన్ని కూడా ఈ దేశంలోనే నెంబర్ వన్ సిటీగా మారుస్తున్నందున పార్కింగ్ గురించి తగు చర్యలు చేపడితే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. తారక రామారావు:- అధ్యక్షా, నభుల్లు శ్రీనివాస్ గౌడ్ గారు చాలా ప్రశ్నలు అడిగారు. మరీ ముఖ్యంగా ప్రైవేట్ భాగస్వామ్యంతో చేయడంతోబాటు ఇంకా చాలా సూచనలు చేసినందుకు వారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఇప్పుడు మనం తీసుకొచ్చిన ఈ పార్కింగ్ విధానం కేవలం హైదరాబాదు నగరానికే కాదు, రాష్ట్రంలోని అన్ని వట్టణాలకు వర్తింపజేయడం జరుగుతుందనేది గౌరవనభుల్లు గుర్తించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. చాలా దేశాలలో, చాలా నగరాలలో ఈ పార్కింగ్ వల్ల విపరీతమైన ఆదాయం ఆ వట్టణానికి వచ్చే అవకాశమున్నది. ఉదాహరణకు న్యూయార్క్ వట్టణాన్ని తీసుకుంటే అక్కడ రెండు అతి పెద్ద ఆదాయ వనరు పార్కింగ్ ద్వారా వస్తున్నది. కానీ మన నగరంలో రెండు సంవత్సరాల క్రితం నేను మునిసిపల్ శాఖా మంత్రిగా బాధ్యతలు తీసుకున్న తరువాత, పార్కింగ్ ద్వారా మనకు వస్తున్న ఆదాయం ఎంత అని విశ్లేషించినప్పుడు కేవలం సంవత్సరానికి 54 పార్కింగ్ స్థలాల ద్వారా రూ.96 లక్షలు వస్తున్నది తెలిసిన్నప్పుడు దాని గురించి వెంటనే తీసుకున్న నిర్ణయం ఏమిటంటే ఈ 54 పార్కింగ్ స్థలాలను

కూడా ఉచితం చేయాలని ఆదేశించడం జరిగింది. ఎందుకంటే రూ.96 లక్షల కోసం ప్రజలను 96 రకాలుగా వేధించడం మంచిది కాదనే ఉద్దేశంతో ఆ 54 పార్కింగ్ స్థలాలను ఉచిత పార్కింగులుగా నిర్ణయించడం జరిగింది. వీటితోబాటు శ్రీనివాస్ గౌడ్ గారు మల్టీ లెవల్ కార్ పార్కింగ్ చేయాలని అన్నారు. ఆ ప్రయత్నం ఇప్పటికే చేస్తున్నాము. GHMC, HMDA, ఇండస్ట్రియల్ ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కార్పొరేషన్ సంయుక్తంగా అతి త్వరలోనే హైదరాబాద్ మెట్రో రైలు కలిపి 22 స్టేట్స్ లో తొందరలోనే MLCP ల కోసం టెండర్లను ఆహ్వానించబోతున్నాము. వారు సూచించిన విధంగా వల్లిక్, ప్రైవేట్ పార్కుర్స్ లోనే దానిని కూడా ఆహ్వానిస్తున్నాము. అదే మాదిరిగా టెక్నాలజీని కూడా వినియోగించుకొని ఒక నమగ్రమైన స్పార్ట్ కార్డు గానీ స్పార్ట్ యాప్ గానీ తయారు చేయాలన్నారు. తప్పనిసరిగా ఒక స్పార్ట్ యాప్ ను హైదరాబాదు నగరంలో ఉన్న వాటన్నింటిని క్రోడీకరించి అందుబాటులోకి తీసుకొస్తామని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

10.50 | సాయంత్రం పూట వల్లిక్ ప్లేస్ ను పార్కింగ్ కు

ఉ. వాడుకోవచ్చని వారు ఇచ్చిన మంచి సూచనను తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము. జి.హెచ్.ఎమ్.సి.కి సంబంధించి ఈ మధ్య కాలంలోనే ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకుని ఒక ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారిని డైరెక్టర్ ఎన్ ఫోర్స్ మెంట్ గా నియమించాము. ఎందుకంటే నగరంలో ఇప్పటికే గ్రీడ్ లాక్ సిస్టమ్ ఏవేన్ ఉంది. పార్కింగ్ అనేది ఒక ముఖ్యమైన సమస్య. పార్కింగ్ లో ఆన్ స్టేట్ పార్కింగ్, ఆఫ్ స్టేట్ పార్కింగ్ అని రెండు ఉంటాయి. ఈ రెండింటిలో నరైన ఎన్ ఫోర్స్ మెంట్ లేకపోతే బ్రాఫిక్ సమస్య మరింత తీవ్రతరమయ్యే ప్రమాదం ఉంది. కాబట్టి డైరెక్టర్ ఎన్ ఫోర్స్ మెంట్ అధికారిని నియమించాము. రవాణా శాఖ మరియు జి.హెచ్.ఎమ్.సి. సంస్థ సంయుక్తంగా కలిసి కార్యచరణ రూపొందించి ముందుకు పోతాము. వారు చేసిన ప్రతి సూచనను పరిగణనలోకి తీసుకుంటామని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీనివాస్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, మంచి కార్యక్రమం చేపట్టినందుకు మంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. టౌన్ వరకు వారు ఆలోచన చేశారు. కార్ల వరకు వారు చెప్పడం జరిగింది. కన్స్ట్రక్షన్ మెటీరియల్ లారీలు గాని, గూడ్సు ట్రాన్స్ పోర్ట్ సిస్టమ్ లారీలు గాని టౌన్ లోకి రావాలంటే, హైదరాబాదు పరిసర ప్రాంతాల్లో ఎక్కడా ట్రక్ పార్కింగ్ అనేది లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వ యాక్టు ప్రకారం గాని, మోటర్ మోకల్ యాక్ట్ ప్రకారం గాని, ట్రక్ పార్కింగ్ అనేది ఏర్పాటు చేయాలి. హెచ్.ఎమ్.డి.ఎ. పరిధిలో కొన్ని పార్కింగ్ స్థలాలు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. కానీ, హైదర్ నగర్, కూకట్ పల్లి, వనస్థలిపురం అవతల ప్రాంతాల్లోని పార్కింగ్ నిమిత్తం తోహాన్ అనే కంపెనీ వాళ్ళకు అప్పచెప్పితే, వాళ్ళు ప్రైవేటు వాళ్ళకు లీజుకి ఇచ్చుకున్నారు. అది చట్ట విరుద్ధం. ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం దృష్టికి కూడా తీసుకువెళ్ళాము. పరాధీనమైన ప్రభుత్వ భూమిని టేకోవర్ చేసుకోవాల్సిందిగా కోరుతున్నాను. ఔటర్ రింగు రోడ్డు చుట్టు ముట్టు ప్రాంతాల్లో లారీలు ఆపుకోడానికి ప్రభుత్వంలో ట్రాన్స్ పోర్ట్ సిస్టమ్ లేదు. ప్రైవేటు

వాళ్లు లారీలు కొనుక్కొని, ఎన్నో అవస్థలు పడుతూ, ఎక్కడైనా లారీ ఆగిందంటే ట్రాఫిక్ పోలీసులు చలాన్లు వేస్తున్నారు. అటువంటి చోట్ల పార్కింగ్ ఏర్పాటు చేయడం ప్రభుత్వం యొక్క పని. కాబట్టి, మంత్రి గారు ఆలోచించి హెచ్.ఎమ్.డి.ఎ. పరిధిలో లారీలకు పార్కింగ్ స్థలాలు ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. తారక రామారావు :- అధ్యక్షా, సభ్యులు వి. శ్రీనివాస్ గౌడ్ గారు లేవనెత్తిన పార్కింగ్ అంశం ముఖ్యమైనది. ఎందుకంటే కార్గో మూవ్మెంట్ చాలా పెద్ద ఎత్తున హైదరాబాదు మహా నగరానికి ఉంటుంది. ట్రక్ మూవ్మెంట్ విషయంలో రెస్టిక్యూషన్ ఉన్నాయి. వారు నూచించిన విధంగా టెటర్ రింగు రోడ్డు చుట్టూ ట్రక్ పార్కింగ్ ఏర్పాటు విషయమై, ట్రాన్స్ పోర్ట్ డిపార్ట్మెంటు, మున్సిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ డిపార్ట్మెంటు సంయుక్తంగా ఒక కార్యాచరణ రూపొందించి గతంలో ఏవైనా స్థలాలు పరాధీనమైతే వాటిని స్వాధీనం చేసుకుంటాము. దానితోబాటు వారు చెప్పిన విధంగా కొత్త స్థలాలు కూడా గుర్తించి వారికి న్యాయం చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను.

జాతీయ రహదారుల కోసం భూ సేకరణ

*ప్రశ్న నెం.35 (3142)

సర్వశ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి, డా.కె.లక్ష్మణ్ (ముషీరాబాద్), చింతల రామచంద్రారెడ్డి (ఖైరతాబాద్), ఎన్.వి.ఎస్.ఎస్. ప్రభాకర్ (ఉప్పల్):- గౌరవనీయులైన రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(అ) తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించిన జాతీయ రహదారుల వివరాలు ఏమిటి;

(ఆ) రాష్ట్రంలో జాతీయ రహదారుల నిర్మాణానికి భూసేకరణను చేపడుతున్న విషయం వాస్తవమేనా; అయితే, ఇప్పటివరకు సేకరించిన భూమి వివరాలు ఏమిటి;

(ఇ) ప్రతిపాదించిన రహదారులన్నింటి కోసం ఎప్పటిలోగా భూసేకరణ ప్రక్రియను పూర్తి చేయడమవుతుంది;

(ఈ) భూసేకరణను వేగవంతం చేయడానికి తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి?

రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు):- (అ) తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత 1333.00 కి.మీ. పొడవును జాతీయ రహదారులుగా ప్రకటించడమయింది. తదుపరి, తెలంగాణ రాష్ట్రంలో 1767 కి.మీ. పొడవు గల 13 రాష్ట్ర రోడ్లను కొత్త జాతీయ రహదారులుగా ప్రకటించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం “సూత్రప్రాయంగా” ఆమోదించింది. వివరాలను అనుబంధం-ఎ రూపంలో సభా సమక్షంలో ఉండమయింది.

(ఆ) అవునండీ. మొత్తం 147.71 హెక్టార్లను సేకరించడ మయింది. వివరాలను అనుబంధం-బి రూపంలో సభా సమక్షంలో ఉండమయింది.

(ఇ) కేంద్ర ప్రభుత్వం వసులను మంజూరు చేయడానికి లోబడి ప్రతిపాదిత జాతీయ రహదారులన్నింటి కోసం భూసేకరణ ప్రక్రియను అత్యంత ప్రాధాన్యతపై చేపట్టడమవుతుంది.

(ఈ) ఎల్.ఎ ప్రక్రియను వేగవంతం చేయడానికి 30-06-2017 తేదీగల రెవెన్యూ (జెఎ - ఎల్.ఎ) శాఖ, జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం.120 ద్వారా జారీ చేసిన 2017, తెలంగాణ రాష్ట్ర భూసేకరణ (సమ్మతి, నిర్ణయం, స్వచ్ఛంద సేకరణ, ఆర్ - ఆర్ నిమిత్తం ఏకముత్తం చెల్లింపు) నియమావళికి అనుగుణంగా, 2016, ఆర్.ఎఫ్.సి.టి. ఎల్.ఎ ఆర్ - ఆర్ (తెలంగాణ సవరణ) చట్టం, (2017లో 21వ చట్టం) ద్వారా సవరించినట్టి 2013, ఆర్.ఎఫ్.సి.టి. ఎల్.ఎ ఆర్ - ఆర్ చట్టంతో భూమిని సేకరించాలని ప్రతిపాదించడమయింది. 1956, ఎన్.హెచ్ చట్టం ప్రకారం భూసేకరణకు సంవత్సరం నుండి సంవత్సరం ఐదు నెలల కాలం పట్టగలదు. దీనికి బదులుగా ఎల్.ఎ.ను 6 నుండి 9 నెలలలో పూర్తి చేయడానికి వీలవుతుంది.

LAQ NO.3142 ANNEXURE-B					
Details of land acquired NH in Telangana state					
S.No.	Name of the district	Project Name	Land Acquired in Hec		
			Land taken into possession	Award passed/ under process to take into possession	To be acquired shortly
1	Warangal (Rural)	Rehabilitation and upgradation of NH-365 from km 154.00 to 187.00 (Mangalwarpet to Malkajgiri section) to two-lanes with paved shoulders under NHDP-IV or EPC basis	3.8		
2	Mahabubnagar	Widening and Strengthening of NH 167 from NH 167 from Km 227/6 to 283/0 in Haggari-Raichur-Jadcherla section	0.26		
3	Suryapet and Nalgonda	Rehabilitation and upgradation of NH-365 from km 0/0 to 72/600 (Nakrekal to Thanamcherla Section) to two-lanes with paved shoulders	142.75	7.05	
4	Nalgonda	Rehabilitation and upgradation of NH 565 from km 1.00 to 86.057 (Nakrekal to Nagarjunsagar dam section) to two lane with paved shoulders	0.89	4.45	6.91
5	Khammam	Rehabilitation and Up-gradation of NH-221 from Km 71/200 to Km 121/000 (AP/Telangana Border- Rudrampur Section) to two lanes with paved shoulders		0.491	0.388
6	Bhadradi Kothagudem	Rehabilitation and upgradation of NH-221 from km 121/0 to 165/00 (of Vijayawada-Jagdalpur Rudrampur to Sarapaka)			0.491
7	Mahabubnagar	Widening to two/four lane with paved shoulders from km.182/120 to 227/500 NH-167 on Haggari-Jadcherla Road.		1.14	
8	Ranga Reddy, Nager Kurnool	Rehabilitation and upgradation of NH - 765 from km 23.00 to 108.00 (Hyderabad to Dindi section) to two-lanes with paved shoulders			3.67
Total			147.71	13.131	11.459

LAQ NO.3142 In-Principle approved National Highways in Telangana State (December' 2017)		
S.No	Name of the Road	Length (Km)
1	Medak-Rudrur-Bhodan-Basar-Bhainsa (Junction at NH-61)	166
2	Karimnagar(Junction at NH 563) -Sincilla-Kamareddy-Yellareddy- Pitlam(Junction at NH 161)	165
3	Sarapaka-Eturunagaram-Kaleswaram-Chennur-Kauthala-Sirpur road	396
4	Miriyalaguda-Piduguralla-Narsaraopet	26
5	Bhadrachalam-Jeelugumilli-Jangareddygudem-Devarapally	68
6	Zaheerabad-Bidar-Deglur	25
7	Choutuppal-Ibrahimpattam-Amangal-Shadnagar-Chevella- Shankarpally-Kandi (NH-65)	186
8	Medak-Siddipet-Elkathurthy (NH-563)	133
9	Junction at Hyderabad Outer ring road-Valigonda-Thorrur-Nellikuduru- Mahububabad-Yellandu-Kothagudem (NH30)	234
10	Tandur - Kodangal - Mahabubnagar road	96
11	Kothakota - Gudur up to Mantralayam on NH-167	70
12	Rangshaipet-Chintanekkonda-Kesamudram-Mahabubabad	71
13	Bhupappally-Anshanpally-Goraveedu-Neredpally thanda (Chainpaka)-Gammilapally-Burapally-Emped-Vavilala-Jammikunta-- Veenavanka-Karimnagar	131
Total (in Km)		1767

LAQ NO.3142 ANNEXURE-A National Highways declared since formation of Telangana State under control of State PWD Department			
S.N o	NH No.	Name of the Road	Length in Kms
NHs Declared in 2015-16			
1	563	Extension of NH-563 from Warangal to Khammam	120
NHs Declared in 2016-17			
2	365B	Junction with NH-65 near Suryapet connecting Arvapally, Jangaon, Duddeda, Siddipet, and terminating at Sincilla	184
3	167	Mahabubnagar-Jadcherla-Kalwakurthy-Devarakonda-Miryalaguda and terminating at junction with NH-65 at Kodad in the State of Telangana	211
4	163	Hyderabad-Moinabad-Chevella-Manneguda-Kodangal in State of Telangana and terminating near Ravulapalli at Telangana/Karnataka border	135
5	363	The highway starting from its junction with NH No.63 near Indaram connecting Mandamari, Bellampalli, Tandur, Rebbana, Asifabad and terminating at Wankidi at Telangana/Maharashtra border in the State of Telangana	90
6	63	The Highway starting from its junction with NH-548C near Barshi and connecting to Yedshi, Dhoki, Murud, Latur, Renapur, Nalegaon, Dighoi, Udgir, Deglur, Adampur, Khatgaon, Sagroli in the state of Maharashtra connecting Nizamabad, Metpalli, Mancheral, Chinnur in the State of Andhra Pradesh, Sironcha, Bijapur, Jagdalpur in the State of Chhattisgarh Kotapad and terminating at its junction with NH-26 near Boriguma in the State of Orissa.	38
7	353B	The Highway starting from its junction with NH-44 near Adilabad in the state of Telangana and connecting to Korpana, Vansadi, Gadchandur, Bamawada, Rajura, Gondpimpri and terminating at its junction with NH- 353C near Ashii in the state of Maharashtra.	33
8	161B	The highway starting from its junction with NH-161 near Nizampet connecting Moodguntal, Narayankhed, Manori, Bellapur, Pulkurthi, Pipri, Ibrahimpur, Nayalkal, Athnoor, Dappur and terminating at Telangana/Karnataka border	49
NHs Declared in 2017-18			
9	365BB	The highway starting from its junction with NH-65 near suryapet connecting Mothey, Khammam, Wyr, Thalada, Mittapalli, Kalkuru, Sattupalli, Ahwaraopet in the State of Telangana, connecting Jeelugumilli, Buttaigudem, Kannapuram, Pattiseema, Tallapudi and terminating at the junction of NH-16 near Kovur in the State of Andhra Pradesh.	177
10	161AA	The highway starting from its junction with NH No.161 near Sangareddy and connecting Narsapur, Tooprtan, Gajwel, Pragnapur, Jagdevpur, Bhongir and terminating at its junction with NH-65 near Choutuppal in the State of Telangana.	153
10	61 Extension	The highway starting from its junction with NH 160 Bhiwandi near Kalyan connecting Murbad, Ale, Ahmadnagar, Shevgaon, Gevrai, Majalgaon, Parbhani, Nanded, Bhokar in the State of Maharashtra connecting Nirmal, Khanapur, Mellapuram, Raikal and terminating at its junction with NH-63 near Jagtial in the State of Telangana.	82
11	161BB	The highway starting from its junction with NH 161 near Madnoor and connecting Sonala, Tradi Hipperga, Limboor, Sirpur, Pothangal, Kotagiri, Rudrur and terminating at its junction at NH-63 near Bodhan in the State of Telangana.	50
12	765D	The highway starting from Hyderabad(Junction at outer ring road) connecting Narsapur, Rampur and terminating at Medak.	64
Total (Km)			1333

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, స్వాతంత్ర్యము వచ్చినప్పటి నుండి ఎన్ని జాతీయ రహదారులు వచ్చాయో, అంత కంటే చాలా ఎక్కువ జాతీయ రహదారులు ఈ నాలుగు సంవత్సరాల్లో, సరేంద్ర మోదీగారి నేతృత్వంలో తెలంగాణ ప్రాంతంలో వేసుకున్నాము. గతంలో 2,527 కిలో మీటర్ల జాతీయ రహదారులు ఉంటే, ఇప్పుడు సుమారుగా, మంత్రి గారు చెప్పిన నివేదిక ప్రకారం, ఈ నాలుగు సంవత్సరాల్లో 3,097 కిలో మీటర్లు అదనంగా జాతీయ రహదారులు రాబోతున్నాయి. అయితే సమస్య అంతా ఎక్కడ వస్తుందంటే, టెండర్లు వేసిన తరువాత, కాంట్రాక్టర్లు వచ్చిన తరువాత, భూసేకరణ మధ్యలో ఆగిపోతే, కాంట్రాక్టర్లు ప్రభుత్వం వద్ద నుండి అదనపు ఛార్జీలు షూలు చేసి, ప్రభుత్వ ఖజానాకు గండి కొట్టే వరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి కచ్చితంగా 90 శాతం భూసేకరణ జరిగితేనే రోడ్డు వేసే పనులు ప్రారంభిస్తామని కేంద్ర ప్రభుత్వం చెప్పడం జరిగింది. కానీ, దురదృష్టం మన రాష్ట్రంలో కేంద్ర ప్రభుత్వంతో చేసిన కరస్పాండెన్స్ అంతా సభ ముందు పెడతారా అని అడుగుతున్నాను. ఎందుకంటే, 2017-18 సంవత్సరానికి సంబంధించి 8 ప్యాకేజీల ద్వారా రోడ్డు వేయడం కోసం, సుమారు 1,540 హెక్టార్ల భూమి అవసరం ఉంది. ఈ విషయమై ఒక్క ఎకరం కూడా భూ సేకరణ కాలేదు. అదే విధంగా, 2018-19 సంవత్సరానికి సంబంధించి 7 ప్రాజెక్టులు మంజూరు చేశారు. ఈ ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి 1,605 హెక్టార్ల భూమి అవసరం ఉంది. ఈ విషయంలో కూడా మనం ఇంత వరకు అడుగు ముందుకు వేయలేదు. దీని కారణంగా కేంద్ర ప్రభుత్వ సమ్మతి కూడా ఇవ్వడం లేదు. ఈ భూసేకరణ కాని కారణంగా, లేటు అవుతున్న కారణంగా ఏవైనా రోడ్ల విషయంలో ఆలస్యం జరిగిందా, రిజక్ట్ చేశారా తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను. భూసేకరణ జరగని కారణంగా రోడ్ల నిర్మాణం ఆలస్యమవుతున్న వూట వాస్తవమేనా అనే విషయాన్ని మంత్రి గారు తెలియజేయాలిందిగా కోరుతున్నాను. త్వరతగతిన ఈ జాతీయ రహదారుల నిర్మాణ పనులు చేయడం కోసం, భూసేకరణ కోసం ప్రభుత్వం ఏమైనా కార్యాచరణ సిద్ధం చేసిందా అనే విషయాలను చెప్పాలిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్.వి.ఎస్.ఎస్. ప్రభాకర్ :- అధ్యక్షా, జాతీయ రహదారుల విస్తరణ విషయంలో నా ఉప్పల్ నియోజకవర్గం కూడా ఉంది. అంబర్పేట్, ఉప్పల్, చాదర్‌ఘాట్ మరియు ఉప్పల్ నుండి వరంగల్ కి వెళ్లే రోడ్డు కూడా జాతీయ రహదారే. దానికి సంబంధించిన ఎలివేటెడ్ కారిడార్ ను ఈ మధ్యనే కేంద్ర ప్రభుత్వం మంజూరు చేయడం, టెండర్లు పిలవడం కూడా జరిగింది. ఆ సందర్భంలోనే జి.హెచ్.ఎమ్.సి.కి సంబంధించినటువంటి అధికారులు, ఉప్పల్ రహదారిని 150 ఫీట్లకు విస్తరిస్తామని స్టాండింగ్ కమిటీలో కూడా

తీర్మానం చేశారు. జాతీయ ఎలివేటెడ్ కారిడార్ కి సంబంధించిన విషయంలో అనుమతి ఇచ్చే సమయంలోనే 150 రోజుల్లోపు ఈ రోడ్డు విస్తరణ పనులు పూర్తి చేయాలని తెలియజేయడం జరిగింది. దానికి సంబంధించిన పనులు వేగవంతం చేయాలని నేను కోరుతున్నాను.

ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన కట్టడాల పనులు ప్రారంభమయ్యాయి. 174 కట్టడాల నుండి నేను కన్సెంట్ టెండర్స్ కూడా తీసుకొచ్చి పురపాలక మంత్రి గారికి చెప్పాను, కమిషనర్ గారికి చూపించాను. కానీ, పనులు ఇంకా వేగవంతం కావడం లేదు. ఒక్కమైయాదాద్రికి ప్రాధాన్యత ఇస్తున్న సందర్భంగా అన్ని కన్సెక్విటీలను పెంచుకోవాలని మనం ఆలోచిస్తున్నాను. కేంద్రం అనుమతి ఇచ్చే సమయంలో ఈ పనులను 150 రోజుల్లో పూర్తి చేయాలని పేర్కొనడం కూడా జరిగింది. ఆ వేగాన్ని పుంజుకోవాలని కోరుకుంటున్నాను.

11.00 రహదారుల శాఖ మంత్రి గారు మంత్రిగా బాధ్యతలు
ఉ. స్వీకరించిన తరువాత మొట్టమొదటగా చెల్లపల్లి ఆర్.ఓ.బి.కి శంకుస్థాపన చేశారు. కానీ, 24 కట్టడాలని సేకరించడం కోసం మూడు సంవత్సరాల సమయం వట్టిందని తెలియజేస్తున్నాను. కానీ దానికి సంబంధించిన ప్రక్రియ ఇంకా పూర్తి కాలేదు. రైల్వే శాఖ వారు ఆర్.ఓ.బి.కి సంబంధించిన పనుల్లో రైల్ పార్లన్ లో బ్రిడ్జిని పూర్తి చేసి సంవత్సరం నుంచి వేచి చూస్తున్నారు. కాని 28 కట్టడాల సేకరణ విషయంలో జి.హెచ్.ఎమ్.సి తీవ్రమైన జాప్యాన్ని చేస్తున్న విషయాన్ని మీ ద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. పురపాలక శాఖ మంత్రి గారు మల్కాజ్ గిరి పార్లమెంటరీ సమావేశంలో సమీక్ష చేసి పనుల్ని చేపట్టాలని, సిటి ఎమ్.ఎల్.ఎలను కూడా ఆదేశించారు. ఆర్ అండ్ బి శాఖ మంత్రి గారు కమిషనర్ గారితో, మంత్రి గారితో పలుసార్లు మాట్లాడారు.

(మైక్ కట్ చేయబడింది)

శ్రీ ఎన్.వి.వి.ఎస్.ఎస్. ప్రభాకర్ :- అధ్యక్షా, మంత్రి స్థాయిలో నగర శాసనసభ్యుల సమీక్ష జరిపినప్పటికీ, జి.హెచ్.ఎమ్.సి 28 కట్టడాలను చెల్లపల్లిలో సేకరించలేకపోయిందంటే, ఎక్కడ వేసిన గొంగళి అక్కడే వుందన్న విధంగా ప్రభుత్వం వుందని తెలుస్తోంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం రహదారుల విస్తరణకు పూర్తి స్థాయిలో చేయూతను ఇస్తున్నప్పటికీ, చేయూతను అందుకోలేకపోతున్నందుకు నాకు బాధ కలుగుతున్నది.

(మైక్ కట్ చేయబడింది)

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వర రావు :- అధ్యక్షా, జాతీయ రహదారులకు సంబంధించి భూ సేకరణ విషయంలో ఆలస్యం

జరుగుతున్నదనే మాటను క్షిప్రరేఖిగారు సభద్యక్షికి తీసుకువచ్చారు. నేషనల్ యాక్ట్ ద్వారా, హైవే యాక్ట్ ద్వారా వసుల్ని చేపట్టాలంటే, కేలం రెండు సంవత్సరాల సమయం పడుతుంది. ఎన్.హెచ్.ఎకి సంబంధించిన రహదారుల పనులు కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆధీనంలో జరుగుతాయి. నేషనల్ హైవే స్టేట్ రోడ్లను మాత్రమే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపడుతున్నది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపడుతున్న రహదారులకు భూ సేకరణ విషయంలో అవాంతరాలు కానీ, ఆలస్యం కానీ లేదు. మొదటి సంవత్సరం 723 కి.మీలు, 4,121 కోట్ల రూపాయలకి సంబంధించి 21 ప్రాజెక్టులు పనులు జరుగుతున్నాయి. అదే విధంగా ఈ మధ్య కాలంలో మంజూరైన 319 కి.మీ 3వేల కోట్ల రూపాయలతో నేషనల్ హైవేస్ పనులు జరుగుతున్నాయి. నేషనల్ హైవేలో కేలం డబుల్ లైన్లు, పేవుడ్ హైవే పోల్డర్స్ తో చిన్న చిన్న పట్టణాలు వుంటే ఫోర్ లైన్లు తీసుకుంటున్నాము. ఫోర్ లైన్ రహదారులకు మాత్రమే భూ సేకరణ అవసరమౌతున్నది. జాతీయ రహదారులకు సంబంధించి ఎక్కడా కూడా భూ సేకరణ వల్ల పనులు ఆలస్యమైన మాటలో వాస్తవం లేదు. ఆలస్యం వల్ల ఏ ఒక్క ప్రాజెక్టు కూడా రద్దు కాలేదని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

జాతీయ రహదారుల అభివృద్ధి సంస్థని కొన్ని రహదారులు కావాలని అడగ్గా వాటికోసం గడ్డరీ గారు 8వేల కోట్ల రూపాయలు మంజూరు చేశారు. ఈ విషయమై రెండు నెలల క్రితమే నోటిఫికేషన్ వచ్చింది. దానిలో డి.సి.ఆర్ కి కానీ, ల్యాండ్ ప్లానింగ్ వంటి అన్ని విషయాలకు అప్రూవల్స్ కేంద్ర ప్రభుత్వమే ఇవ్వాలి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ రహదారుల్ని రాష్ట్రమే చేపడుతుందనే విధంగా, పార్లమెంట్ లో అప్రూవైన్ కొత్త చట్టం ప్రకారం కేలం ఆరు మాసాల్లోనే భూ సేకరణ పూర్తి చేస్తామని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి నివేదించిన విషయాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం అంగీకరించి, అడాప్ట్ చేసుకోమని తెలిపారు. నెల రోజుల నుంచి భూ సేకరణ ఉధృతంగా చేస్తున్నాము. అన్నీ కూడా 3డి, 3ఏ, 3బి పాజిషన్ లో వున్నాయి. ఆరు నెలల్లో జాతీయ రహదారి అభివృద్ధి సంస్థకు ఇచ్చిన భూ సేకరణను పూర్తి చేసి, మంజూరైన ప్రాజెక్టుని ఆలస్యం కాకుండా, రద్దు కాకుండా చూసే బాధ్యత రాష్ట్ర ప్రభుత్వానిదని గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

చౌటుప్పల్ లో నూతన డిగ్రీ కళాశాల

*ప్రశ్న నెం.36(3235)

శ్రీ కూసుకుంట్ల ప్రభాకర్ రెడ్డి (మునుగోడు):- గౌరవనీయులైన ఉప ముఖ్యమంత్రి మరియు విద్యాశాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(అ) యాదాద్రి భువనగిరి జిల్లాలోని చౌటుప్పల్ లో కొత్త డిగ్రీ కళాశాలను ఏర్పాటు చేసే ప్రతిపాదన ఏదైనా వుందా;

(ఆ) అయితే, ఆ వివరాలు ఏమిటి;

(ఇ) సదరు ప్రతిపాదనను ఎప్పటిలోగా అమలు పర్చడమవుతుంది?

ఉప ముఖ్యమంత్రి మరియు విద్యా శాఖ మంత్రి (శ్రీ కడియం శ్రీహరి):- (అ) అవునండీ. ఈ ప్రతిపాదనను స్వీకరించడం జరిగింది.

(ఆ,ఇ) ఇది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుంది.

శ్రీ కూసుకుంట్ల ప్రభాకర్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, మునుగోడు నియోజకవర్గంలోని చౌటుప్పల్ రెవెన్యూ డివిజన్ పరిధిలో నారాయణపురం, వలిగొండ, పోచంపల్లి, రామన్నపేట మండలాల్లో డిగ్రీ కళాశాల లేక విద్యార్థులు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఇంటర్మీడియట్ స్థాయి వరకు చదివిన పిల్లలు డిగ్రీ చదివేందుకు దూర ప్రాంతాలకు వెళ్లే వీలు లేక విద్యను మధ్యలోనే ఆపిస్తున్నారు. డిగ్రీ కళాశాల కావాలని అడిగాము. దీనికి సంబంధించి టెక్నికల్ గా వయబిలిటీ వుందని సంబంధిత అధికారులు నివేదిక ఇవ్వడం జరిగింది. ఇన్ ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కూడా సిద్ధంగా వుంది. కనుక డిగ్రీ కళాశాల అనివార్యమని తెలియజేస్తున్నాను. డిగ్రీ కళాశాలను ఏర్పాటు చేసి విద్యార్థులకు చదువుకునేందుకు వసతులు, అవకాశం కల్పించాలని కోరుతున్నాను. కనుక ఎప్పటిలోగా డిగ్రీ కళాశాలను ఏర్పాటు చేస్తారని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కొత్తగా 78 ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాలలను ఏర్పాటు చేయాలని ప్రతిపాదనలు వచ్చాయి. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రతిపాదనల్ని, డిమాండ్ ను మరియు వయబిలిటీని స్టడీ చేసిన తరువాత డిమాండ్ ను బట్టి కొత్త డిగ్రీ కళాశాలను ఇద్దామని చెప్పారు. ప్రస్తుతం డిమాండ్ నర్వేను కుండ్లక్ చేస్తున్నాము. డిమాండ్ సర్వే పూర్తైన తరువాత, విద్యార్థుల వయబిలిటీని బట్టి ఏ ఏ ప్రాంతాల్లో కళాశాలల్ని ఏర్పాటు చేయాలో, ఆ విషయాలను ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లి వారి ఆమోదంతో, కొత్త కళాశాలలకు అనుమతి ఇచ్చే ప్రయత్నం చేస్తామని మీ ద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

రైతు వేదిక భవనాలు

*ప్రశ్న నెం.38(3195)

సర్వశ్రీ చల్లా ధర్మారెడ్డి (పరకాల), పాయం వెంకటేశ్వర్లు (పినపాక), హన్మంత్ పిండే (జుక్కల్):- గౌరవనీయులైన వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(అ) ప్రభుత్వం రాష్ట్రమంతటా రైతు వేదిక భవనాలను నిర్మించాలని నిర్ణయించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి;

(ఇ) నిర్మించనున్న సదరు భవనాల సంఖ్య ఎంత?

(ఈ) సదరు ప్రయోజనం నిమిత్తం ఖర్చు చేస్తున్న నిధుల పరిమాణం ఎంత?

వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి (శ్రీ పోచారం శ్రీనివాస రెడ్డి):-

(అ) అవునండీ.

(ఆ) తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత రైతులకు అన్ని విధాలుగా అండగా ఉండటానికి ప్రతి 5000 ఎకరాలకు ఒక ఎఇఒ చొప్పున రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 2638 క్లస్టర్లకు ఎఇఒలను నియమించడం జరిగింది. మరియు ప్రతి క్లస్టర్ ప్రధాన కార్యస్థానాలలో రూ.12.00లక్షల చొప్పున రైతు వేదికలను నిర్మించడం జరుగుతున్నది.

(ఇ) ప్రతి క్లస్టరుకు ఒకటి చొప్పున రైతులను సమావేశపరచడానికి 2638 రైతు వేదికలను నిర్మించడం జరుగుతున్నది.

(ఈ) ఈ యొక్క వేదికలను నిర్మించడానికి ప్రతి వేదికకు రూ.12.00 లక్షల చొప్పున సుమారు 300 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ చల్లా ధర్మారెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రమంతటా రైతు వేదికలను నిర్వహించాలనే విషయంలో మంత్రి గారు కొన్ని విషయాలు తెలియజేశారు. వీటిని నిర్మించడానికి ఖర్చు మరియు వాటిని ఏ విధంగా నిర్మిస్తున్నారనే విషయాలు తెలియజేయాల్సిన అవసరం వుంది. వ్యవసాయం రంగం అభివృద్ధి చెందినప్పుడే రాష్ట్రం పలు విధాల అభివృద్ధి చెందుతుందనే ప్రగాఢమైన సంకల్పంతో ముఖ్యమంత్రి కేఆర్ గారు ఒక బృహత్తరమైన కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం జరిగింది.

రైతు బాగు పడాలంటే ఎఇఒలు అందుబాటులో వుండాలనే ఉద్దేశంతో, రాష్ట్రవ్యాప్తంగా మూడు గ్రామాలకు ఒక క్లస్టర్ ను ఏర్పాటు చేసి, ప్రతి 5000 ఎకరాలకు ఒక ఎఇఒ చొప్పున ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో వ్యవసాయానికి పునరుజ్జీవనం కల్పించడం ద్వారా గ్రామీణ ఆర్థిక పరిపుష్టిని పెంచుకోవడం కోసం ముఖ్యమంత్రి గారు కంకణం కట్టుకుని రైతు బిడ్డ అయిన పోచారం శ్రీనివాస రెడ్డి గారికి బాధ్యతలు అప్పజెప్పి ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం ఒక గొప్ప విషయమని తెలియజేస్తున్నాను.

11.10 ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గత ప్రభుత్వాల్లో చేసిన రైతుల ఊ. బాకీలు 17వేల కోట్ల రూపాయలను తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు రుణమాఫీ చేసి, రైతులకు రూ.4000ల చొప్పున పెట్టుబడి సహాయం అందించాలని నిర్ణయం తీసుకున్నారు. అదేవిధంగా బ్రహ్మాండంగా రైతు సమస్యల వేదికల నిర్మాణాలు చేపట్టేందుకు నిర్ణయాలు తీసుకోవడం జరిగింది. ఈ రోజు నా నియోజకవర్గంలో 95-98 శాతం మేరకు, కొన్ని గ్రామాల్లో వంద శాతం కూడా భూ రికార్డుల ప్రక్షాళనను పూర్తి చేసుకున్నాము.

రైతులు ఏ పంటలు పండించాలి, ఎంత మేరకు పంటలు పండించాలనే విషయాలను తెలియజేయడానికి రైతు సమన్వయ సమితులను, రైతు సభలను ఏర్పాటు చేసుకొని ముందుకు పోవాలన్నది ఒక మంచి ఆలోచన. గతంలో ఏ ప్రభుత్వాలు చేయని విధంగా ఈ రోజు రైతులకు 5 లక్షల బీమా వధికాన్ని పెట్టుకున్నాము. రైతులకు సంబంధించిన అన్ని అగ్రికల్చరల్ పరికరాలను 50 శాతం నుంచి 95 శాతం సబ్సిడీ ద్వారా ఇస్తూ బ్రహ్మాండంగా ముందుకు పోతున్నాము. రైతులకు అందించే సదుపాయాలన్నీంటిని ఆ వేదిక ద్వారా ఏర్పాటు చేసుకొని ముందుకుపోతాము. మొన్నటి వరకు రైతు సమన్వయ వేదిక భూమికి రూ. 15 లక్షలు ఇస్తున్నారని ప్రభుత్వం చెప్పింది. కానీ, ఇప్పుడేమే రూ.12 లక్షల రూపాయలు ఇస్తామని చెబుతున్నారు. నాకున్న సమాచారం ప్రకారంగా 500 మంది రైతులు కూర్చోని మాట్లాడుకునే విధంగా మంచి వేదిక నిర్మించుకోవాలంటే ఒక్కో భవన నిర్మాణానికి రూ. 25 లక్షలు ఇవ్వాలని ప్రభుత్వానికి సూచిస్తున్నాను. ఈ విషయమై ప్రభుత్వం పెద్దమనసు చేసుకొని రైతులకు మేలు చేయాల్సిన అవసరం ఉన్నది. రైతులే కాకుండా గ్రామాల్లో ఉన్న మహిళలను ఎడ్యుకేట్ చేయడానికి మహిళా సంఘాల సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసేందుకు, 500 - 600 మంది సభ్యులు కూర్చునేందుకు వీలుగా ఆ వేదిక ఉండాలని ఈ సందర్భంగా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. ఈ రోజు ఆ భవనాన్ని కేవలం రైతు వేదిక లాగానే కాకుండా మిగిలిన వ్యవసాయ పరిశోధన కేంద్రంలాగ ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది. ఈ వేదికలో ఒక విస్తరణాధికారిని ఏర్పాటు చేయాలి. భూసార పరీక్షలు, వ్యవసాయ అభివృద్ధిలో వస్తున్న ఆధునిక టెక్నాలజీకి సంబంధించిన అన్ని అంశాలు ఈ సమన్వయ కేంద్రంలో ఉంటాయని చెబుతున్నారు. కావున, దీనిలో అన్ని రకాల సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పాయం వెంకటేశ్వర్లు:- అధ్యక్షా, భారతదేశంలో గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా తెలంగాణ రాష్ట్రంలో రైతు వేదిక భవనాల నిర్మాణానికి శ్రీకారం చుట్టడం అనేది ఒక అద్భుతమైన ప్రక్రియ. రాష్ట్రంలోని రైతులను సంఘటిత పరచడం గురించి మరియు ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించి గౌరవ మంత్రి గారు చాలా అంశాలు చెప్పారు. రైతు వేదిక భవనం నిర్మాణం చేపట్టాలని ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయానికి అనుగుణంగా చేపట్టిన భూముల పరిశీలన ఎంత వరకు వచ్చింది, ఇప్పటి వరకు ఎన్ని భూములను హ్యాండ్లవర్ చేసుకున్నారు. ఇంకా ఎన్ని భూములను హ్యాండ్లవర్ చేసుకోవాల్సి ఉంది. ఆ భూములను ఎప్పటి లోగా హ్యాండ్లవర్ చేసుకుంటాము, అయా భవనాల నిర్మాణాన్ని ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేసి అమల్లోకి తీసుకువస్తామనే విషయాలను తెలియజేయాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ హనుమంత్ పిండి:- అధ్యక్షా, రైతు వేదిక నిర్మించడానికి రూ.12 లక్షలు సరిపోతాయని గౌరవ మంత్రి గారు చెప్పడం జరిగింది. వాస్తవంగా, రైతు సమన్వయ సమితులు ఏర్పాటు చేసేప్పుడు రూ. 15 లక్షల నుంచి రూ.25లక్షల రూపాయలు ఈ రైతు వేదిక కోసం ఆవసరమవుతాయని, ఆ విధంగా పొందుపర్చాలని అనుకున్నాము. రైతు సమన్వయ సమితులకు ఇచ్చే నిధులను రూ.12లక్షల నుంచి రూ.25లక్షలకు పెంచాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. రైతు సమన్వయ సమితి ద్వారా రైతులు పండించిన పంటకు గిట్టుబాటు ధర వచ్చేందుకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్న విధంగానే, శివార్లలోని రైతు పొలాల నుంచి పంటలను గ్రామాల్లో తీసుకుని రావడం కోసం ఎన్ఆర్ఇజిఎస్లో మేస ఫార్మేషన్ రోడ్లకు కొంత మొరం ఇవ్వాలని అవసరం ఉంటుంది. అవసరానికి అనుగుణంగా మెటల్ రోడ్లు కూడా వేయాలని, రైతులకు పెట్టుబడితో బాటు సాగునీరు, గిట్టుబాటు ధరలు కల్పిస్తున్న ప్రభుత్వం, ఈ విధమైన రహదారి సౌకర్యం కూడా కల్పిస్తే బాగుంటుందని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పోచారం శ్రీనివాస్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు ధర్మారెడ్డి గారు రైతు సమన్వయ వేదికల గురించి మాట్లాడారు. ప్రతి ఏ.ఇ.ఓ క్లస్టర్లో రెండు, మూడు గ్రామాలు ఉండవచ్చు. ఆ గ్రామాలకు అనుకూలంగా ఉండే విధంగా 2,638 క్లస్టర్లలో రైతు సమన్వయ వేదికలను నిర్మిస్తాము. ఒక్కో సమన్వయ వేదికకు రూ.12లక్షల చొప్పున మొత్తం రూ.300కోట్లు ఖర్చవుతుంది. అదే వేదికలో ఏ.ఇ.ఓ. కోసం ఒక ఆఫీసును కూడా నిర్మిస్తాము. దేశంలోనే మొదటిసారిగా రెండు వేల యాభై మందికి మినీసాయిల్ టెస్ట్ ల్యాబ్స్ను ఇచ్చాము. ఆ ల్యాబ్స్ కూడా అందులో పెట్టుకుంటారు. హాల్ పైన్, టాయిలెట్స్ను నిర్మిస్తాము. దానికి ఒక ప్లాన్ తయారు చేశాము. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి అనుమతితో దాన్ని కూడా సార్వ్ చేస్తాము. సభ్యులు మాట్లాడుతూ యూనిట్ కాస్ట్ను రూ.12లక్షల కన్నా అధికంగా పెంచాలని కోరిన విషయమై అన్ని విధానాల గురించి ఆలోచన చేస్తాము. ఎక్కువ మంది అంటే 80శాతం పట్టాదారులు ఉన్న గ్రామాలు దాదాపు 200 నుంచి 300 ఉన్నాయి. కాబట్టి, రూ.12లక్షలతో నిర్మించబోతున్నటువంటి హాలులు 200 నుంచి 300 మంది రైతులు కూర్చోవటానికి అనువుగా ఉంటుంది. రైతులను సంఘటిత పరచడానికి చేయాల్సిన కార్యక్రమంలో భాగంగానే ఈ రైతు వేదికలు కూడా ఉన్నాయి. మన రాష్ట్రంలో 10,800 రెవెన్యూ గ్రామాలున్నాయి. రైతు సమన్వయ వేదికలను ఊరు మధ్యలోనే నిర్మించాలనేది లేదు. ఊరు బయట ప్రభుత్వ స్థలం దొరికినా,

పైవేటు వ్యక్తులు స్థలం ఇచ్చినా గ్రామం బయట కూడా నిర్మించుకోవచ్చు. రైతు సమన్వయ భవనం గ్రామంలోనే ఉండాలని లేదు. రెండు, మూడు గ్రామాలకు చెందినటువంటి ఆస్తి కాబట్టి, దాన్ని వక్కాగా నిర్మించుకోవాలి. పాయం వెంకటేశ్వర్లు గారు రైతు సమన్వయ సమితుల భవనాలకి సంబంధించి ఎన్ని స్థలాలు ఎంపికయ్యాయని అడిగారు. మాకు వచ్చిన సమాచారం ప్రకారంగా, ఇప్పటి వరకు 711 స్థలాలు అందుబాటులోకి వచ్చాయి. రాజేంద్ర నగర్, కరీంనగర్లో కొంత మంది రైతు సోదరులు రూ.20లక్షలు, 30వోట్ల 20ఎకరాల 30 కుంటల భూమిని ఇస్తామని ప్రకటించారు. రూ.27లక్షలు నగదు, 20ఎకరాలను ఇస్తున్న రైతులందరికీనభద్వారా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఇంకా రైతు సమన్వయ సమితుల భవనాలకి సంబంధించిన స్థలాల ఎంపిక జరుగుతున్నది. ప్రతి నియోజకవర్గానికి ఒక ఏ.డి.ని ఇచ్చాము. ప్రతి మండలానికి ఒక ఏ.ఓ ఉన్నారు. ప్రతి 5 వేల ఎకరాలకు ఏ.ఇ.ఓ ఉన్నారు. కాబట్టి దయచేసి వారిని సంప్రదించి వారి సలహా నూచనల ప్రకారం మిగతా స్థలాలను కూడా ఎంపిక చేసుకుంటే త్వరలోనే పనులు మొదలుపెడతాము. భవన నిర్మాణాలకు కావాల్సిన డబ్బుల్ని కూడా ఈ బడ్జెట్లో పెట్టుకున్నాము. కాబట్టి మీరంత త్వరగా మాకు స్థలాలు అప్పజెప్పితే అంత త్వరగా పనులు మొదలుపెట్టి పూర్తి చేస్తాము. ఎంత త్వరగా పూర్తి చేసుకుంటే రైతులకు అంతలాభం జరుగుతుంది. రైతులు ఎక్కడో చెట్ల క్రింద పుట్ట క్రింద మాట్లాడే అవసరం లేకుండా ఈ వేదిక ద్వారానే అన్ని కార్యక్రమాలు నిర్వహించుకోవచ్చు.

గ్రామాలలో స్మశాన వాటికలు

*ప్రశ్న నెం.39(3236)

సర్వశ్రీ గువ్వల బాలరాజు (అచ్చంపేట), మంచిరెడ్డి కిషన్ రెడ్డి (ఇబ్రహీంపట్నం), బానోత్ శంకర్ నాయక్ (మహబూబాబాద్) :- గౌరవనీయులైన పంచాయితీరాజ్ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(అ) గ్రామాలలో శవదహన వాటికల నిర్మాణాన్ని ప్రభుత్వం చేపట్టిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయితే, ఇప్పటి వరకు మంజూరు చేసిన శవదహన వాటికల సంఖ్య ఎంత;

(ఇ) వీటికి సంబంధించిన పనుల జిల్లా వారి పురోగతి ఏమిటి? పంచాయితీరాజ్ శాఖ మంత్రి (శ్రీ జూపల్లి కృష్ణారావు):- (అ) అవునండీ.

(ఆ) 4271 సంఖ్యలో శవదహన వాటిక పనులు మంజూరు అయ్యాయి.

ఎమ్జిఎన్ఆర్ఐజిఎస్ క్రింద ఉపదేశన చాటికల జిల్లా వారీ పురోగతికి సంబంధించి ప్రశ్న
నెం. 3236 లోని ప్రశ్నకు సంబంధించిన వివరాలు

వరుస సంఖ్య	జిల్లా పేరు	పురోగతిలో ఉన్న పనుల సంఖ్య
1.	ఆదిలాబాద్	45
2.	భద్రాద్రి కొత్తగూడెం	13
3.	జగిత్యాల	174
4.	జనగాం	56
5.	జయశంకర్ భూపాలవల్లి	23
6.	జోగులాంబ గద్వాల	0
7.	కామారెడ్డి	11
8.	కరీంనగర్	52
9.	ఖమ్మం	14
10.	కుమరం భీం (ఆసిఫాబాద్)	3
11.	మహబూబాబాద్	18
12.	మహబూబ్ నగర్	6
13.	మంచిర్యాల	28
14.	మెదక్	59
15.	మేడ్చల్	0
16.	నాగర్ కర్నూల్	5
17.	నల్గొండ	21
18.	నిర్మల్	91
19.	నిజామాబాద్	50
20.	పెద్దవల్లి	85
21.	రాజన్న సిరిసిల్లా	40
22.	రంగారెడ్డి	27
23.	నంగారెడ్డి	20
24.	సిద్ధిపేట్	57
25.	నూర్యాపేట్	23
26.	వికారాబాద్	9

27.	వనవర్తి	19
28.	వరంగల్ (ఆర్.ఎస్.)	5
29.	వరంగల్ (రూరల్)	22
30.	యదాద్రి భువనగిరి	24
	మొత్తం	1000

(ఇ) రాష్ట్రంలో 1000 సంఖ్యలో పనులు పురోగతిలో ఉన్నాయి. జిల్లా వారి వివరాలను సభాసమక్షంలో ఉంచడమయింది.

శ్రీ మంచినెడ్డి కిషన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గ్రామాల్లో శవదహన వాటికల సమస్య తీవ్రంగా ఉన్నది. గతంలో ప్రభుత్వాలు ఎలాంటి ఆలోచన చేయకుండా, జనాభా ప్రాతిపదికన అవసరమైన జుడూస వాటికలను నిర్మాణం చేయలేదు. కులాల వారీగా స్మశానవాటికలు కట్టుకోవడం వల్ల కూడా స్థలాలు లేక చాలా ఇబ్బందొస్తున్నది. క్రీమేషన్ సెంటర్లకు ప్రభుత్వం పంచాయితీ రాజ్ శాఖ, ఎన్.ఆర్.ఇ.జి.ఎస్. ద్వారా శాంక్షన్ ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. కానీ, ల్యాండ్స్ లేక గ్రామీణ ప్రాంతంలో చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కాబట్టి, ప్రభుత్వం దీన్ని టాప్ ప్రయారిటీగా తీసుకోవాలి. నా నియోజకవర్గంలో 27 స్మశానవాటికలకు సంబంధించిన పనులు నడుస్తున్నాయని జవాబులో చెప్పడం జరిగింది. కానీ, ఇక్కడ 70 పనులకు శాంక్షన్ ఇవ్వడం జరిగింది. ల్యాండ్స్ అవైలబిలిటీ లేక ఇబ్బంది పడుతున్న నందర్బం ఉంది కాబట్టి ఖచ్చితంగా ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసి ల్యాండ్ దూరంగా ఎక్కడ ఉన్నా కూడా రెవెన్యూ అధికారులకు ఆదేశాలు ఇచ్చి, టాప్ ప్రియారిటీలో వంద శాతం క్రీమేషన్ సెంటర్లకు స్థలాలను అలాట చేయాలని గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుకుంటున్నాను. అదేవిధంగా డిపార్ట్ మెంట్ నమస్క కూడా చాలా ముఖ్యమైనది. ఆ విషయంలో కూడా ఇబ్బంది ఉన్నది. ఈ రెండింటినీ టాప్ ప్రయారిటీగా తీసుకోవాలని, రెవెన్యూ, పంచాయితీ రాజ్ రెండు శాఖలకు మంత్రిగారు ఆదేశాలు ఇచ్చి ఈ సమస్యల పరిష్కారం కోసం స్థలాలను అందుబాటులోకి తీసుకురావాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

11.20 శ్రీ బానోత్ శంకర్ నాయక్ :- అధ్యక్షా, గౌరవ
ఉ. పంచాయితీ రాజ్ శాఖామంత్రిగారికి తమరి ద్వారా ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. ఇంతకుముందు కిషన్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు చాలా చోట్ల జుడూసానికి స్థలాలు లేక ఇబ్బంది పడుతున్న విషయం వాస్తవం. ప్రభుత్వం ఇస్తున్న పది లక్షల రూపాయలు, స్మశాన వాటిక నిర్మాణానికి సరిపోవడం లేదు. స్మశాన వాటికకు రేకుల పెట్టు

మాత్రమే వేస్తున్నారు. హరితహారం ప్రోగ్రామ్ ద్వారా చెట్లు నాటి, చుట్టూ కాంపౌండ్ వాల్ కట్టిస్తే బాగుంటుంది. ప్యూన్ నుండి ప్లేమ్ మినిస్టర్ వరకు అంబాని అయినా, టాటా బిర్లా అయినా ఎవరైనా చివరికి స్మశాన వాటికకు పోవాల్సిందే. కాబట్టి దానిని ఒక దేవాలయంగా తీర్చి దిద్దాలని కోరుతున్నాను. శవ దహనానికి మా చోట చాలా ఇబ్బందికరంగా ఉన్నది. కాబట్టి స్మశాన వాటిక స్థలాన్ని కొనిచ్చే విధంగా ప్రభుత్వం ఒక జేసోను జారీ చేయాలని, స్మశాన వాటిక నిర్మాణానికి అందజేస్తోన్న డబ్బులు కూడా పెంచాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎల్లనమోని అంజయ్య:- అధ్యక్షా, స్మశాన వాటికలు ప్రస్తుత సమయంలో చాలా అవసరం. గ్రామాల్లో బీద కుటుంబానికి చెందిన వ్యక్తి చనిపోతే ఒకరోజు వరకు శూన్య ఉంచి చాలా ఇబ్బందులు పడి రోడ్డు పక్కనే ఖననం చేసే పరిస్థితి ఏర్పడుతోంది. కాబట్టి గౌరవ మంత్రి గారు స్మశాన వాటికకు భూమి కొనుగోలు చేసే అవకాశం ఉంటే పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. షాద్ నగర్ ఏరియాలో శవదహనానికి భూమి లేదు. వెంచర్లో 10 శాతం భూమి ఉంటుంది. కనీసం అక్కడైనా స్మశాన వాటికను కల్పించే అవకాశం ఉంటుందా అని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. ప్రభాకర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, స్మశాన వాటికలకు సంబంధించి గ్రామాల్లో చాలా చోట్ల నిర్మాణాలు జరుగుతున్నాయి. అందులో భాగంగానే మదిర మండలంలోని హమ్మెట్లో నివసించే ప్రజలు స్మశాన వాటిక కావాలని కోరుతున్నారు. కాబట్టి ఆ ఊరిలో స్మశాన వాటికను నిర్మించాలని తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావు (పాలకుర్తి):- అధ్యక్షా, స్మశాన వాటికలను గ్రామాల్లో బాగానే టేక్ చేస్తున్నారు. శవదహనం కోసం స్థలాలు దొరక్క, చాలా ఇబ్బందొస్తోంది. మంత్రిగారిని కోరేదేమంటే, వారు కలెక్టర్లతో, ఎమ్మార్వోలతో చర్చించి, ప్రభుత్వ భూములైన ఇప్పించాలి. ఒకవేళ ప్రభుత్వ భూములు దొరక్కపోతే గ్రామాల్లో చెరువు శిఖలు చాలా ఉన్నాయి. చెరువు శిఖలు తీసుకున్నందుకు చాలా సమస్యలు వస్తున్నాయి. చెరువు శిఖల్లో

స్మశాన వాటికలు నిర్మించకూడదనే నిబంధన ఉన్నది. మాములుగా దహన సంస్కారాలు చేస్తే శిఖంలోనే చేస్తాము. స్మశాన వాటికకు చెరువు శిఖంలోనే భూమిని కేటాయిస్తే బాగుంటుంది. స్థలాలు దొరకక స్మశాన వాటికలు ఆగిపోతున్నాయి. స్మశాన వాటికకు ప్రభుత్వం ఇచ్చే పది, పదమూడు లక్షల రూపాయలు సరిపోవడం లేదు. స్మశాన వాటికకు ప్రభుత్వం అందిస్తోన్న డబ్బులను పెంచాలని నేను కోరుతున్నాను. నా నియోజకవర్గంలో రైతుల దగ్గర దానం తీసుకుంటున్న భూముల్లో కాకుండా చెరువు శిఖం భూముల్లోనే స్మశాన వాటికలు నిర్మించేటట్లు ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ సున్నం రాజయ్య(భద్రాచలం):- అధ్యక్షా, ఇది చాలా ప్రాముఖ్యత కలిగిన అంశం. ఎందుకంటే గ్రామాల్లో స్మశాన వాటికలు లేకుండా ఉండడం వల్ల చాలా ఇబ్బందులు ఏర్పడుతున్నాయి. భుపాలపల్లి జిల్లా వెంకటాపురంలో నాలుగు కాలనీలున్నాయి. అందులో ఓసీ కాలని ఉంది. ఆ కాలనిలోని దళితులు చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. అక్కడ ఎవరైనా చనిపోతే శవాన్ని ఎక్కడికి తీసుకుపోవాలని ఆలోచించే పరిస్థితి ఏర్పడుతోంది. ప్రభుత్వ స్థలాలు గానీ, అటవీ బంజరు భూములు ఏవైనా ఉంటే స్మశాన వాటిక నిర్మాణానికి ఇవ్వాలన్న అవసరం ఉంది. అక్కడి ప్రజలు వచ్చిన అధికారులకు, మంత్రిగారికి, కలెక్టర్ గారికి ఈ విషయాన్ని విన్నవిస్తున్నారు. అటువంటి గ్రామాల్లో స్మశాన వాటికలకు ప్రత్యేకంగా ఒక జీవోను అమలు చేసి నిర్మించాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నంద్ర వెంకటవీరయ్య(నత్తుపల్లి):- అధ్యక్షా, మండల కేంద్రాల్లో వివిధ కులాలకు, మత వరంగా స్మశాన వాటికలు ఉన్నాయి. కానీ, వాటికి నిధులు మంజూరు చేయకపోవడం వల్ల కొంత ఆక్రమణకు గురికావడం జరుగుతోంది. ఉదాహరణకు మా నియోజకవర్గంలో పెనుబల్లి, కల్లూరు, తల్లాడలో వివిధ కులాలు, మతాల వారిగా స్మశాన వాటికలకు స్థలాలు ఉన్నాయి. కాబట్టి ఉపాధి హామీ నిధితోపాటు పంచాయతీ రాజ్ డిపార్టుమెంట్ ద్వారా ప్రత్యేకంగా మండల కేంద్రాల్లో ఇవ్వడంతోపాటుగా గళంలో ఏ విధంగా ఇళ్ల స్థలాలు కొనుగోలు చేశామో, స్మశాన వాటికలకు కూడా భూములు కొనుగోలు చేయడానికి నిధులు ఇవ్వకపోతే, శాంతి భద్రతల సమస్య వస్తోంది. మా పొలంలో దహన సంస్కారాలు చేస్తున్నారేందుకుని గొడవలు పడుతున్నారు. చెరువు శిఖలో అయితే అనధికారికంగా పెట్టే అవకాశం లేదు. కాబట్టి ప్రభుత్వమే ఒకపాలనీ తీసుకొచ్చి కొంత నిధులు ఇచ్చి గ్రామాల్లో స్మశాన వాటికలకు భూమిని కొనుగోలు చేయాల్సిందిగా తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గ్రామాల్లో శాంతి భద్రతల సమస్య ఏర్పడుతుంది. కులాల మధ్యన స్మశాన వాటికలు

అందుబాటులో లేని కారణంగా, ఒకరి భూముల్లో మరొకరు శవదహనం చేసుకోవడం వల్ల వారి మధ్య గొడవలు మొదలవుతున్నాయి. కాబట్టి ప్రభుత్వ వరంగా అన్ని కులాలకు సంబంధించి ఒకే స్మశాన వాటిక ఉండే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలి. ఆ రకంగా ఉన్నట్టే కులాల మధ్య సామర్యత వస్తోంది. దానితోపాటు స్మశాన వాటికకు ల్యాండ్ ఆక్సిజెన్ చేయాలి. అదే సమయాల్లో డంపింగ్ యార్డ్స్ లో కాకుండా గ్రామాల్లో ఎక్కడవడితే అక్కడ రోడ్ల మీద చెత్త వేస్తున్నారు. స్వచ్ఛ తెలంగాణ అంటున్నాం. డంపింగ్ యార్డ్స్ ను సమాంతరంగా చేసినట్లైతే భవిష్యత్ లో గ్రామాలకు చాలా ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. ప్రతి గ్రామంలో ఒక స్మశాన వాటిక, డంపింగ్ యార్డ్ ఉండే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాల్సిందిగా తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ చల్లా ధర్మారెడ్డి :- అధ్యక్షా, వాస్తవంగా స్మశాన వాటిక నిర్మాణానికి 10 లక్షల 35 వేల రూపాయల వరకు ప్రభుత్వం అందజేస్తోంది. ఆన్ లైన్ లో చూస్తే ఈజీఎస్ గ్రామానికి ఒక్కటే స్మశాన వాటికను చూపిస్తోంది. గ్రామాల్లో కులాలకు సంబంధించిన గొడవలు వస్తున్నాయి. ఒక్కో గ్రామాల్లో రెండు, మూడు స్మశాన వాటికలు ఉన్నాయి. ఆ విధంగా ఉన్నచోట రెండవ ఆప్షన్, ఆన్ లైన్ లో కొడితే చూపించే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటే బాగుంటుంది.

రెండవ విషయమేమంటే, స్మశాన వాటిక నిర్మాణానికి 10 లక్షల 35 వేలు ఇస్తే, ఏం చేయాలనే దానికి సంబంధించి ఈజీఎస్ లో టెక్నికల్ అధికారులు లేరు. దయచేసి స్మశాన వాటిక నిర్మాణాల బాధ్యతను పంచాయతీ రాజ్ శాఖ ఏఈ, డిఈలకు అప్పగిస్తే బాగుంటుందని నా యొక్క సూచన.

అలాగే, రివెన్యూ ఎస్టిమేషన్ ఒక ప్లాన్ ప్రకారం లేదు. మనకు సంబంధించి ఏది అవసరమో, దానికి తగ్గట్టుగా అనుమతులు ఇవ్వాలిందిగా తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ రసమయి బాలకిషన్(మానకొండూర్):- అధ్యక్షా, స్మశాన వాటికలను గ్రామాల్లోని ప్రజలందరూ నిర్మించుకోవాలనే ఉత్సాహంతో ఉన్నారు. కులాలకు అతీతంగా క్లుప్తకోవాల్సే ఆలోచన కలుగుతోంది. మానుకొండ నియోజకవర్గంలో 30 నుండి 40 శాతం స్మశాన వాటికలను పూర్తి చేయడం జరిగింది. గ్రామ పంచాయతీ రాజ్ శాఖ నుండి బోరు వేసుకోవాలని అనుకున్నప్పుడు గ్రామాల్లో నిధుల సమస్య ఉన్నది. తప్పని పరిస్థితుల్లో ఎమ్మెల్యే నిధుల నుండి కేటాయించడం జరుగుతోంది. అన్నీ గ్రామాల్లో పెట్టడం ఇబ్బందిగా ఉంది. దానితోపాటుగా వారు ఇచ్చిన డిజైన్ లో కాంపౌండ్ వాలే లేదు. మనం స్మశాన వాటికను నిర్మించి కాంపౌండ్ వాలే కట్టకుంటే, అది ఎప్పుటిలాగే చెట్లు, పుట్టల పాలవుతోంది. గొప్ప లక్ష్యంతో చేస్తున్న పనికి కొంత ఆటంకం కలుగుతోంది. పంచాయతీ రాజ్ శాఖ

మంత్రిగారు ఆలోచించి అదనపు నిధులు కేటాయించాలని తమరి
ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వర రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మండల హెడ్ క్వార్టర్లలో
మైనారిటీలు ఎక్కువగా ఉన్న నా నియోజకవర్గంలో ప్రతి చోట క్లబ్బా
స్థలాలకు డిమాండ్ ఉంది. మండలానికి ఒకటే స్మశాన వాటికను
ఏర్పాటు చేశారు కాబట్టి రెండవది ఆక్సెస్ చేయడం లేదు. ఈ
విషయాన్ని మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకెళ్లడం జరిగింది. తప్పకుండా
మైనారిటీలకు సంబంధించి క్లబ్బా స్థలాలను మండల హెడ్ క్వార్టర్లలో
కనీసం రెండు స్మశానవాటికలకు ఇచ్చేవిధంగా ప్రయత్నం చేయాలని
కోరుతున్నాను. మునబేపేట మండలం హెడ్ క్వార్టర్లలో వ్యక్తి
చనిపోయాడనే బాధకంటే ఖననం చేయడానికి స్థలం లేదనే బాధ
ఎక్కువగా ఉంది. స్మశాన వాటికకు ఎకరం భూమైనా కనుగోలు
చేయాలని చాలాసార్లు కలెక్టర్ గారి దృష్టికి ఈ విషయాన్ని తీసుకెళ్లడం
జరిగింది. కాబట్టి తప్పకుండా స్మశానవాటికలకు భూమి కొనుగోలు
చేయాలని తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బానోత్ మదన్ లాల్:- అధ్యక్షా, ఎన్ఆర్ఈజియస్
నుండి వైకుంఠ దామం వరకు స్మశాన వాటికలు కడుతున్నాము.
వైకుంఠ దామమని నామకరణం చేయగానే హిందూవులకు మాత్రమే
చెందిందనే అపోహ ఏర్పడింది. అన్ని కులాల, మతాల వారికి స్మశాన
వాటికలు నిర్మించాల్సిన అవసరం ఉంది. వైరా నియోజకవర్గం హెడ్
క్వార్టర్లలో మనుషులు చనిపోతే చెరువు శిఖంలో తీసుకుపోయి పెడితే,
ఆ నీళ్లలో గుంట తీస్తే ఆ గుంటల్లో నుండి శూలు బయటకు వచ్చిన
సందర్భాలున్నాయి. కాబట్టి ప్రభుత్వం స్మశానవాటిక నిర్మాణం కోసం
భూమి కొనుగోలు చేసి ఇవ్వాలని తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని
కోరుతున్నాను.

11.30

ఉ.

Janab Kausar Mohiuddin (Janab Kausar Mohiuddin) کاؤسار محی الدین
میں نے آپ کے ذریعہ ایک بار پھر سوال کیا کہ صرف حیدرآباد میں ہی نہیں بلکہ
پورے ملک میں ایسی حالتیں ہیں جہاں مسلمانوں کی قبریں کوٹنے اور انہیں
مٹانے کی کوششیں کی جا رہی ہیں۔ آپ اخبارات میں دیکھیں کہ کئی
مقامات پر مروجہ عقائد کی خلاف ورزی کی جا رہی ہے۔ میں حکومت سے مطالبہ کرتا ہوں کہ ایسی
حالات کو روکا جائے اور ایسی حالتوں کی تصحیح کی جائے۔

శ్రీ సిహెచ్. రామచంద్రా రెడ్డి:- అధ్యక్షా, హైదరాబాద్,
పదిసర జిల్లాల్లో అన్ని కులాలకు, మతాలకు సమానంగా స్మశానవాటికలు
నిర్మాణాలు జరగాలి. మైనార్టీ, క్రిస్టియన్లకు సంబంధించిన స్మశాన
వాటికలు హైదరాబాద్ లో తక్కువ ఉన్నాయి మరియు ఉన్న వాటిలో
కూడా లాయిలెన్స్ సౌకర్యం లేదు. పంజాగుట్టలోని స్మశానవాటికకు
సంబంధించిన 48 ఎకరాల స్థలంలో 17 ఎకరాలు వెంగళరావు
పార్కుకు కేటాయించగా, మిగిలిన మొత్తం భూమి అన్యాయంతో

అయింది. ఐదు కోట్ల రూపాయలతో పంజాగుట్ట స్మశాన వాటిక
అభివృద్ధి జరుగుతున్నది. గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్
ద్వారా మూడు కోట్ల పది లక్షల రూపాయలకు టెండర్ కాల్ ఫర్
చేసిన తర్వాత, ఫినిక్స్ అనే కంపెనీ వారిచే దర్గా దగ్గర ఉన్న
మహాప్రస్థానం మాదిరిగా పంజాగుట్ట స్మశాన వాటిక నిర్మాణం
జరుగుతున్నది. రాష్ట్రంలో మిగతా స్మశానవాటికలను ఫినిక్స్ కంపెనీ
వారికి ఇచ్చి పనులు చేయిస్తున్నారనే అనుమానం ఉంది.
హైదరాబాద్ లో నిర్మాణం జరుగుతున్న స్మశానవాటికలకు పది లక్షల
అరవై వేల రూపాయలు సరిపోవు. మైనార్టీలకు, క్రిస్టియన్లకు మండల
కేంద్రాల దగ్గర మరియు కావాల్సిన చోట తప్పనిసరిగా స్మశాన
వాటిక.....(మైక్ కట్ చేయబడింది)

శ్రీ జూవల్లి కృష్ణారావు:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు కిషన్
రెడ్డి గారు, ధర్మారెడ్డి గారు, శంకర్ నాయక్ గారు, అంజయ్య గారు,
ప్రభాకర్ గారు, దయాకర్ రావు గారు, సున్నం రాజయ్య గారు, వెంకట
వీరయ్య గారు, బాలకిషన్ గారు, ఆళ్ల వెంకటేశ్వర రెడ్డి గారు, మదన్ లాల్
గారు, కౌసర్ మొయినుద్దీన్ గారు, రాంచంద్రారెడ్డి గార్లు స్మశాన
వాటికలకు సంబంధించిన అంశాలను ప్రస్తావించడమైనది. గడిచిన
దశాబ్దాల నుంచి స్మశానవాటికల నిర్మాణాలపై Proper Planning
లేకుండా వాటిని నిర్లక్ష్యం చేశారు. సమస్య తీవ్రంగా ఉన్నందున
గౌరవ సభ్యులు ఆ స్థాయిలో స్పందించడం జరిగింది. దీనికి
మొట్టమొదటగా కాన్స్టేబుల్, డిజైన్ కి సంబంధించి జిల్లా కలెక్టర్లకు
అధికారాలు ఇవ్వడం జరిగింది. టాయ్ లెట్రస్ కి, వాటర్ సెన్సెక్సి
సంబంధించి “నరేగా” ద్వారా వాటి నిర్మాణం చేసే ఏర్పాట్లు
చేస్తున్నారు. వాటర్ కి సంబంధించి వాటర్ గ్రీడ్ ద్వారా సంబంధిత
అధికారులతో మాట్లాడి కనెక్షన్ అందించే ప్రయత్నం చేస్తాం లేదా
బోరు ద్వారా నైసా నీళ్లు అందించే ప్రయత్నం చేస్తాం. ఈ భూ సమస్య
ప్రధానమైనది. గ్రామాల్లో ఎక్కడైతే ప్రభుత్వ భూములు ఉన్నాయో
అక్కడ స్మశానవాటికలు నిర్మించే అవకాశం ఉంది. అసైన్డ్ భూములు
నిరుపయోగంగా ఉంటే వాటిని రెస్టోర్ చేసుకొని, స్మశాన వాటికలు
నిర్మించడం జరుగుతుంది. జిల్లా కలెక్టర్ల వద్దనున్న నిధులతో అవసరం
ఉన్నచోట ల్యాండ్ వర్చేజ్ చేసి కొన్ని చోట్ల నిర్మాణాలు ప్రారంభించడం
జరిగింది. అలాగే త్వరలోనే గౌరవ రెవిన్యూ సోషల్, ట్రైబల్ వెల్ఫేర్
శాఖామంత్రుల సమావేశం ఏర్పాటు చేసుకొని స్మశాన వాటికల కోసం
భూ సమస్యను ఏవిధంగా పరిష్కరించాలో నిర్ణయించి గౌరవ సభ్యులు
చెప్పినట్లు ఒక పాలసీ తీసుకొచ్చేందుకు నిర్ణయం తీసుకోవడం
జరుగుతుంది. రెండవ స్మశాన వాటికను కూడా అడుగుతున్న
విషయంలో, Land availability లేనందున కొంత స్లో ప్రాగ్రెస్.
ఇప్పటికే వెయ్యి స్మశానవాటికలు పురోగతి ఉన్నాయి. ఎవరైనా దాతలు
25 శాతంగానీ, 5 లక్షల రూపాయలు గానీ, స్మశాన వాటిక కోసం

నిధులు ఇస్తే, వారి పేరును స్మశానవాటికకు పెట్టడం జరుగుతుంది. అలాగే గౌరవ సభ్యులు హరితాహారం, పార్కుల గురించి మాట్లాడడం జరిగింది. NREGS లో Land levelling, bush clearance, plantation వాటన్నింటినీ పొందుపర్చడం జరిగింది. అందుకనే అయా జిల్లా ప్రాంతాల అవసరాన్ని బట్టి కాస్టింగ్, డిజైన్ ను చేసే అధికారం కలెక్టర్లకు ఇవ్వడం జరిగింది. కలెక్టర్ల దగ్గర ఉన్న ACDP నిధులు, SDF నిధులకు అదనంగా బడ్జెట్ లో ఈ సంవత్సరం కొన్ని నిధులను కేటాయిస్తాము. సంబంధిత మంత్రులు మరియు జిల్లా కలెక్టర్లు ఆ నిధులను కొంత మేరకు ఖర్చు చేయవచ్చు.

అలాగే శిఖం భూముల గురించి మాట్లాడడం జరిగింది. గ్రామ కంఠంలో ఉన్నటువంటి శిఖం, వివాదరహిత భూములలో నిర్మాణం జరుగుతుంది. శిఖం భూములు వరద వచ్చినప్పుడు మునిగిపోతాయి. అప్పుడు అందులోని స్మశాన వాటికలు కూడా మునిగిపోతాయి. కావునా, సాధ్యాసాధ్యాలను పరిశీలించి, ల్యాండ్ కొనుగోలు విషయాలను, ఇతర సమస్యలను ఆయా శాఖలతో మాట్లాడి పరిష్కరించడం జరుగుతుంది. గౌరవ సభ్యులు మదనలాల్ గారు మాట్లాడుతూ, మైదాన గురించి ప్రాస్టావించారు. కౌన్సర్ మొయినుద్దీన్ గారు చెప్పినట్లు మైనార్టీలకు సంబంధించి సవరేట్ గా చేయించే ఏర్పాటు చేస్తున్నాం. అందరికీ NREGS నిధులను వాడుకునే విధంగా ఏర్పాట్లు చేయడం జరుగుతుంది. గౌరవ సభ్యులు రాంచంద్రారెడ్డి గారు పంజాగుట్ట స్మశాన వాటిక గురించి మాట్లాడడం జరిగింది, ఈ విషయాన్ని గౌరవ మున్సిపల్ మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లడం జరుగుతుంది. అలాగే సున్నం రాజయ్యగారు మాట్లాడుతూ, మరిగూడలోని బి.సి., కాలనీ గురించి ప్రస్తావించడం జరిగింది. స్పెసిఫిక్ థర్సర్ చేసిన అంశాలని సంబంధిత అధికారుల నుంచి తెప్పించుకొని ఈ సమస్యను పరిష్కారం చేసే ఏర్పాట్లు చేస్తాం. మొత్తం మీద సమస్య తీవ్రత చాలా ఎక్కువగా వుంది. కావునా, ఖచ్చితంగా పరిష్కార మార్గం కనుగొని సౌకర్యాల గురించి, costing, land availability పైన సమగ్రంగా చర్చ జరిపి పరిష్కరిస్తాం.

MR.SPEAKER:- Question Hour is over.
Remaining Questions are postponed

సభా కార్యక్రమము

వాయిదా తీర్మానాల అనుమతి గురించి

1. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల బదలీలపై ఉన్న నిషేధాన్ని ఎత్తివేయాలని మరియు ఇతర సమస్యలను పరిష్కరించాలని కోరుతూ జి.కిషన్ రెడ్డిగారు ఇచ్చిన వాయిదా ప్రతిపాదనను తిరస్కరించడమైనది.

2. పదవ తరగతి ప్రశ్న పత్రాలు లీకైన విషయం గురించి చర్చించాలని కోరుతూ శ్రీ ఎస్. వెంకటవీరయ్య గారు మరియు ఇతర సభ్యులు ఇచ్చిన వాయిదా ప్రతిపాదనను తిరస్కరించడమైనది.

3. భవన నిర్మాణ కార్మికులకు 1996 కేంద్ర ప్రభుత్వ చట్టాన్ని రాష్ట్రంలో అమలు పరచాలని కోరుతూ శ్రీ సున్నం రాజయ్య గారు ఇచ్చిన వాయిదా ప్రతిపాదన తిరస్కరించడమైనది.

జీరో అవర్

శ్రీ పువ్వాడ అజయ్ కుమార్ (ఖమ్మం):- అధ్యక్షా, ఖమ్మం జిల్లాలోని జర్నలిస్టుల ఇళ్ల స్థలాలకు సంబంధించిన సమస్య ఇది. జర్నలిస్టులందరికీ ఇళ్లు లేదా స్థలాలు కేటాయించాలనే సదుద్దేశంతో ప్రభుత్వం గతంలో నిర్ణయం తీసుకుని ఖమ్మం జిల్లాలో పని చేస్తున్న జర్నలిస్టుల కోసం సుమారు 8 ఎకరాల స్థలాన్ని ఇండ్ల కోసం కేటాయించడం జరిగింది. కావున, ఖమ్మం జిల్లాలో పని చేస్తున్న జర్నలిస్టులు ఇండ్ల స్థలాలు ఇవ్వమని కోరుతున్నారు. మంత్రిగారు చూసిన అనువైన స్థలంలో కనీసం 200 మందికై ఇండ్ల స్థలాలు ఇస్తే బాగుంటుందనీ, ఈ విషయమై ప్రభుత్వం త్వరగా నిర్ణయం తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- గౌరవ సభ్యులు ప్రస్తావించిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది.

جناب سید احمد پاشا قادری (Janab Syed Ahmed Pasha Quadri): جناب اسپیکر صاحب! میرا بانی تارکھی مکہ مسجد کے تعلق سے میں چاہتا ہوں کہ رمضان کا مہینہ قریب آئے والا ہے، اس تارکھی عمارت میں جو بانی و غیر رہا تھا، لکھے ہوئے ہیں وہ عمارت تارکھی تھی تو اس کے قریب ملت احمد الدین اویسی صاحب، صدر مجلس وکران پارلیمنٹ نے ایف ایم صاحب کو ایک تفصیلی اسلٹکا کے چار چار مینار بنوائی وہاں ہر مکہ مسجد پر چیدرا بڈا کا ایک تارکھی رشتہ ہے، ان کی ایک بائی ہے ضروری ہے۔ ہمارے صدر صاحب کی نمائندگی پر 2015 میں نو کروڑ روپے کی لاگت سے ایک estimate تیار ہوا وہاں کام کا آغاز ہوا، کام چلا رہا ہے جس کے لئے میں حکومت کا شکریہ ادا کرتا ہوں۔ لیکن اس اسلام میں وہاں کے شامیانوں کا ذکر بھی تھا جو تین سال پہلے ہی پھٹ گئے تھے، مکہ مسجد کے شامیانے الگ سے تھے، اس کے لئے ایک ٹیڑھا بنایا جائے، جس کی منظوری کے لئے بھی نمائندگی کی گئی تھی، لیکن اس میں وہ چھوٹ گیا۔ Sound system کی روایتی اور اس کے replacement کے لئے بھی لکھا گیا تھا، وہ بھی چھوٹ گیا۔ اور مکہ مسجد کے جو طہارت اور وضو خانے ہیں، ان کی بلڈنگ کے لئے estimate بنایا گیا تھا، وہ سال کا خرچہ ہو گیا، estimate بن کر رکھا ہوا ہے، منظوری نہیں ہوئی، اس کے تعلق سے بھی نمائندگی کی گئی تھی۔ ایک مہینہ کے بعد رمضان شروع ہونے والا ہے، میری آپ کے ذریعہ حکومت سے یہ درخواست ہے کہ ان تمام سال کو نو کر دیں۔ رمضان کی میٹنگ کم از کم ایک مہینہ پہلے بلائیں تو تمام انتظامات وقت پر ہو سکتے ہیں۔ عموماً ایک ہفتہ یا چار بائیس دن پہلے رمضان کے انتظامات کے لئے میٹنگ ہوتی ہے، جس کی وجہ سے کام مکمل نہیں ہوتے اور پورا رمضان کام ہوتے رہتے ہیں۔ بائیس سال کی مٹی مسجد ہر مکہ مسجد کے تمام خطیب کے شمول تمام مکتبہ کی تھوڑیوں میں اضافہ کیا جائے، اور وقت پر تھوڑے بڑے کے لئے پائڈ کیا جائے۔ شکریہ۔

جناب فاطمہ کارا راء (Janab K. Taraka Rama Rao): اسپیکر صاحب! جناب پاشا قادری صاحب نے مکہ مسجد کے repair کے بارے میں درخواست کی تھی انہوں نے بارے میں کہا، حکومت اس پر غور کرے گی اور اس کو نوٹ کیا گیا ہے۔

శ్రీ నల్లాల ఓదేలు(చెన్నూరు):- అధ్యక్షా, మా చెన్నూరు నియోజకవర్గంలో అగ్నిమాపక కేంద్రం లేక రైతులు, ప్రజలు చాలా ఇబ్బందులు వడుతున్నారు. ఇహేల మంటలు రేగి ఒక వ్యక్తి గడిసిలో కాలుతుండగా, అక్కడ ఉన్న రైతులు మంటలు ఆర్పడానికి

ప్రయత్నించినా ఆ మంటలు ఆగక ఆ వ్యక్తి చనిపోవడం జరిగింది. ఇలాంటి ప్రమాదాలు దృష్టిలో పెట్టుకొని చెన్నూరు నియోజకవర్గంలో అగ్నిమాపక కేంద్రం ఏర్పాటు చేయాలని కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది.

11.50 శ్రీ జి. విఠల్ రెడ్డి (ముథోల్):- అధ్యక్షా, నేను డి. చెప్పబోయే అంశం గౌరవ డెప్యూటీ చీఫ్ మినిస్టర్ గారి శాఖకు సంబంధించినది. ముథోల్ నియోజకవర్గ కేంద్రంలో గవర్నమెంట్ జూనియర్ కాలేజీలున్నాయి. ముథోల్ లో డిగ్రీ కాలేజీ లేక ఇంటర్ చదువగానే విద్యార్థులు అక్కడితో చదువును ఆపేస్తున్నారు. అది చాలా బ్యాక్ వర్డ్ ఏరియా. అక్కడ నుండి నిజామాబాద్, హైదరాబాద్ రావడానికి వారి దగ్గర డబ్బులుండవు. ముథోల్ తాలుకా హెడ్ క్వార్టర్స్ లో ఈ అకడమిక్ ఇయర్ లో అంటే జూన్ 18 లోపు డిగ్రీ కాలేజీని ఓపెన్ చేయించాలని కోరుతున్నాను. కుంటూల మండల హెడ్ క్వార్టర్స్ లో జూనియర్ కాలేజీకి నిధులు కేటాయించారు. గవర్నమెంట్ నుండి ఆర్డర్స్ రావాలి. దానికి సంబంధించి ఆర్డర్స్ ఇప్పించాలి. బాసరలో జూనియర్ కాలేజీని ఓపెన్ చేయించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కడియం శ్రీహరి :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు ముథోల్ లో డిగ్రీ కళాశాల కావాలని చెప్పారు. ఆ విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉందని వారికి తెలియజేస్తున్నాను.

MR. SPEAKER:- Now, Tea Break for fifteen minutes.

(The House then adjourned at 11.51 A.M. for Tea)

(The House re-assembled at 12.12 P.M. with the Hon'ble Speaker in the Chair)

MR. SPEAKER:- Please resume your seats.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

తెలంగాణ అసెను చేయబడిన భూముల

(అంతరణల నిషేధ)

(సవరణ) బిల్లు, 2018

(ప్రతిపాదించబడినది)

**THE TELANGANA ASSIGNED LANDS
(PROHIBITION OF TRANSFERS)
(AMENDMENT) BILL, 2018.**

**SRI T. HARISH RAO (DEPUTISING THE
DEPUTY CHIEF MINISTER (REVENUE):-** Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Telangana Assigned Lands (Prohibition of Transfers) (Amendment) Bill, 2018."

MR. SPEAKER:- Motion moved. Now, the question is:

"That leave be granted to introduce the Telangana Assigned Lands (Prohibition of Transfers) (Amendment) Bill, 2018."

(PAUSE)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

తెలంగాణ వైద్య వృత్తిదారుల రిజిస్ట్రేషన్ (సవరణ)

బిల్లు, 2018

(ప్రతిపాదించబడినది)

**THE TELANGANA MEDICAL
PRACTITIONERS REGISTRATION
(AMENDMENT) BILL, 2018.**

**DR. C. LAXMA REDDY (MINISTER FOR
MEDICAL AND HEALTH):-** Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Telangana Medical Practitioners Registration (Amendment) Bill, 2018."

MR. SPEAKER:- Motion moved. Now, the question is:

"That leave be granted to introduce the Telangana Medical Practitioners Registration (Amendment) Bill, 2018."

(PAUSE)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

తెలంగాణ న్యాయవాదుల, గుమాస్తాల సంక్షేమ నిధి

(సవరణ) బిల్లు, 2018 (ప్రతిపాదించబడినది)

**THE TELANGANA ADVOCATES'
CLERKS' WELFARE FUND (AMENDMENT)
BILL, 2018.**

**SRI T. HARISH RAO (DEPUTISING THE
MINISTER FOR HOUSING, LAW AND
ENDOWMENTS):-** Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Telangana Advocates' Clerks' Welfare Fund (Amendment) Bill, 2018."

MR. SPEAKER:- Motion moved. Now, the question is:

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ

"That leave be granted to introduce the Telangana Advocates' Clerks' Welfare Fund (Amendment) Bill, 2018."

(PAUSE)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

తెలంగాణ న్యాయవాదుల సంక్షేమ నిధి (సవరణ)

బిల్లు, 2018

(ప్రతిపాదించబడినది)

THE TELANGANA ADVOCATES' WELFARE FUND (AMENDMENT) BILL, 2018.

SRI T. HARISH RAO (DEPUTIZING THE MINISTER FOR HOUSING, LAW AND ENDOWMENTS):- Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Telangana Advocates' Welfare Fund (Amendment) Bill, 2018."

MR. SPEAKER:- Motion moved. Now, the question is:

"That leave be granted to introduce the Telangana Advocates' Welfare Fund (Amendment) Bill, 2018."

(PAUSE)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

2018-2019 సంవత్సరానికి వార్షిక ఆదాయ-వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ (రెండవ రోజు)

MR. SPEAKER:- Now, General Discussion on Annual Financial Statement (Budget) for 2018-2019.

డా. కె. లక్ష్మణ్:- అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆర్థిక శాఖామంత్రి గారి ద్వారా ప్రవేశపెట్టిన 2018-19 సంవత్సరానికి రూ.1,74,453.84 కోట్లతో భారీ బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. గతంలో ఆర్థిక శాఖామంత్రి ఈటల రాజేందర్ గారు తన బడ్జెట్ ప్రసంగంలో మాట్లాడుతూ బడ్జెట్ అంటే జీవం లేని అంకెలు, సారం లేని గణాంకాలు కావని చెప్పిన మంత్రి గారిని మీ ద్వారా నేను అడిగేదేమిటంటే, ఈ బడ్జెట్కు వారు ఎంత జీవం పోశారు, ఎంత సారం ఉన్నదనేది చెప్పాల్సిన అవసరమున్నది. ఈ బడ్జెట్ను పరిశీలిస్తే అంచనాలు బాడెట్లున్నాయి, వాస్తవాలు మాత్రం జానెడు మించి కనబడటం లేదు. బడ్జెట్ అంచనాలకు, కేటాయింపులకు,

నిధుల విడుదల, ఖర్చుకు ఎక్కడా పొంతన లేని బడ్జెట్ ఇది. గత నాలుగు సంవత్సరాల అనుభవాలను చూసినట్లైతే కేటాయింపులేమో తాటికాయ అంత ఉన్నాయి, ఖర్చు మాత్రం ఆవగింజకు మించి పోవడం లేదు. ఫీజు రీయింబర్స్మెంట్లు, ఆరోగ్యశ్రీ, మునిసిపాలిటీల బకాయిల గురించి ఈ బడ్జెట్లో ప్రస్తావించలేదు. పైపెచ్చు ఈ ప్రభుత్వం రైతులకు పెద్దపీట వేస్తున్నదని, రైతుబంధు అని వదేవదే చెప్పింది. ఈ ప్రభుత్వం వ్యవసాయాన్ని లాభసాటిగా మార్చడానికి ఈ బడ్జెట్లో వ్యవసాయానికి ఒక ప్రత్యేక బడ్జెట్ను తీసుకొచ్చి రైతులను ఆదుకుంటామని చెప్పారు తప్ప చివరికి వ్యవసాయానికి సంబంధించి ప్రత్యేక బడ్జెట్ ప్రస్తావన లేదు. అసలు బడ్జెట్ కేటాయించలేదు. సాగునీరు, గృహ నిర్మాణం, డబుల్ బెడ్రూం ఇండ్లు, సంక్షేమంతో సహా ఏ రంగానికి కూడా గత బడ్జెట్లో పేర్కొన్న విధంగా కేటాయింపులు గానీ, ఖర్చులు గానీ చేయలేదు. ఈ బడ్జెట్ ఒక కళ్లెం లేని గుర్రంగా అంకెలు దూసుకుపోతున్నాయి. 2017-18 సంవత్సరం బడ్జెట్లో సాగునీటి రంగానికి రూ.25వేల కోట్లు కేటాయిస్తే జనవరి మాసం వరకు చెల్లించింది కేవలం రూ.9,400 కోట్లు.

సాగునీటి ప్రాజెక్టుల విషయంలో దక్షిణ తెలంగాణకు సంబంధించి అంటే మహబూబ్ నగర్, రంగారెడ్డి, నల్గొండ జిల్లాలపై ప్రభుత్వం ఎక్కడో చిన్నచూపు చూస్తున్నది. అక్కడ ఉన్న ప్రాజెక్టుల పట్ల కేటాయింపులు లేవు, ఖర్చులు లేవు. రూ.35వేల కోట్ల అంచనాలతో పాలమూరు-రంగారెడ్డి నల్గొండ జిల్లాలలో వన్నెండున్నర లక్షల ఎకరాలకు సాగునీరు అందించేటటువంటి పాలమూరు-రంగారెడ్డి ప్రాజెక్టు ఇప్పటివరకు రూ.3వేల కోట్లకు మించి ఖర్చు చేయలేదంటే ఆ ప్రాంతాల మీద, ఆ ప్రాంత ప్రజల మీద ఈ ప్రభుత్వానికి ఉన్న చిన్నచూపు గురించి స్పష్టంగా అర్థమవుతున్నది. నల్గొండ జిల్లాతోబాటు పాలుమూరు జిల్లాకు వరప్రదాయిని అయిన శ్రీశైలం ఎడమగట్టు కాలవ (SLBC) 44 కిలోమీటర్ల ప్రధాన సారంగం పనులు 2005లో రూ.1925 కోట్ల అంచనాలతో మొదలైతే, అంచనాలు సవరించి రూ.3,153 కోట్లు ఖర్చు చేసినా గానీ ఇంకా 13 కిలోమీటర్ల సారంగం తవ్వల్సి ఉన్నది.

12.20 మ. ఈ బడ్జెట్ అందమైన అబద్ధాలతో కూడిన బడ్జెట్టుగా కనిపిస్తోంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం "ప్రధానమంత్రి ఆవాస్ యోజన పథకం" క్రింద తెలంగాణ రాష్ట్రానికి ఉదారంగా 2.20 లక్షల గృహాలను మంజూరు చేసినప్పటికీ "రెండు పడకల గదుల ఇళ్లు" లో భాగంగా ఆ ఇళ్లను నిర్మిస్తామని చెప్పారు. గ్రామీణ ప్రాంతంలో 2.75 లక్షల గృహాలు, హైదరాబాద్ నగరంలో లక్షపైచిలుకు "రెండు పడకల గదుల ఇళ్లు" కోసం 18 వేల కోట్ల రూపాయల అంచనాలు వేశామని గొప్పగా చెప్పినప్పటికీ వాస్తవ పరిస్థితులు దీనికి భిన్నంగా ఉన్నాయి. 1.5 లక్షల "రెండు పడకల గదుల ఇళ్లు"కు సంబంధించి

టెండర్లు వేశామని చెప్పారు. కానీ, ఇప్పటికీ కేవలం మూడు వేల రెండు వడకుల గదుల ఇళ్లు మాత్రమే పూర్తయ్యాయి. వీటికే కేవలం వెయ్యి కోట్ల రూపాయలే ఖర్చు చేశారు. ఈ బడ్జెట్లో “రెండు వడకుల గదుల ఇళ్లు” కోసమై 2,643 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. ఈ విధంగా కేటాయింపులు ఉన్నట్లైతే ఎన్ని దశాబ్దాలకి మనం అనుకున్న లక్ష్యాన్ని చేరుకుంటాము. కేంద్రం ప్రకటించిన నిధులు ఏమయ్యాయో, ఎక్కడికి పోయాయనేది పెరుమాళ్లకే తెలుసు.

ఇటీవల కాలంలో కేంద్ర మంత్రి హైదరాబాదు పర్యటనకు వచ్చినప్పుడు రాష్ట్రానికి “ప్రధానమంత్రి ఆవాస్ యోజన పథకం” క్రింద ఇళ్లు మంజూరు చేశామని, “రెండు వడకుల గదుల ఇళ్లు” కు రూ.1.50 లక్షలు ఇస్తున్నందున ఆయా గృహాలను పరిశీలిద్దామని మంత్రి గారు కోరినప్పటికీ అధికారులు స్పష్టమైన సమాధానం ఇవ్వలేకపోయారు.

తమది పేదల సంక్షేమం కోసం పాటుపడే ప్రభుత్వమని, 5 సంవత్సరాల్లో ఎస్సీల అభ్యున్నతి, వివిధ సంక్షేమ కార్యక్రమాల కోసం 50 వేల కోట్ల రూపాయలు, బీ.సి.ల అభ్యున్నతి, సంక్షేమం కోసం 5 సంవత్సరాల్లో 25 వేల కోట్ల రూపాయలు, ఎస్టీల సంక్షేమం కోసం 25వేల కోట్లు ఖర్చు చేస్తామని చెప్పారు. కానీ, ఆ వివరాలను విశ్లేషిస్తే, ఈ ప్రభుత్వం ఎస్సీల బడ్జెట్ కోసం 12, 707 కోట్ల రూపాయలు, ఎస్సీ సబ్ ప్లాన్ క్రింద 16, 453 కోట్ల రూపాయలు, ఎస్టీల బడ్జెట్ కు 8,063 కోట్ల రూపాయలు, ఎస్టీ సబ్ ప్లాన్ క్రింద 9,693 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించింది. 2017-18వ సంవత్సరంలో ఎస్సీ సబ్ ప్లాన్, ఎస్సీ బడ్జెట్ కు కలిపి ఈ ప్రభుత్వం 82 శాతంలో ఖర్చు చేసిన విషయాలను క్రోడీకరించి సబ్ ప్లాన్ లో చూపించారు. ప్రజలందరికీ ఇచ్చే నబ్బిడి బియ్యం, ఉపాధి హామీ చట్టం, ఆరోగ్య శ్రీ పథకాలకు కూడా ఈ సబ్ ప్లాన్ లో కేటాయింపులు చూపారు. బడ్జెట్ నుంచి సిబ్బంది వేతనాలు తీసివేయగా ఖర్చు మొత్తం 50 శాతం కూడా లేదు.

గత నాలుగు సంవత్సరాల్లో ఎస్సీ సబ్ ప్లాన్ కి 40,527 కోట్ల రూపాయలు, ఎస్టీ సబ్ ప్లాన్ కు 25,067 కోట్ల రూపాయలు, మొత్తం 65,594 ఎస్సీ, ఎస్టీల సంక్షేమం కోసం కేటాయించినప్పటికీ వాస్తవంగా 45 శాతం మాత్రమే ఖర్చు చేశారు. బడ్జెట్, సబ్ ప్లాన్ లకు కలిపి ఈ సంవత్సరం 29వేల కోట్లు కేటాయించారు. సంవత్సరానికి 8వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయలేని ప్రభుత్వం ఈ సంవత్సరంలో 29వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేస్తామని చెబుతున్నారు. ఎస్సీ సబ్ ప్లాన్ 9,693 కోట్లు, ఎస్టీ బడ్జెట్ లో 8,600 కోట్ల రూపాయలు మొత్తంగా 17,653 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించింది. గత నాలుగు

సంవత్సరాలుగా 24 వేల కోట్ల రూపాయలు కేటాయించినప్పటికీ ఖర్చు చేసింది కేవలం 10,200 కోట్లు మాత్రమే. ఎస్టీ బడ్జెట్ క్రింద ఈ రోజు కేటాయించిన దానిని ఏమేరకు ఖర్చు పెడతారనే విషయాన్ని ఆలోచించినట్లైతే పరిస్థితి చాలా దారుణంగా ఉంది.

రాష్ట్రంలో 54 శాతం జనాభా గల బీ.సి.లకు 3 శాతం మాత్రమే నిధులు కేటాయించడమనేది చాలా అన్యాయం. ఎమ్.బి.సి.లకు వెయ్యి కోట్లు కేటాయిస్తామని చెప్పినప్పటికీ నేటికీ కూడా ఎమ్.బి.సి.లను గుర్తించలేదు. గతంలో కేటాయించిన వెయ్యి కోట్ల రూపాయల్లో ఒక్క రూపాయి కూడా ఖర్చు చేయలేదు. మళ్ళీ ఈ సంవత్సరం వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు కేటాయిస్తామని చెబుతున్నారు. గుర్తింపుకు నోచుకోకుండా, ఎస్సీల కంటే అధ్వాన్నంగా ఉన్న అనేక కులాలు తమకు బీ.సి. హోదా కల్పించాలని దరఖాస్తు చేసుకున్నప్పటికీ ప్రభుత్వం నుంచి ఎలాంటి స్పందన లేదు.

రజకుల ఫెడరేషన్ కి, నాయిబ్రాహ్మణ ఫెడరేషన్ లకు రెండు వందల కోట్ల రూపాయల చొప్పున కేటాయిస్తామని చెప్పారు. రజకులు తమని ఎస్సీలో కులపాలని ఉద్యమిస్తున్నందున కేటాయించిన డబ్బుల్ని కూడా ఫెడరేషన్ లకు ఖర్చు పెట్టలేని పరిస్థితి ఉంది. నిధుల లేమితో 11 ఫెడరేషన్లు మొక్కుబడిగా పని చేస్తున్నాయి.

గత అసెంబ్లీలో బీ.సి.లకు జరుగుతున్న అన్యాయం పట్ల చొరవ తీసుకోవాలని ముఖ్యమంత్రి గారికి విన్నవించగా బీ.సి, ఎమ్మెల్యే, ఎమ్మెల్సీ, ఎమ్.పి.లతో గత సంవత్సరం డిసెంబర్ మూడో తేదీన సమావేశం ఏర్పాటు చేయగా, ఈ సామాజిక వర్గానికి చెందిన అనేక మంది అనేక ప్రతిపాదనలు ఇవ్వగా ముఖ్యమంత్రి గారు “మీరు చెప్పిన విషయాలన్ని వాస్తవాలనీ, వాటన్నింటికీ న్యాయం చేస్తామని, అవసరమైన వాటికి జీ.ఓ.లను జారీ చేస్తామని, అవసరమైతే చట్టాల్లో కూడా మార్పులు చేసుకుందామని చెప్పారు”. అధ్యక్షా, ఈ విషయానికి మీరు కూడా సాక్ష్యలే, మీ సమక్షంలోనే మూడు రోజుల పాటు సుదీర్ఘంగా చర్చలు జరుపుకున్నాము. కానీ, ఆ నివేదిక బుట్టదాఖలు అయిందా? ఈ బడ్జెట్ లో అయినా ఆ నివేదిక గురించి ఎక్కడైనా ప్రస్తావిస్తారని ఆశించినప్పటికీ ఆ ప్రస్తావన లేదు. ప్రధానంగా ఆ ప్రతిపాదనల్లో బీ.సి. సబ్ ప్లాన్, బీ.సి. స్పెషల్ ప్లాన్ క్రింద ఏకగ్రీవంగా 20వేల కోట్ల రూపాయలతో కేటాయింపులు జరపాలని చేసిన విన్నపానికి కూడా ప్రభుత్వం నుంచి స్పందన లేదు. ఇది 5వ బడ్జెట్, ఎన్నికలకు ముందు పెట్టిన బడ్జెట్. అయినప్పటికీ ఎక్కడా ఆ ప్రతిపాదనలను గుర్తించ లేదు. అసెంబ్లీ సాక్షిగా చర్చించిన విషయాలకి సార్థకత లేకపోతే ప్రజలు ఏరకంగా ప్రభుత్వాన్ని విశ్వసిస్తారనే విషయాన్ని ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

వ్యవసాయం తరువాత అతి పెద్దది చేనేత రంగం. చేనేత రంగానికి ప్రతి సంవత్సరం 1,200 కోట్ల రూపాయలు

వ్యయ వట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ

తొయిస్తున్నారు. గత సంవత్సరం తొయించిన డబ్బుల్లో కేవలం 427 కోట్ల రూపాయలే ఖర్చు చేశారు. దీంతో బతుక్కు చీరల కోసం 250 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేశారు. నాణ్యమైన చీరలకు బదులుగా గుజరాత్ నుంచి నాసిరకం చీరలను తీసుకువచ్చి ఆడవడుచులకు అమ్మానం జరిగే విధంగా చీరలను పంపిణీ చేశారు. జోళీ, చేనేతలకు వేరు వేరుగా బడ్జెట్లు పెడుతామని చెప్పినప్పటికీ జోళీ, చేనేతలకు సవరేట్గా నిధులు తొయించలేదు. జోళీ, చేనేత రంగాలు పులి, మేక లాంటివి. జోళి శాఖ చేనేత శాఖను తినేసే వరిస్థితి ఉంది. ఈ విధంగా ప్రభుత్వం సంక్షేమాన్ని పూర్తిగా విస్మరించి, సంక్షేమాన్ని కూడా పూర్తిగా సంక్షోభంలోకి నెట్టేస్తోంది. బీ.సి., ఎస్సీ, ఎస్టీ, కార్పొరేషన్లకు ఉపాధి కోసం సబ్సిడీ పెంచినప్పటికీ నిధులు తొయించలేదు.

12.30 | అత్యధిక జనాభా ఆధారపడిన రంగం వ్యవసాయ రంగం.

మ. 115లక్షల టన్నుల ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి లక్ష్యంగా ప్రభుత్వం అనేక ప్రణాళికలను రూపొందించింది. కానీ, ఏనాడూ 90లక్షల టన్నుల ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి ఈ రాష్ట్రంలో దాటలేదు. 2015-16 సంవత్సరంలో 48లక్షల టన్నుల ఆహార ధాన్యాలు మాత్రమే ఉత్పత్తి చేయగలిగారు. ప్రతి నియోజకవర్గానికి లక్ష ఎకరాల సాగునీరు అందిస్తామని, మొత్తం తెలంగాణ రాష్ట్రంలో కోటి ఎకరాలను సాగులోకి తీసుకొస్తామని చెబుతున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం ఎంతసేపూ రైతు రుణమాఫీ కార్యక్రమం మీద ప్రచారం చేసుకున్నది తప్ప, ఆ రుణమాఫీని ఒక్కసారి కూడా మాఫీ చేయకుండా వాయిదా వద్దతుల మీద రూ.17వేల కోట్లు అంటే సంవత్సరానికి రూ.4,250 కోట్ల రుణమాఫీ చేశారు. కానీ, బ్యాంకుల్లో వడ్డీలు మిగిలిపోవడం వలన రైతులకు ఇంకా గుదిబండగా మారింది. గత అసెంబ్లీ సమావేశాలలో ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడుతూ, ఏ రైతులకు వడ్డీ బకాయిలు చెల్లించాల్సి ఉన్నదో వాటి వివరాలను ఇవ్వాలిందిగా కోరగా, ఆ వివరాలతో కూడిన స్టేట్ మెంటును కూడా ఇవ్వడం జరిగింది. ఏ బ్యాంకుల నుండి కూడా రైతులు వడ్డీ విముక్తి పొందలేదు. రుణమాఫీ వలన రైతులకు ఏమాత్రం ఊరట కలగడం లేదు. అది ప్రచారం కోసం దోహదపడింది తప్ప రైతులకు మేలు జరగలేదు. పైపెచ్చు ఇంత వరకు వడ్డీ లేని రుణాలు రైతులకు అందలేదు. దాదాపు రూ.500కోట్ల బకాయిలు ఉన్నాయి. 15లక్షల మంది రైతులు అల్లాడిపోతున్నారు. వడ్డీ లేని ఋణాల విషయమై కేంద్ర ప్రభుత్వం 3 శాతం వడ్డీ ఇస్తుంటే, రాష్ట్రానికి సంబంధించిన 4 శాతం వడ్డీ జమ చేయకపోవడం వలన, బ్యాంకులు మసూలు చేసే 11 శాతం వడ్డీ కట్టలేక రైతులు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు.

రైతు రుణమాఫీ విషయంలో గతంలో 2,3 జిల్లాల్లో ప్రకృతి వైపరీత్యాల వలన, రీ-షెడ్యూల్ చేసుకోమని స్వయంగా ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పినందుకు ఖమ్మం, ఆదిలాబాదు, మెదక్, రంగారెడ్డి జిల్లాల్లో

రైతులు రీ-షెడ్యూల్ చేసుకున్న తరువాత, దాదాపు 80వేల మంది రైతులకు రుణమాఫీ జరగకపోవడం వలన, రైతులు ఇబ్బంది పడుతూ, బాధతో ఆదిలాబాదు నుండి హైదరాబాదుకు వస్తే, స్వయంగా బి.జె.పి. ఎమ్మెల్యేలందరూ వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి గారిని కలవగా, వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి స్పష్టమైన హామీనిస్తూ సమస్యను సరిదిద్ది పరిష్కరిస్తామని చెప్పడం జరిగింది. అది అక్షరాల అమలుకు నోచుకోలేదు. ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల నష్టం వాటిల్లే విషయంలో ఫసల్ బీమా అనే చక్కటి పథకాన్ని నేరేంద్ర మోదీ గారి ప్రభుత్వం తీసుకొచ్చింది. వ్యవసాయాన్ని లాభసాటిగా చేయడానికి, కేంద్ర ప్రభుత్వం స్వామినాథన్ సిపారసులకు అనుగుణంగా చర్యలు తీసుకుంటూ ఉంటే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన వంతు వాటా కింద బీమా మొత్తాన్ని క్లౌఫ్ తేదీ లోవల కట్టకపోవడం వలన రైతులు రుణమాఫీ పొందలేకపోతున్నారు.

వ్యవసాయం పేరిట 12వేల కోట్ల రూపాయలు బడ్జెట్లో ఆర్థిక మంత్రి తొయించినప్పటికీ, వ్యవసాయానికి సంబంధించిన ప్రణాళిక బడ్జెట్ మాత్రం కేవలం రూ.2వేల కోట్లు మాత్రమే. ఇందులో ప్రకృతి వైపరీత్యాల పరిహారానికి, అధికోత్పత్తి పరిశోధనలకు కేటాయింపులు లేవు. విత్తన చట్టం గురించి ఇందులో ప్రస్తావనే లేదు. తెలంగాణను విత్తన భాండాగారంగా చేస్తామని అన్నారు. నకీలీ విత్తనాలను అరికట్టి, నాణ్యమైన విత్తనాలను సరఫరా చేసేందుకు తగిన చర్యలు తీసుకుంటామని చెప్పారు. కానీ, 2015 సంవత్సరంలో విత్తనాలకు సంబంధించి తెచ్చిన ముసాయిదా చట్టం ఇంత వరకు చట్ట రూపంలోకి రాలేకపోవడం విడ్డూరంగా ఉంది. నకీలీ విత్తనాల సరఫరా వల్ల నష్టపోయిన రైతులకు బాసటగా ఉండాలన్న ప్రభుత్వం, ఆ నకీలీ విత్తనాలకు కుప్పెలకు బాసటగా ఉండే విధంగా ఉంటూ, కనీసం ఛార్జ్ న్ని సైతం తీసుకురాలేదు. నకీలీ విత్తనాల కట్టడి అనేది ఎలా సాధ్యమనేది ఒక్కసారి అర్థం చేసుకోవాల్సిందిగా ఆర్థిక మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను. వ్యవసాయ రంగంలో దాదాపు 4వేల మంది సిబ్బంది ఉండాలన్నీ ఉంటే, 15వందల పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. వ్యవసాయ ఉత్పత్తి పెంచాలని అనుకున్నప్పుడు, ప్రతి రెండున్నర ఎకరాలకు ఒక ఎ.ఇ.బి. ఉండాలి. కానీ, ఈరోజు అనేక కమిషన్లు నూచించినప్పటికీ, కూడా అమలుకు మాత్రం ఈ ప్రభుత్వం సిద్ధంగా లేదు.

రైతు బీమా పేరు మీద కొత్తగా రూ.500కోట్లు ఈ బడ్జెట్లో తొయించారు. అసలు రైతు బీమా యొక్క విధి, విధానాలు ఏమిటి, ఎంత మంది రైతులకు వర్తింప చేస్తారు అనే విషయాల్లో ఒక న్యష్టత లేదు. గ్రూప్ ఇన్సూరెన్స్ పేరు మీద తీసుకోచ్చే రైతుల బీమా విషయానికి వస్తే, దాదాపు 40లక్షల మంది రైతులు ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నట్లే ప్రతి వెయ్యి మందికీ ఐదారుగురు రైతులు చనిపోతే, 40లక్షల

మంది రైతుల్లో 24వేల మంది రైతులు చనిపోయే అవకాశం ఉంది. అంటే కనీసం 12వందల కోట్ల రూపాయలైనా అవసరం ఉంది. ఈ పథకం, దాని విధి, విధానాలు, స్పష్టత ఎక్కడా ఇందులో పొందుపరచలేదు.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అప్పులు రోజు రోజుకూ పెరిగిపోతున్నాయి. ఇంతకు ముందు చెప్పినట్లుగా ఏటా రుణ భారం కొండలా పెరిగిపోతోంది. తాజాగా వచ్చే సంవత్సరానికిలా తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అప్పు, 2లక్షల కోట్ల రూపాయలకు చేరుతోంది. 2011 సంవత్సర జనగణన ప్రకారం మన జనాభా 3.52 కోట్లు. ఈ లెక్కన ఈ రాష్ట్రంలో ఒక తలపై వడే ఋణ భారం రూ.51వేలు. ఈరోజు వివిధ ప్రభుత్వ విభాగాలకు దాదాపు రూ.38,755కోట్లు మేర పూచికత్తుగా ఉన్నాయి. ఇవన్నీ చూస్తుంటే తెలంగాణ వచ్చిన సందర్భంలో మనకు ఉన్నటువంటి అప్పుల భారం ఎంతని ఇప్పుడు మనం చూసినట్లైతే, జూన్, 2014 సంవత్సరంలో 61,710కోట్ల రూపాయల అప్పు ఉంటే, 2017-18 సంవత్సరానికి వచ్చే సరికి 1,40,523 రూపాయలకు పెరిగింది. ఆరోజు 15 సంవత్సరాల్లో 17వేల కోట్ల రూపాయల తలసరి అప్పు ఉంటే, ఈనాడు, 51వేల కోట్లకు తలసరి అప్పు పెరిగిందని మనం మర్చిపోవద్దు. ప్రతి ఏటా వడ్డీలే 11వేల కోట్ల రూపాయలు కడుతూ ఉన్నాము. ఈ సంవత్సరం లెక్కలు చూసినట్లైతే, రూ.13వేల కోట్లు వడ్డీల రూపంలో ఈ ప్రభుత్వం చెల్లించాల్సి వస్తోంది.

ఈ రకంగా అప్పులు చేస్తే తప్పు లేదని నమర్థించుకోవడం కంటే అప్పులు చేస్తే సార్థకత ఉండాలి. “నంపద సృష్టించాలి, నంపద పెంచాలి” అని ఒక ప్రముఖ ఆర్థికవేత్త ఆడమ్స్మీత్ చెప్పారు. సృష్టించిన నంపద నుండి పెంచాలి తప్ప, నంపద పెంచకుండా పండుకుంటూ పోతే, ఉన్న పంచె కూడా పోయే పరిస్థితి వస్తుంది. అప్పులు తీసుకోవడం ఘనకార్యంగా భావించి ప్రభుత్వం అప్పులు చేసుకుంటూ పోతే వీటిని నమర్థించుకోవడం ఏ మాత్రం సాధ్యం కాదు. అందుకే ఈరోజు తెలంగాణ అప్పలపాలవుతున్న విషయాన్ని కూడా ఒకసారి గమనించాలి.

పౌర సరఫరాల శాఖకు సంబంధించి ఎక్కడా పూర్తి సబ్సిడీ ఇవ్వడంలేదు. సివిల్ సప్లైస్ పూర్తిగా అప్పుల్లో కూరుకుపోతోంది. దాదాపు రూ.700కోట్లు లోటు సివిల్ సప్లైస్ లో ఉన్నట్లుగా నమాచారు. అర్జులైన పేద వాళ్ళకు గత రెండు సంవత్సరాలుగా రేషన్ కార్డులు ఇవ్వకపోవడం నిజంగా విచిత్రం. ఇప్పటికీ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం పేరు మీదనే రేషన్ కార్డులు కొనసాగుతున్నాయి. కొత్త రేషన్ కార్డులు ఇప్పటి వరకు ఇవ్వలేదంటే, ఎందుకు ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి లేదు అని అడుగుతున్నాను. అసర్దులను తీసివేయండి, కాని అర్హులకు మాత్రం కార్డులు ఇవ్వండి. ఎందరో చనిపోయిన వాళ్ళు,

కొత్తగా పెళ్లి అయిన వాళ్ళు ఉన్నారు, కొత్తగా రాష్ట్రానికి వచ్చిన కుటుంబాలకు ఎక్కడా కార్డులు పొందే పరిస్థితి లేకుండా పోయింది. గతంలో సివిల్ సప్లైస్ రేషన్ కార్డు బియ్యంతోబాటు, చక్కెర, వప్పులు, నూనె, చింతపండు అన్ని ఇచ్చేవారు. ఇప్పుడు కేవలం బియ్యానికే పరిమితమయ్యారు. అదనంగా ఇస్తున్న కిలో బియ్యం క్షేత్ర స్థాయిలో ఏ మేరకు ఉవయోగవడుతుందో ఒకసారి ఆలోచించండి. 66లక్షల బి.పి.ఎల్. కుటుంబాలకు కేంద్ర ప్రభుత్వం సబ్సిడీ ఇస్తూ ఉంటే, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సబ్సిడీ తగ్గించడానికి కార్డులు ఇవ్వడం లేదా, లేక పేద కుటుంబాలు పడుతున్న ఇబ్బందులు గమనంలోకి తీసుకోలేకపోతున్నారా? పేదవాళ్ళు పడుతున్న పాట్లకి ఈ ప్రభుత్వం ఏమి సమాధానం చెప్తుందో ఆర్థిక మంత్రి గారు స్పష్టం చేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

అదే రకంగా ఆసరా పింఛను సమయానికి రావడం లేదు. దాదాపు 40లక్షల మంది పింఛనుదార్లు ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నారు. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో 10 లక్షల పింఛను దార్లకు మాత్రమే ఆధార్ ఎనేబుల్ పేయింగ్ సిస్టమ్ ఏదైతే ఉందో

శ్రీ తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ్ :- అధ్యక్షా, ఇప్పటి వరకు వారు మాట్లాడింది పూర్తిగా నెగెటివ్ గా ఉంది. తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత ఏమీ జరగలేదు, బి.సి. విద్యార్థులకు మెన్ ఛార్జీలు పెంచలేదు అన్నట్లుగా, ఫీజు-ఇంబర్స్ మెంటుకు సంబంధించి వీళ్ళ వద్దకు వచ్చి మాకు డబ్బులు కట్టడంలేదని ఎవరో చెప్పినట్లు, ఆసరా పింఛను సమయానికి అందడం లేదన్నట్లు, 24 గంటల విద్యుత్తు రావడంలేదన్నట్లు, కళ్యాణలక్ష్మి ప్లాంట్ ముబారక్ రావడంలేదన్నట్లు, డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్ళకేటాయింపులు జరగడం లేదన్నట్లు, పేద వారి విషయంలో 58,59జీజీలు అమలు కానట్లు, 17వేల కోట్ల రూపాయల ఋణ మోపి చేస్తే, దాని వల్ల ఉవయోగమే లేనట్లు, లక్షల్లో గారు మాట్లాడుతుంటే నాకు డౌట్ వచ్చింది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఏమేమి చేశాయో మాట్లాడుకుందామంటే మాట్లాడుకుందాము.

12.40 మ. డా.కె.లక్ష్మణ్ :- ఆధార్ ఎనేబుల్ కెక్స్ సిస్టమ్ లేని గ్రామాల్లో వది లక్షల మంది పెన్షన్దారులు వున్నారు. ఈ విషయాలను నేను కొన్ని గ్రామాలకు వెళ్లి చూశాను. మంత్రి గారు వస్తే కూడా తప్పకుండా చూపిస్తాను. తహసీల్దార్లు ఫిజికల్ ప్రెజెన్స్ అవసరమని అడుగుతున్నారు. ఫిజికల్ ప్రెజెన్స్ కోసం వితంతువులు, వృద్ధులు ఒకటవ తేదీ నుండి ఇరవై తేదీ వరకు పోస్టాఫీసుల చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. ఆసరా పథకం బాగలేదని నేను అనడంలేదు. అమలు తీరులో గల లోపాలను ఎత్తి చూపుతున్నాను. ఆసరా పెన్షన్ అందజేసే ఖచ్చితమైన తేదీని ప్రకటించమని అడుగుతున్నాను.

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ

కళ్యాణ లక్ష్యవర్ధకానికి గల ఆర్థిక సహాయాన్ని లక్ష రూపాయలు పెంచినందుకు సంతోషం. కానీ కొన్ని సందర్భాల్లో కళ్యాణ లక్ష్యకి అందజేస్తున్న ఆర్థిక సహాయం పెళ్లి చేసుకున్న వారికి పిల్లలు పుట్టిన తరువాత అందిస్తున్నారు. ప్రభుత్వం చేపడుతున్న కళ్యాణ లక్ష్య వధకు మంచిది. కనుక పెళ్లి రోజు కానుకలా ఇచ్చే విధంగా ఆర్థిక సహాయాన్ని అందజేయాలని, లేకుంటే పేదలు చేసుకున్న అప్పులకు వడ్డీలు కట్టలేక పోతున్నారు. కనుక దరఖాస్తు చేసుకున్న ఆరు నుంచి తొమ్మిది మాసాల్లో కళ్యాణ లక్ష్య, షాదీముబారక్ వధకాల ఆర్థిక సహాయం అందజేయాలని కోరుతున్నాను.

ఎంప్లాయిమెంట్ సపోర్టింగ్ స్కీమ్ విషయంలో, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ నుండి బి.సి, ఎస్.సి, ఎస్.టిలకు వరిరక్షణ మరియు ప్రావర్ గ్రాండ్స్ లో లేదు.

అదేవిధంగా రెండున్నర లక్షల కుటుంబాలు 50 లక్షల గొర్రెలు పంచితే, 15 లక్షలు కొత్తగా బ్రీడయ్యాయన్నారు. ఎస్.సి.డి.ఎస్ ద్వారా ఐదు వేల కోట్ల రూపాయల అప్పు వున్న విషయం మీకు తెలుసు. కేంద్ర ప్రభుత్వం 80 శాతం లోన్, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ 20 శాతం నబ్బిడి ఇస్తున్న దీనిలో ఈ రోజు జరిగిన అవకాశాన్ని సరిదిద్దాల్సిన అవసరం వుంది. ఎందుకంటే, ఎన్ని గొర్రెలు చనిపోయాయి, ఎన్ని గొర్రెలు బ్రతికున్నాయి వంటి లెక్కలు పరిశీలిస్తే బాగుంటుందని తెలియజేస్తున్నాను.

విద్యకు సంబంధించి, ప్రభుత్వం ఒకవైపు నాణ్యమైన విద్యను అందిస్తామని చెబుతున్నది. ఎన్నికల ప్రణాళికలో పెట్టిన కేజీలు పీజీ నిర్బంధ ఆంగ్ల మాధ్యమ విద్య ఊసే లేదు. ఆ రోజు ఉద్యమ సందర్భంలో, తెలంగాణ వస్తే కార్పొరేట్ విద్యకు స్వస్తి వలికి కార్పొరేట్ విద్యను రూపుమాపుతామని చెప్పారు. కానీ, ఈరోజు ఆ పాఠశాలల యాజమాన్యాలతో చెట్టపట్టాల్సేమిట అని తిరుగుతున్నారు, గతంలో పుట్టగొడుగుల్లా సగం లోకపరిమితమైన కార్పొరేట్ వ్యవస్థ, గ్రామాల్లో కూడా పెరుగుతున్నదని తెలియజేస్తున్నాను. వైవేట్ పాఠశాలల్లో ఫీజుల వమాళ్ళపై నియంత్రణ లేదు. తిరుపతిరావు గారి నేతృత్వంలో కమిటీ వేశారు. ఆ కమిటీ మాత్రం ఫీజులు పెంచుకోవచ్చని సిఫార్సు చేసింది. ఫీజులు చెల్లించలేక కుటుంబాలు ఆర్థికంగా విచ్ఛిన్నం అవుతున్నాయి. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్ని పట్టింప చేయడానికి బదులు, రేషన్ కార్డులపై పేరు మీద.... యూనివర్సిటీలు, పాఠశాలలు సిబ్బంది కొరతతో వున్నాయి. తాజా బడ్జెట్లో యూనివర్సిటీలకు కేటాయించిన 695 కోట్ల రూపాయల్లో, నిర్వహణ వద్దుకు రూ.485 కోట్లు, ప్రగతి వద్దుకు రూ.210 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజు యూనివర్సిటీలు ఈ బడ్జెట్తో ఏ రకంగా పరిశోధనలు జరిపి, నాణ్యమైన విద్యను అందించగలవు. ఏ విధంగా జాతీయ స్థాయిలో విద్యార్థులు పోటీల్లో తట్టుకుంటారని అడుగుతున్నాను.

గత సంవత్సరంతో పోలిస్తే ప్రస్తుతం రూ.147 కోట్లు బడ్జెట్లో తక్కువగా కేటాయించారు. గత బడ్జెట్లో యూనివర్సిటీలకు రూ.843 కోట్లు కేటాయించినవాటిలో నిర్వహణ వద్దు రూ.420 కోట్లు, ప్రగతి వద్దు రూ.425 కోట్లుగా వుంది. ఇప్పుడు ప్రగతి వద్దుకు రూ.420 కోట్లు కోత విధించారు. ఇంటర్మీడియట్ విద్య గురించి బడ్జెట్లో పెద్దగా ప్రస్తావన లేదు. యూనివర్సిటీల్లో దాదాపు 50 శాతం ఖాళీలు వున్న వాటి గురించి ఆలోచించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

ఈ రోజు దాదాపు 700 డిగ్రీ కళాశాలలు, ఐదారు వేల పాఠశాలల్లో విద్యార్థులు మరియు టీచర్ల సంఖ్య సమతుల్యంగా లేదనే నెపంతో మూతపడే దుస్థితికి వచ్చాయి. 200 పైచిలుకు ఇంజనీరింగ్ కళాశాలలు మూతపడ్డాయి. ఒకవైపు నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరిస్తామంటున్న ప్రభుత్వం, తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన మొదటి సంవత్సరం లక్ష, 7 వేల ఉద్యోగాలను భర్తీ చేస్తామన్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారు మొన్నటికి మొన్న శాసన సభ సాక్షిగా లక్ష, 17 వేల ఉద్యోగాలు భర్తీ చేస్తామన్నారు. ఈ రాష్ట్రం సిద్ధించిన నాలుగు సంవత్సరాల్లో, దాదాపు మూడు లక్షల ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలు ఖాళీగా వుంటే, ఈరోజు ప్రభుత్వం పది శాతం ఉద్యోగాలను కూడా భర్తీ చేయలేదు. లక్ష, 17 వేల ఉద్యోగాలను ఏవిధంగా భర్తీ చేస్తారనే విషయంపై క్యాలెండర్ని ప్రకటించకుండా, దాటవేసేటటువంటి వైఖరిని చూపుతున్నారు. విద్యా, వైద్య రంగాల వంటి అన్ని రంగాల్లోని ఖాళీల వల్ల ప్రభుత్వ పని తీరు, పరిస్థితి ఏ విధంగా వుందో మనకు కనిపిస్తున్నది.

వైద్యానికి సంబంధించి, గత బడ్జెట్లో గాంధీ, ఉస్మానియా ఆసుపత్రులకు నిధులు కేటాయించారు. ప్రస్తుతం వాటికి సంబంధించి బడ్జెట్ కేటాయంపుల ఊసే లేదు. ఎన్నికల ముందు జిల్లాకు ఒక నిమ్న స్థాయి సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రి, నలుగురు డాక్టర్లతో 30 వడకల ఆసుపత్రి, ప్రతి నియోజకవర్గంలో వంద వడకల ఆసుపత్రులు ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు. కానీ, నేడు ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులన్నీ మార్చురీలుగా మార్చేశారు. అధికార పార్టీకి చెందిన ఎమ్.ఎల్.సి మూడు వేల రూపాయల లంచం ఇచ్చి వైద్యాన్ని చేయించుకునే పరిస్థితి వచ్చిందంటే, ఏరకమైన పనితీరు వైద్య రంగంలో వున్నదో, అవినీతికి వరాకాష్టగా మారిన విషయాలను గమనించాలని కోరుతున్నాను.

(కొంతమంది టి.ఆర్.ఎస్. పార్టీ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

ఖమ్మం ప్రాంతంలోని అధికార పార్టీకి చెందిన మున్సిపల్ ఛైర్మన్లకి పోస్టుమార్షల్ నిమిత్తం మూడువేల రూపాయలు లంచాన్ని ఆసుపత్రిలో నేను ఇచ్చాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ప్లీజ్ సైలెన్స్....

డా.కె.లక్ష్మణ్:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులైన గాంధీ, నిమ్స్, ఉస్మానియా, నీలోఫర్లలో అవినీతి పెరిగిపోతున్నది. గాంధీ ఆసుపత్రిలో వీల్ ఛైర్ కావాలన్నా, మరేదైనా సదుపాయం కావాలన్నా లంచం ఇస్తే తప్ప పని జరగని పరిస్థితులు వున్నాయని తెలియజేస్తున్నాను. హైదరాబాద్ లో గల ప్రసూతి ఆసుపత్రిలో డబ్బులు ఇస్తే కానీ ఫ్రెంచర్ ఇవ్వని పరిస్థితులున్నాయి. గిరిజన ప్రాంతాల్లో హెలికాప్టర్ ఆంబులెన్స్ ల్ని ఏర్పాటు చేసి వైద్యాన్ని అందిస్తామంటున్నారు. కానీ, ఆరోగ్యశ్రీ సిబ్బందికి, 108, 104 వాహనాల్లో పనిచేస్తున్న సిబ్బందికి జీతాలు ఇచ్చే పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం లేదు.

రాష్ట్ర రాజధాని హైదరాబాద్, కోటి జనాభా కలిగి వుంది. తెలంగాణకు హైదరాబాద్ నుంచి 70 శాతం రెవెన్యూ వస్తున్నది. కానీ నిన్న, మొన్న నభలో సభ్యులు మాట్లాడుతూ, కేంద్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఏమి ఇచ్చిందనీ, ఫెడరల్ సిస్టమ్ లో తెలంగాణ వాటకు అనుగుణంగా డబ్బులు రాలేదన్నారు. ఈరోజు హైదరాబాద్ నుంచి 70 శాతం రెవెన్యూ రాష్ట్రానికి వస్తుంటే, ప్రభుత్వం హైదరాబాద్ ప్రాంతానికి ఎన్ని నిధులు కేటాయించిందని అడుగుతున్నాను. హైదరాబాద్ లో ప్రకృతి మెరీత్యాలు వచ్చినప్పుడు వర్షాల వల్ల రోడ్లన్నీ గతుకుల మయమయ్యాయి. ప్రభుత్వం రోడ్లలో ఒక గుంతను చూపిస్తే మొయ్యి రూపాయలు ఇస్తామని అన్నది. హైదరాబాద్ రోడ్లలోని గుంతల్ని చూపించడం మొదలుపెడితే, ఆర్థిక శాఖ మంత్రి గారు ప్రవేశ పెట్టిన లక్షా, 75 వేల కోట్ల రూపాయలు కూడా సరిపోవని తెలియజేస్తున్నాను. విషత్తుల నుంచి నగరాన్ని కాపాడుకోలేకపోయారు. హైదరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ ఎన్నికల్లో వంద రోజుల ప్రణాళికను చూపించి ప్రజలతో ఓట్లు వేయించుకున్నారు. సీటీ మొత్తం వైఫై అన్నారు, పైకి పైకి ఓవర్స్ అన్నారు, అక్రమ చెరువుల్ని కాపాడతామన్నారు, అక్రమ కట్టడాలను నివారిస్తామన్నారు, ట్రాఫిక్ సమస్యలు పరిష్కరిస్తామన్నారు.

12.50 మెట్రో రైళ్లు అన్నారు, వైట్ ట్యాప్ రోడ్లు వేస్తామన్నారు.

మ. లక్ష రెండు వడకుల గదుల ఇండ్లను నిర్మిస్తామన్నారు. పాత నగరాన్ని ఇన్స్టాబుల్ చేస్తామన్నారు. కానీ, పాత నగరం నుంచి మెట్రో రైలు పోవడానికి ఎన్ని అవరోధాలు, అడ్డంకులున్నాయో మనం చూశాము. హుస్సేన్ సాగర్ ను ప్రక్షాళన చేసి కొబ్బరినీళ్లతో నింపుతామన్నారు. కొబ్బరినీళ్లు సంగతి దేవుడేరుగు, కానీ హుస్సేన్ సాగర్ మరియు ముషీరాబాద్, అంబర్ పేట్ నాలాలు విషజలాలతో ఘోరమైన పరిస్థితిలో ఉన్నాయి. మూసీ శుద్ధీకరణ చేయమని నేను కోరుతుంటే, ప్రభుత్వం మూసీ సుందరీకరణ పేరు మీద మాట్లాడుతున్నది. భువనగిరిలో మా పార్టీ నాయకులు

పాదయాత్ర చేశారు. అక్కడ కూరగాయలు తినే పరిస్థితి లేదు, భూగర్భజలాలన్నీ విషతుల్యమైపోయాయి. మా దగ్గర ఉన్న మ్యూరియేట్ దగ్గరకు మున్సిపల్ శాఖామంత్రిగారిని స్వయంగా తీసుకెళ్లి చూపించాను. విషపూరిత జలాల వల్ల ప్రజలంతా జబ్బుల పాలవుతున్నారు. ఇంత వరకు ఆ విషయంలో ప్రభుత్వం ఎటువంటి చర్య తీసుకోలేదు. హైదరాబాద్ దుస్థితి ఈ విధంగా ఉంటే, కనీసం బడ్జెట్ లో 30 శాతం నిధులను కూడా హైదరాబాద్ నగరానికి కేటాయించలేదు. ఒకవైపు ఎన్.ఆర్.డి.సి. అని అంటున్నారు, ప్లాట్ ఫార్మ్ లు, సైన్ లు అన్నారు. అవన్నీ చూసినట్లయితే హైదరాబాద్ పరిస్థితి చాలా దారుణంగా మారింది. హైదరాబాద్ వాటర్ వర్క్స్ బోర్డు అప్పుల ఊబిలో ఉన్నది. హైదరాబాద్ లోని ఖైరతాబాద్, జూబ్లీ హిల్స్, అంబర్ పేట్, ముషీరాబాద్ లో అనేక సంవత్సరాల నుండి డ్రైవేజ్ సిస్టమ్, సెవరేజ్ సిస్టమ్ మార్పడానికి ప్రభుత్వం రూ.1200 కోట్లను కల్పించలేకపోతున్నది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- చెప్పిందే చెపుతున్నారు రెండు నిమిషాల్లో పూర్తి చేయండి.

డా.కె.లక్ష్మణ్:- అధ్యక్షా, పీకల్ తోతు కూరుకున్న ఈ బోర్డును కాపాడాల్సిన బాధ్యత ఉన్నది. నవతిత్తి ప్రేమను హైదరాబాద్ వల్ల చూపిస్తున్నారు. హైదరాబాద్ ప్రజలు మిమ్మల్ని గెలిపించారు. జి.హెచ్.ఎం.సి నిధులు కావాలని కోరుతుంటే, ప్రభుత్వం జి.హెచ్.ఎం.సి. నిధులను తీసుకెళ్లి, ఆర్.టి.సి కి అప్పజేసింది. కోటి జనాభా ఉన్న రాజధానిని కాపాడాల్సిందేమియి, హైదరాబాదును పూర్తిగా విస్మరించారు. హైదరాబాద్ ప్రజలు వీటిని గమనిస్తున్నారు. అవినీతి విషయంలో సాక్షాత్తు అధికార పార్టీకి సంబంధించిన ఎమ్మెల్యేలే కాదు, ఇటీవల మున్సిపల్ ఛైర్మన్, సిడిసిల్లో కమిషన్ లో వాటా తీసుకోమని స్వయంగా మంత్రిలే చెబుతున్నారని చెప్పడం జరిగింది. అధికారపార్టీ వారే ఈ విధంగా చెబుతున్నారంటే, ఏ స్టాయికి రాష్ట్రంలో అవినీతి చేరిందో అర్థం చేసుకోవాలి. హైదరాబాద్ లో ప్రజలు, పేదవాళ్లు ఇళ్లు కట్టుకుంటుంటే కొంత మంది అధికార పార్టీకి సంబంధించిన కార్పొరేటర్లు ఇబ్బందిపెడుతున్నారనే విషయాన్ని అర్థం చేసుకోవాలి. మీరు పెట్టిన బడ్జెట్, మీరు ఇచ్చిన హామీలకు భిన్నంగా తెలంగాణ ప్రజల ఆకాంక్షలకు విరుద్ధంగా ఉన్నది. ఇది చివరి బడ్జెట్ కదా అని అనేక విధాలుగా కళ్లు కట్టుకుంటుంటే ప్రజలు ఎదురుచూస్తూ ఉంటే, వ్యవసాయ రంగం, సంక్షేమ, విద్యావైద్య రంగాలన్నింటినీ పూర్తిగా విస్మరించి, కేవలం ప్రచారం కోసం పైనవటారం లోన లోటారం అనే విధంగా ఈ బడ్జెట్ ఉన్నది. కాబట్టి, బడ్జెట్ ను సరిదిద్దకొని సంక్షేమానికి పెద్దపీఠ వేసి, మీరు ఇచ్చిన హామీ మేరకు ఎన్.సి.ఎన్.టి.కు నబ్ షాన్ ను ఏ విధంగా ఏర్పాటు చేశారో, ఆ విధంగా బీసీ నబ్ షాన్ ను బీసీల కోసం ఏర్పాటు చేయాల్సిన

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ

అవసరం ఉన్నదని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను. అప్పుల ఊబిలో నుంచి తెలంగాణను గట్టెక్కించడానికి మీరు వాస్తవాలను ప్రజల ముందు పెట్టండి. పోటీపడి పెద్దబడ్జెట్ను పెట్టి దాన్ని ఖర్చు పెట్టలేని పరిస్థితిని గమనిస్తున్నాము. కాబట్టి, దయచేసి ఇప్పటికైనా బేషజాలకు, పట్టించుకుంటూ ప్రభుత్వం కొన్ని సవరణలు, మార్పులు తీసుకొచ్చి సంక్షేమానికి పెద్దపీఠ వేసి ఈ రాష్ట్ర ప్రజలను ఆదుకోవాల్సిందిగా మీ ద్వారా ఆర్థిక మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి.శ్రీనివాస్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, సభలో ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ పై మాట్లాడే అవకాశం కల్పించిన మీకు, మీ ద్వారా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి, శాసనసభ వ్యవహారాలమంత్రి హరీష్ రావుగారికి ప్రత్యేకమైన ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. అన్ని వర్గాలు ప్రధానంగా బడుగు, బలహీనవర్గాలు అగ్రవర్గాలైనటువంటి పేదలకు, అబ్బిపొందే దిశలో ఈ రోజు రూ.1,74,453 కోట్లతో 2018-2019 వార్షిక బడ్జెట్ను గౌరవ ఆర్థిక శాఖమంత్రి ఈటల రాజేందర్ గారు ప్రవేశపెట్టినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. ఏ సభలో అయితే అమమానికి గురయ్యారో, ఏ సభలో అయితే ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి, “రాజేందర్ పది సీట్లు మాత్రమే మీ పార్టీ వారు గెలిచారు, ఎక్కడ తెలంగాణ, మీ తల ఎక్కడ పెట్టుకుంటావని అవమానపరిచారో” అవ్వకే ఈ రోజు 5వసారి బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టడమనేది చాలా గర్వంగా ఉన్నది. తెలంగాణలో జరుగుతున్న అభివృద్ధిని ప్రజలందరూ గమనిస్తున్నారు. ఇతర రాష్ట్రాల ప్రజలందరూ గమనిస్తుంటారు. దేశంలో ఉన్న వాళ్లందరికీ ఈ రాష్ట్రం ఎల్లా అభివృద్ధి చెందుతుందనేది కనిపిస్తోంది కానీ, కొంత మందికి మాత్రం కనపడకపోవడం చాలా దురదృష్టం. గౌరవ సభసాక్షిగా ఒక్క విషయాన్ని తెలియజేస్తున్నాను. అభివృద్ధి, సంక్షేమం అంటే ఎలా ఉండాలి, ఎలాంటి వర్గాలకు న్యాయం జరగాలి, కేవలం కొన్ని బిల్డింగులు కట్టి కలర్లు వేసి, సినిమా రంగులు చూపించి ఇదిగో ఇంత అభివృద్ధి జరిగింది మా బడ్జెట్ ఇంత ఉందని చెప్పకొని ఇంతకు ముందు పబ్బంగడుపుకునే వారు. ఈ రోజు సరిగ్గా మూడు సంవత్సరాల పది నెలల కాలంలో మా ముఖ్యమంత్రిగారి పరిపాలన చూడండి. కేంద్రంలో భారతీయ జనతాపార్టీ వారు అధికారంలో ఉన్నారు.

రాష్ట్రాలు అభివృద్ధి చెందుతున్నాయా లేదా అని విషయం జి.డి.పి. ద్వారా తెలుస్తుంది. ఏ రాష్ట్రం ఎంత అభివృద్ధి చెందుతుందనే విషయాన్ని వాళ్లు నిర్ణయిస్తారు. 2016-2017లో దేశజి.డి.పి 6.6 శాతం ఉంటే, తెలంగాణ రాష్ట్ర జి.డి.పి 10.1 శాతంగా ఉన్నది. రాష్ట్రం ఏర్పడిన నాటి నుంచి గమనించండి. 2013-2014వ సంవత్సరంలో 5.4 శాతంగా, 2014-2015వ సంవత్సరంలో 6.8 శాతంగా 2015-2016వ సంవత్సరంలో 8.6 శాతంగా, 2016-2017వ సంవత్సరంలో 10.1 శాతంగా ఉన్నది. నిజంగా రాష్ట్రం అభివృద్ధి

పథంలో నడవకపోతే సంవత్సరం సంవత్సరం ఈ రేట్లు పడిపోయేవి. రాష్ట్రం అభివృద్ధి పథంలో ఉందనడానికి నిదర్శనం ఈ జి.డి.పి కాదా అని మీ ద్వారా వారిని అడుగుతున్నాను. “అసలు ఈ రాష్ట్రంలో ఏమీ అభివృద్ధి జరగలేదు, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఉన్నప్పుడే చాలా అభివృద్ధి జరిగింది, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఉన్నప్పుడే ఈ రాష్ట్ర ప్రజలు చాలా సంతోషంగా ఉన్నారు, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఉన్నప్పుడే ఈ ప్రాజెక్టులు క్లూరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఉన్నప్పుడే పెన్షన్లు వచ్చాయి, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఉన్నప్పుడే స్కూళ్లు కాలేజీలు, బిల్డింగులు వచ్చాయి, హైదరాబాదులో కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఉన్నప్పుడే అభివృద్ధి జరిగింది, తెలంగాణ వచ్చిన తర్వాత ఈ ప్రాంతం ఏమీ అభివృద్ధి చెందలేదనే” రీతిలో మాట్లాడడం చాలా దురదృష్టం. కొన్ని అంశాలు బాగున్నాయని చెప్పి కొన్ని అంశాలు బాగలేవని చెప్పి ఉంటే మాత్రం ఒక రకంగా బాగుండేది. కానీ, మాట్లాడిన ప్రతి అంశంలో కూడా ఒక్కొక్క అంశాన్ని తీసుకొని ఏ అంశం కూడా తెలంగాణ రాష్ట్రంలో అభివృద్ధి కాలేదని చెప్పడం మాత్రం చాలా దురదృష్టం. ఈసభలో గతంలో ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడు గారు “తెలంగాణ అనే వదాన్ని ఉచ్చరించవద్దు” అని చెప్పారు. ఆ తర్వాత డా.వై.ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు “ఆర్థిక శాఖమంత్రిని ఈ తెలంగాణ ఎక్కడిది, నీ తలకాయ ఎక్కడ పెట్టుకుంటావని అవమానపరిచారు”. ఆ తర్వాత శ్రీ ఎన్.కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిగారు “ఒక్క పైసా కూడా తెలంగాణకు ఇవ్వను” అని మాట్లాడారు. ఆ రోజు బల్లలు చరచినటువంటి వాళ్లు, వాళ్ల పదవులు కాపాడుకోవడానికి, ఆనాడు వాళ్లు మాట్లాడిన మాటలకు మెచ్చినటువంటి వాళ్లు, ఈ రోజు ప్రతిపక్షంలో కూడా ఉన్నారు. ఈ రోజు ఈ అభివృద్ధి అనేది వాళ్లకు కనపడకపోవడం చాలా దురదృష్టం. ఆనాడు అహంకారంతో సామ్మూఒకరిది సోకు ఒకరిదిగా ఉండేది. మా డబ్బులు తీసుకొని పోయి వాళ్ల ప్రాంతానికి ఖర్చుపెడుతూ ఉంటే ఒక్క మాట కూడా మాట్లాడలేదు.

1.00 | అధ్యక్షా, కృష్ణనది నీటిని తీసుకుపోయి పోతిరెడ్డిపాడులోకి ము. కలిపితే కూడా మాట్లాడలేదు. అదే పార్టీలో ఉన్న స్వర్గీయ పి.జనార్ధన్ రెడ్డితో (పిజీఆర్) మాట్లాడితే అవమానించిన పరిస్థితిని మనం చూశాము. ఈ రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న అభివృద్ధి వారికి కనపడకపోవడం చాలా బాధాకరంగా ఉన్నది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు సగర్వంగా తలెత్తుకునే రీతిలో బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టి, ఎండిన పొలాలకు నీళ్లు అందివ్వాలని, రైతుల బ్రతుకులు బాగుపడాలని, ఈ రాష్ట్రంలో సమస్యలు ఉండకూడదనీ, తెలంగాణ రాష్ట్రం కోసం ఎవరైతే ప్రాణాలు అర్పించారో వారి ఆశలు నెరవేరాలని, ఈ రాష్ట్రంలో పేదరికం పోవాలనీ, కుల, మతాల మధ్య చిచ్చుపెట్టకుండా సుపరిపాలన ఉండాలని, ఒక సైంటిస్టుగా, ఇంజనీరుగా, విద్యావేత్తగా, రైతుగా

అనాడు ఉద్యమంలో కష్టాలు చూసిన ముఖ్యమంత్రిగారు, ఉద్యమ సమయంలో ఏ రకమైన మాట ఇచ్చారో అవన్నీ ఎలక్షన్ మేనిఫెస్టోలో పెట్టి బైబిల్, ఖురాన్, భగవద్గీతగా భావించి అమలు చేస్తుంటే, వీరికి చాలా బాధ కలుగుతోంది. ప్రజలు చాలా సంతోష పడుతున్నారు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రజల కోసం ఇన్ని పథకాలు అమలు చేస్తున్న ఏమి చేయలేదని మాట్లాడుతున్నారు.

వ్యవసాయ రంగం గురించి మాట్లాడారు. మన రాష్ట్రంలో వ్యవసాయం ఏం జరుగడం లేదా? మా జిల్లా గురించి ప్రస్తావించారు. ఆ శాఖ మంత్రి మహబూబ్ నగర్ జిల్లాకు దాదాపు 20 నుండి 30 సార్లు ప్రాజెక్టుల పర్యటనకు వచ్చి ఉదయం నుండి రాత్రి వరకు ఉండి అక్కడే నిద్రపోయేవారు. ముఖ్యమంత్రిగారికి అర్ధరాత్రి సమయంలో పాలమూరు రంగారెడ్డి జిల్లా ప్రాజెక్టు గురించి ఆలోచన వచ్చి దానిని ఏ విధంగా పూర్తి చేయాలి, ఏ విధంగా ఈ బడ్జెటులో నిధులు కేటాయించాలనే విషయం గురించి ఉదయం ఐదు గంటల వరకు ఆలోచన చేశానని చెప్పి మమ్మల్ని పిలిపించారు. మొట్టమొదటిసారిగా మన తెలంగాణ రాష్ట్రం వ్యవసాయానికి బడ్జెట్ లో 40 వేల కోట్లకు పైగా కేటాయించిన మాట వాస్తవమా కాదా?

ఆ ప్రాజెక్టుల ద్వారా ఐదారు లక్షల ఎకరాల పొలానికి సాగునీటిని అందించాం. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడక ముందు ఎన్ని ఎకరాలకు సాగునీటిని అందించి పంట పండించారు? తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత సాగునీటి ద్వారా ఎన్ని ఎకరాల పంటను పండించాం. ఒకసారి వారిని లెక్క చూసుకోమనండి. పాలమూరు రంగారెడ్డి ప్రాజెక్టు ఎందుకు ఆగింది? కోర్టుకు ఎవరు వెళ్లారు? కోర్టుకు వెళ్లాల్సిన పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చిందని వారిని ఎవరైన నిలదీశారా? ప్రతి ప్రాజెక్టుకు అడ్డుపడుతున్నది ఎవరు? వ్యవసాయ రంగం అభివృద్ధి చెందడానికి కారణం తెలంగాణ రాష్ట్రం. గత ప్రభుత్వ పాలనలో విత్తనాలు దొరక్క రైతులు చాలా ఇబ్బంది పడ్డారు. మా జిల్లాలో ఎరువు సంచల కోసం తైన్ లో నిలబడితే, అక్కడ తొక్కిసలాట జరిగి ఒకరు స్పృహ కోల్పోయిన సందర్భాలున్నాయి. గతంలో ఎరువుల బస్తాలు, విత్తనాలు దొరికేవి కాదు. కరెంట్ ఎప్పుడు ఉంటుందో తెలియదు. మోటార్లు కాలిపోతే ఆ మోటార్లను బాగు చేయించే పనిలో ఉండేవారు. ఒక బ్రాన్స్ ఫార్మర్ కాలిపోతే ఐదు వందల రూపాయలు వసూలు చేసి సబ్సిడీస్ చుట్టూ తిప్పించేవాళ్లు. మా ఇంజనీర్లు ఊర్లకు వెళితే ఆఫీసుల్లో బంధించేవారు. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత రైతులు సంతోషంగా ఉన్నారు. ఈ తెలంగాణ ప్రభుత్వం రైతుల ప్రభుత్వం కాబట్టి, మన రాష్ట్రంలో రైతులకు కావలసిన 24 గంటలపాటు కరెంట్ ఉంటేనే వ్యవసాయం సాగుతుందని ఈ ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసింది. కాలువల ద్వారా ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో

వ్యవసాయం ఉంటే, కరెంట్ వ్యవసాయం తెలంగాణ రాష్ట్రం వారిది. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత 24 గంటలపాటు కరెంట్ ఇవ్వనటువంటి పరిస్థితి ఎక్కడైన ఉందా? విత్తనాలు, ఎరువులు దొరకడం లేదని ధర్నాలు చేసిన పరిస్థితి ఎక్కడైనా ఉందా? వారిని చెప్పమనండి. రైతులకు పర్మిటెంట్ గా లాభం చేకూర్చాలని ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులను చేపట్టారు. ఈ రాష్ట్రానికి ప్రాజెక్టుల ద్వారా కోటి ఎకరాలకి సాగునీటిని అందించాలనే లక్ష్యంతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నారు.

ఈ మధ్యనే ముఖ్యమంత్రిగారు రైతులకు పెట్టుబడి కోసమని ప్రతి ఎకరాకు ఎనిమిది వేల రూపాయల చొప్పున సంవత్సరానికి రెండుసార్లు ఇవ్వాలని ఆలోచన చేయడం జరిగింది. ఇది రైతులకు ఉపయోగపడదా? ఇది రైతు ప్రభుత్వమా కాదా? అను ఈ దేశంలో ఏ రాష్ట్రంలోనైనా ఉచితంగా పెట్టుబడి ఇచ్చినటువంటి ప్రభుత్వం ఎక్కడైనా ఉందా? ఒక్క రాష్ట్రంలో ఉందని చెప్పమనండి. వాళ్ల పార్టీలు పరిపాలించిన రాష్ట్రాలు కూడా ఉన్నాయి. ఈ దేశంలోని ముఖ్య నాయకులు రాష్ట్రంలో ఎలా అమలు చేయాలని ఆలోచన చేస్తే ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నవారికి ఇది కనబడకపోవడం చాలా దురదృష్టకరం. రైతులకు ఉచితంగా పెట్టుబడి ఇవ్వాలనే ఆలోచన కూడా రాలేదు. దేవగొడగారు మా ముఖ్యమంత్రిగారికి ఫోన్ చేసి, రైతులకు ఉచిత పెట్టుబడి ఇవ్వాలనే ఆలోచన ఏ విధంగా వచ్చిందని మాట్లాడడం జరిగింది. ఇతర రాష్ట్రాల వారు ఉచిత పెట్టుబడి ఇవ్వాలనే సాహసం చేసే ధైర్యం కూడా వారికి లేదు. అంత గొప్ప నిర్ణయాన్ని మా ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకుంటే, దానికి అనుసంధానంగానే రైతులు కొన్న భూముల రిజిస్ట్రేషన్ విషయంలో, బదలాయింపుల విషయంలో ఇబ్బందులు, నష్టం ఉండకూడదని, రైతులు బ్యాంకుకు వెళ్లి పాస్ బుక్ లు పెట్టే అవసరం ఉండకూడదని, సమగ్రమైన ఆలోచనను మా ముఖ్యమంత్రిగారు చేయడం జరిగింది. ఐదు లక్షల రూపాయల రైతు భీమా పథకాన్ని ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. ఇవి నాయకులకు కనబడకపోవడం, ఐదు వందల కోట్ల బడ్జెటును దీనికి కేటాయించినా కనబడకపోవడం, పైగా రైతులకు ఏం చేయలేదని వారు మాట్లాడడం ఇవన్నీ తెలంగాణ రాష్ట్ర రైతులు చూస్తున్నారు. బిందు సేద్యం, పరికరాలు, వందల కొద్దీ ట్రాక్టర్లు వ్యవసాయం చేసుకోవడానికి కాదా? స్ప్రింక్లర్లు వ్యవసాయం చేసుకోవడానికి కాదా? పాలిహౌజ్ ను బిడ్డి 75 శాతం, 80 శాతం, 90 శాతం ఎస్సీ, ఎస్టీలకు వంద శాతం వరకు కేటాయించారు. ఇది రైతుల కోసం కాదా? ఇదంతా ఎందుకు కనబడడం లేదో చాలా బాధకరంగా ఉంది.

మార్కెటింగ్ వ్యవస్థను అభివృద్ధి పరచడానికి ప్రతి మండలానికి ఒక గోడౌన్ కట్టిన మాట వాస్తవం కాదా? దేశంలో ఎక్కడా లేనటువంటి గోడౌన్లు ఈ రాష్ట్రంలో కట్టడం జరిగింది. కొత్తగా కోల్డ్ స్టోరేజీలను ఏర్పాటు చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. వ్యవసాయ, మార్కెట్

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ

రంగాలకు ఈ బడ్జెట్ లో 15,780 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించినందుకూ ఈటల రాజేందర్ గారు స్వయంగా రైతు, కాబట్టి, రైతుల కష్టాలు తెలుసు కనుక మంచి బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టినందుకు అభినందనలు.

గతంలో ప్రాజెక్టులు కట్టారు. తట్టెడు మన్న తీయలేదు. సొరంగాలు తవ్వారు. తమ్మిడి హట్టి, ప్రాణహిత-చేవెళ్ల అనిపేరు పెట్టారు. చేవెళ్ల ప్రజలందరు నీళ్లు వస్తున్నాయని నಂಬరాలు చేసుకున్నారు. కానీ గుక్కెడు నీళ్లు రావని తెలియలేదు. ఇక్కడ కాలువలు తవ్వారు. అక్కడ ఏం చేయలేదు. అడ్వాన్స్ కింద డబ్బులు ఇచ్చారు. ఆ డబ్బులు పోయాయి. ప్రాజెక్టు కట్టినా నీళ్లు రావు. మనం ప్రాజెక్టు కట్టేది నీళ్లు రావడానికి డబ్బులు పోయినా పర్వాలేదని రీడిజైనింగ్ చేసి కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు కడుతుంటే, నిందలు వేస్తున్నారు ఆనాడు మహారాష్ట్ర, కర్ణాటకలో కృష్ణా, తుంగభద్ర, గోదావరి నదులపై అనేక చెక్ డ్యాంలు, బ్రిడ్జిలు కట్టినా ఒక్కమాట కూడా మాట్లాడలేదు ఈ నాయకులు.

1.10 | ఇంత గొప్పగా రీడిజైన్ చేసి, తెలంగాణ మొత్తం

మ. | నన్యశ్యామలం అయ్యేట్లు ముఖ్యమంత్రిగారి లక్ష్యం చాలా దూరంగా ఉంటుంది. చైనా దేశం 24 వేల కి.మీల నుంచి నది నీళ్లు తీసుకురాగా దాన్ని గమనించి చైనాలో 24 వేల కి.మీల నుండి తీసుకువస్తే, నా తెలంగాణలో నేనెందుకు 500, 1000 కి.మీ తీసుకుపోలేనని తలచి నదులన్నీంటినీ అనుసంధానం చేయాలనే లక్ష్యంతో, దూరదృష్టితో ప్రాజెక్టులు చేస్తుండడం వల్ల అవి శరవేగంగా అభివృద్ధి చెందుతున్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు తన ఛేంబర్ లో పెద్ద స్క్రీన్ పెట్టుకొని ప్రతి రోజు ఉదయం లేవగానే అందులో ప్రాజెక్టు పనులు ఎలా జరుగుతున్నాయని, లైవ్ కమెంట్స్ ద్వారా పనులు ఎంత వరకు వచ్చాయి, ఇంకా ఎన్ని రోజులలో పూర్తవుతాయని పర్యవేక్షణ చేసి, ప్రాజెక్టులు కడుతుంటే, దాని గురించి మాట్లాడకపోవడం, సంతోషపడకపోవడానికి కారణమేమిటని అడుగుతున్నాను. పాలమూరు, రంగారెడ్డి జిల్లాలో ఈపాటికీ నీళ్లు వచ్చేవి. అక్కడ పులులు, పిల్లలు, కనీసం తంగెడుచెట్లు లేని చోట్ల దట్టమైన అడుపులున్నాయనీ, పులులు, పిల్లలు ఉన్నాయనీ, కోర్టులో కేసు వేసి జాప్యం చేస్తుంటే, కాంగ్రెస్ నాయకులు ఒక్కమాట కూడా మాట్లాడలేదు. అధికారం కోల్పోయినటుంటేవాళ్లు సుతిభిమించి తప్పుడు ఆలోచనతో, తప్పుడు పనులు చేస్తున్నారు. వాళ్ల దృష్టి అంతా అధికారం ఏలా పొందాలనే ఉంటుంది. కానీ, మేము అభివృద్ధి చేయలేకపోయింది వారి ద్వారా అభివృద్ధి చెందుతోందని చెప్పాలనే ఆలోచన లేకుండా కేవలం విమర్శలే చేయడం చాలా భాదాకరం.

గతంలో కొన్ని పట్టణాలు మాత్రమే అభివృద్ధి చెందేవి. గ్రామీణ ప్రాంతాలను పూర్తిగా నిర్లక్ష్యం చేశారు. కానీ, గ్రామ, మండల కేంద్రం

నుండి జిల్లా కేంద్రానికి రమ్మంటే కేవలం గంట, అర్ధగంట వ్యవధిలో రాగలుగుతున్నారా, లేదా? చెప్పండి. గతంలో ఇలాంటి వ్యవస్థను ఎందుకు చేయలేదు? ఆనాడు గ్రామీణ ప్రాంతాలంటే మురికి కూపాలుగా మారినటువంటి పరిస్థితి. ఇప్పుడు ఎక్కడ చూసినా కూడా గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో మెరుగైన రోడ్లు, మండల కేంద్రాలకు జిల్లా కేంద్రాలకు రోడ్లు ఉన్నాయి. పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థను బలోపేతం చేస్తూ, గ్రామాల అభివృద్ధి, రాష్ట్రాభివృద్ధిని, గ్రామాల అభివృద్ధి దేశాభివృద్ధి అని చెప్పి, ప్రజలు తిరిగి గ్రామాలకు పోయి ఉండే విధంగా అభివృద్ధి చేస్తుంటే, వీరేమో గ్రామీణ వ్యవస్థ ఎక్కడ బాగుపడదని మాట్లాడుతున్నారు? దానికి కూడా దాదాపు వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు కేటాయించినందుకు ముఖ్యమంత్రిగారికి, ఈటల రాజేందర్ గారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాను. 52 శాతం గల బడుగు, బలహీన వర్గాల జనాభా అభివృద్ధి చెందాలంటే అర్థికంగా అభివృద్ధి చెందాలి.

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ముఖ్యంగా హైదరాబాద్ లో, ఆదివారం రోజు కొన్ని వందల లారీలు కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర మరియు ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి 650 లారీలు గొర్రెలు, మేకలతో వస్తాయి. ఇన్నీ లారీలు, ఇంత మాంసం, ఇంత డబ్బు ఇతర రాష్ట్రాలకు పోతోందని ఈ రాష్ట్రంలో లక్షలాది మంది యాదవ సోదరులను అభివృద్ధి పరచాలని, వాళ్లకు బర్రెలు, గొర్రెలను ఇస్తుంటే, దాదాపు 17 లక్షల గొర్రె పిల్లలు పుట్టాయంటే ఈ పిల్లలు వారికి కనబడట్లలేదు, గొర్రెలు కనబడట్లలేవు. గొర్రెలు ఎక్కడున్నాయి, బర్రు ఎక్కడున్నాయని చెప్పి నీళ్లు గొర్రెలు, బర్రెలు కాసుకునే బతకాలా? అని మాట్లాడుతున్నారు. ఇది పంజాబు ర్యంగం పుట్టుకతో వచ్చినటువంటి వృత్తి, వృత్తియే కాదు వ్యాపారంగా మార్చుకోవడానికి అవకాశం ఉందని, అభివృద్ధి చెందాలని, బడ్జెట్ కేటాయిస్తే దానిని కూడా అవహేళన చేస్తూ మాట్లాడుతున్నారు. బెస్తా, ముదిరాజ్ సోదరులు లక్షలాది మంది అడుపులు ఎండి, వండ్లు లేక చేపలు అమ్మి బతుకుతున్నారు. క్రొత్త ప్రాజెక్టుల ద్వారా, నమ్మెఖ్య ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 23 జిల్లాల్లో కేవలం రెండు కోట్ల చేప పిల్లలు మాత్రమే కొంటే, ఈ రోజు దాదాపు 60,70 కోట్ల రూపాయలతో ఉచితంగా చేప పిల్లలు ఇచ్చి, మార్కెట్లు, టివియస్ మోపెడ్స్ వెహికల్స్ వాళ్లకు ఇస్తున్నారు. మా జిల్లాలోని కృష్ణానదిలో మా వాళ్లు చేపలు పడితే వాళ్లు తీసుకుపోయేది ఈ హక్కు మాకే అని ఆనాడు తెలంగాణ నడిగడ్డ మీదకు వచ్చి చేపలు పట్టినా మాట్లాడ లేని పరిస్థితి. ఈ రోజు ఆ వృత్తిని కాపాడుకోవడానికి రాబోయే రోజుల్లో ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుల్లో ఉన్న అన్నీ రిజర్వాయర్లలో వాళ్లకే హక్కుల్నిచ్చి డెవలప్ చేస్తుంటే చేప పిల్లలు పట్టుకొని బతకాలా, గొర్రెలు అమ్ముకొని బతకాలా, నాయి బ్రహ్మణులు గడ్డం గీసుకొనే బతకాలా అని మాట్లాడుతున్నారు. అంటే అది వాళ్ల ప్రవృత్తి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- శ్రీనివాస్ గౌడ్ గారు మీ పార్టీ నుండి సెకండ్ స్పీకర్ కూడా మాట్లాడారు.

శ్రీ వి. శ్రీనివాస్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, ఇద్దరు, ముగ్గురు సభ్యులు ఉన్న పార్టీల వారు గంటలు, గంటలు మాట్లాడారు. 90 మంది సభ్యులు ఉన్నాం మేము మాట్లాడేది కూడా ప్రజల్లోకి పోవాలి. మాకు సమయం పెంచండి. ఈ రోజు పార్టీ సెక్షన్ భంలో ఉంటే, స్వయంగా ఈటల రాజేందర్ గారు రకరకాల అనుమానాలను నివృత్తి చేసి, బడ్జెట్ కేటాయించారు. ఈ దేశంలో అత్యధికంగా పార్టీ వ్యవస్థ మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఉందని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు గర్వంగా చెప్పి పార్టీ వ్యవస్థను కాపాడి, రాబోయే రోజుల్లో ఇంకా బలోపేతం చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారని తెలియజేస్తున్నాను.

గతంలో ఒక గ్రామంలో ఏవరైనా చనిపోతే వారి స్థానంలో మరొకరికి పింఛన్ రూ.200లు ఇచ్చేవారు. పెన్షను రానటువంటి ముసలి వాళ్లు చనిపోయిన బాధక్కు వాళ్ల ఊరిలో ఉన్న నాయకుల దగ్గరికి పోయి, మా ముసలమ్మ చనిపోయింది. పెన్షను నాకు వర్తింపచేయండిని అడుక్కునేది. ఆ రెండువందలు ఎప్పుడు వస్తాయో ఎప్పురికి తెలియదు. ఈ రోజు దానికి సంబంధంలేకుండా, వెయ్యి రూపాయాల పెన్షన్ ఎంతమంది అర్హులుంటే అంత మందికి టైం బౌండ్ లేకుండా ఇస్తున్నాం. వేల, లక్షల కుటుంబాలు బాగుపడుతున్నాయి. ఆ విషయం నాయకులకు అగుపడటం లేదా అని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను.

గతంలో ఒంటరి మహిళల గురించి ఊసేలేదు. వారిని ఎవ్వరు పలుకరించిన పాపాన పోలేదు. మేము ఒంటరి మహిళలకు పెన్షన్ ఇవ్వడానికి పోతే, వాళ్లు ఏడ్చారు, ఇంతమంది అభాగ్యులు ఉన్నారా అని కూడా ఎడ్డాము. ఎక్కడా లేని విధంగా బీడి, నేత, గీత కార్మికులకు, లక్షల కుటుంబాలకు పెన్షన్లు ఇచ్చి బాగుపడుతుంటే, ఒక ఊర్లో 600 ఇంట్లు ఉంటే, ఖచ్చితంగా 250 నుంచి 300 ఇంట్ల వరకు 100 శాతం పెన్షన్ వస్తోంది. గతంలో కొడుకునో, కొడలినో డబ్బులు అడుక్కునేది, ఈ రోజు అడుక్కునే ప్రసక్తే లేదు. వెనుకటి రోజుల్లో అత్తని కొడలు బాగా చూడకపోయేది. ఈ రోజు అత్తనిన్నావా, అత్తా బాగున్నావా అని అడుగుతున్నదని, ప్రతి సందర్భంలో మా మంత్రి కె.టి.ఆర్ గారు మాట్లాడుతున్నప్పుడు అందరూ నంతోషంగా నవ్వుతారు. ఇది వాస్తవం కాదా అని అడుగుతున్నాను. ప్రతివక్షనాయకులందరూ ఈ విషయాలను గమనించాలి.

శ్యాం లక్ష్మికి రూ.50,000, రూ.75,000, రూ.1,00,116 రూపాయలు చేస్తే రాష్ట్రంలో ఉన్న నిరుపేదలు, ఆడ పిల్ల పుడితే బాధపడేవారు, కడుపులో అడ శిశువు ఉందనగానే అబార్షన్ చేయించుకునే వారికి అయ్యో ఇంత తప్పు చేశామా! అడపిల్లనే

ముఖ్యం, అడపిల్లనే మనకు అన్నం పెడుతుంది. అడపిల్ల పెండిక్కి మా ముఖ్యమంత్రి గర్వంగా సంబరాలు చేస్తుంటే, ఈ సందర్భంగా కనీసం ఆ మాటను గౌరవిస్తూ ఇంకా బడ్జెట్ కేటాయించమని మాట్లాడివుంటే చాలా బాగుండేది, ఇది కూడా కనపడకపోవడం చాలా బాధాకరం. గ్రామాల్లో నివసిస్తున్న చాలా మంది గర్భవతులు డాక్టర్ దగ్గరకు పోవాలంటే బస్సులుండవు, డబ్బులుండవు. కాబట్టి మోటు వైద్యం చేయించుకునేవారు. కానీ, నేడు ఒక్క ఫోన్ ద్వారా వాహనం వచ్చి ఇంటి నుంచి హాస్పిటల్ కు తీసుకెళ్లి, హాస్పిటల్ నుంచి ఇంటికి తీసుకువచ్చి ఆ తల్లి డెలివరి అయ్యేంతవరకు వైద్యాన్ని అందిస్తూ మగపిల్లవాడు పుడితే రూ.12,000లు, అడపిల్ల పుడితే రూ. 13,000లు ఇస్తున్న విషయం వాస్తవం కాదా అని అడుగుతున్నాను. దానికి ఇంకా బడ్జెట్ కేటాయించమని కోరితే బాగుండేది. ఆసలు అది కనపడకపోవడం ఎంతో బాధాకరం. కొటీశ్వరుల పిల్లలకు మాత్రమే జాన్సన్ అండ్ జాన్సన్ నబ్బు, నూనే, దోమతెర వాడుతారు. దేశంలో మరెక్కడ లేని విధంగా పుట్టిన పిల్లలకు ఏ రక్తమైన దోమ తెర ఉండాలి, ఏ నబ్బు వాడాలి, ఏ నూనే వాడాలి, ఏ టవల్ వాడాలని స్వయానా ముఖ్యమంత్రి గారే ఇంటికి పిలుచుకొని నాణ్యమైన వస్తువులు ఇవ్వాలని చెప్పిన మాట వాస్తవం కాదా? కేప్స్ రెడ్డిగారు మా మహబూబ్ నగర్ కు వచ్చారు. నా నియోజకవర్గంలోని ప్రభుత్వ హాస్పిటల్ కు వచ్చి కె.సి.ఆర్ కీమ్సు ఇచ్చి సంతోషపడ్డారు. కానీ, చాలా బ్రహ్మాండంగా అమలు చేస్తున్నారని సభలో తెలియజేసి సంతోషపడితే మాకూ కూడా బాగుండేది. ఉన్న మాట చెబితే వారికి కూడా చాలా గౌరవం పెరుగుతుందనే విషయాన్ని మీ ద్వారా వారికి తెలియజేస్తున్నాను.

1.20 మన రాష్ట్రంలో ముఖ్యమంత్రి గారు జరుపుతున్న
మ. అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ఇప్పటి వరకు ఏ రాష్ట్రంలో ఏ ముఖ్యమంత్రి జరపలేదు. లక్షల కోట్ల రూపాయలు అప్పులు ఉన్నాయంటూ, రాష్ట్రం ఇన్ని అప్పులు తెచ్చిందని కొంత మంది మాట్లాడుతున్నారు. వాళ్ల దృష్టిలో అది అప్పు, కానీ మా దృష్టిలో అది పెట్టుబడి. అప్పులు కట్టగలిగేవారికే ఇస్తారు కానీ, పేదవారికి ఇవ్వరు. అభివృద్ధి చెందిన రాష్ట్రాల్లో, అమెరికా వంటి దేశాల్లో అప్పులు లేవా? ప్రపంచంలోనే అత్యధిక అప్పు ఉన్న అమెరికా ప్రపంచాన్నే శాసిస్తున్నది. వంద శాతం అప్పు తీర్చే బాధ్యత మా ప్రభుత్వానిది అని ప్రతివక్షనాయకులకు తెలియజేస్తున్నాను. 20 సంవత్సరాలు మా ముఖ్యమంత్రి గారు అధికారంలో ఉంటారు. తప్పుకుండా వంద శాతం అప్పు తీరుస్తాము. ఎస్.సి, ఎస్.టి, బి.సి వర్గాల పేదలకు చదువుకునే అవకాశం కల్పించడం జరిగింది. చదువుకున్న వారి వల్లనే ఆర్థికవ్యవస్థ బలపడుతుంది, చదువుకున్న వారే ధనవంతులు. ప్రజలు పేదరికంలో ఉండడానికి కారణం చదువు అని తలచి, అనేక

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ

గురుకుల హాస్టళ్ళను, న్యూక్లను నిర్మించడం జరిగింది. ఒక బిల్డింగ్ కట్టాలంటే బేస్ మెంట్ ఎంత ముఖ్యమో, ఆర్థిక వ్యవస్థను బలోపేతం చేయడానికి చదువు అంతే ముఖ్యం. గతంలో ఫీజుల, మెస్ చార్జీల గురించి గొడవలు చేసేవారు, కానీ ఇప్పుడు ఆ పరిస్థితి లేదు. మైనారిటీలను మధ్య పెట్టి, ఓట్లు వేయించుకుని, వారిని మాయ చేస్తున్నామని వారు మాట్లాడుతున్నారు. మా జిల్లాలో కూడా రంజాన్, బక్రీద్ కి వచ్చి ఇష్టాం విందులో పాల్గొంటే మా మైనారిటీ సోదరులు సంతోషపడేవారు. “డిల్లీసి ఆయా, కీర్ కుర్మా కాకే గయా, బహుతు అచ్చ హె” అనుకునే వారు. ముఖ్యమంత్రి గారు చేస్తున్నటువంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చూసి మైనారిటీ సోదరులు మరియు మహిళలు ఆనందంగా ఉన్నారు. ఇంటికి ఆరేడు మంది మైనారిటీ సోదరీమణులు ఉండి, పెళ్లిళ్లు చేసి ఆర్థిక స్థామత లేక బాధ పడేవారు. ‘షేది ముబారక్’ పథకం ద్వారా పెళ్లిళ్లు చేసుకొని, మైనారిటీ సోదరీమణులు గౌరవంగా జీవిస్తున్నారు. అలాడు నిజాం ప్రభుత్వంలో వండుగకి బట్టలు, ఇష్టాం విందు ఇచ్చేవారు. నిజాం ప్రభుత్వం మాదిరిగా ఈ తెలంగాణ ప్రభుత్వం షేది ముబారక్ ద్వారా పెళ్లికి డబ్బు, వండుగకి బట్టలు, చదువు కోసానికి మైనారిటీ రెసిడెన్షియల్ న్యూజ్స్ పెట్టారే, మైనారిటీ పరిపాలన ఉన్నటువంటి జమ్మూ అండ్ కాశ్మీర్ లో కూడా ఈ విధంగా ఇవ్వలేదని మనవి చేస్తున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:- త్వరగా ముగించండి.

శ్రీ వి. శ్రీనివాస్ గౌడ్ :- అధ్యక్షా, నేను తప్పు మాట్లాడడం లేదు. గతంలో ఓటు కోసం నాటకాలు ఆడేవారు. మా ప్రభుత్వం కానీ, ముఖ్యమంత్రి గారికి కానీ ఓటు కోసం చిల్లర రాజకీయాలు చేయాల్సిన అవసరం లేదు. బీద, బడుగు, బలహీన వర్గాలు, అట్టడుగు వర్గాలు, అగ్రవర్గాలు, పేదలు, మైనారిటీలు బాగు పడాలంటే చదువు చాలా ముఖ్యం అని అనేక రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలను ఏర్పాటు చేయడం వాస్తవం కాదా అని నేను అడుగుతున్నాను. కుల వృత్తులను అభివృద్ధి చేయాలనే ఆలోచన ఇప్పటి వరకు ఎవరికైనా వచ్చిందా? నాయి బ్రహ్మణుల సోదరులకు ఒకటో, రెండు కుర్చీలు ఇచ్చేవారు. రజక సోదరులకు ఒక బోరు, ఒక దోబీ ఘాట్ ఇచ్చేవారు. వాళ్ళకు వాషింగ్ మిషన్లు ఇవ్వాలి, నాయిబ్రాహ్మణులకు గౌరవంగా కుర్చీలు ఇవ్వాలన్న ఆలోచన కూడా వారికి వచ్చిందా అని అడుగుతున్నాను. ఇంత గొప్ప ఆలోచన వచ్చిన తర్వాత అమలు చేయడానికి యం.ఇ.సి కార్పొరేషన్ ఏర్పాటు చేస్తే అది అమలు చేయడానికి ప్రారంభం కావడానికి ఎంతో కొంత అవసరం ఉంటుంది.

ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల పి.ఆర్.సి కావాలంటే మూడు నెలలు పి.ఆర్.సి మీటింగులు పెట్టేవారు. కానీ మన ప్రభుత్వం మీకు ఎంత కావాలి అని అడిగి పి.ఆర్.సి ప్రకటించిన మాట వాస్తవం కాదా?

అంగన్ వాడీ కార్యకర్తలు గుర్రం తోక పట్టుకుని ఈదిన మాట వాస్తవం కాదా? ఆశా వర్మలకు మేలు చేసింది ఎవరు? దేశంలో ఎక్కడైనా మన రాష్ట్రంలో ఇస్తున్నంత గౌరవ వేతనం హోం గార్డులకు ఇస్తున్నారా? హోం గార్డులకు సంవత్సరం, సంవత్సరం రూ.1000 పెంచాలని సూచించిన విధంగా ఏ రాష్ట్రంలోనైనా అమల్లో ఉందా? అని అడుగుతున్నాను.

ఉద్యోగుల హెల్త్ కార్డుల గురించి పది సంవత్సరాలు వందల మీటింగ్లు పెట్టారు. ప్రతి మీటింగ్ లో ఒక్కొక్క మాట చెప్పేవారు. ప్రభుత్వం వెల్ నెస్ సింటర్స్ పెట్టారు. ఉద్యోగులు నా ఉద్యోగులు అని తలచి ఆపోలో హాస్పిటల్ లో గానీ ఇంకా ఏ హాస్పిటల్ లో నైనా ఎన్ని లక్షలు ఖర్చు అయినా సరే అని హెల్త్ కార్డుల ఇచ్చిన మాట వాస్తవం కాదా? ఇంకా చాలా చేయాల్సి ఉంది. ఇప్పటి పి.ఆర్.సిలో మా మాట ప్రకారం మన ముఖ్యమంత్రి గారు దేశంలో ఎక్కడ ఇవ్వని విధంగా ఫిట్ మెంట్ ఇస్తారనే నమ్మకం ఉంది.

డా.కె. లక్ష్మణ్ గారు మాట్లాడుతూ, గవర్నమెంట్ హాస్పిటల్స్ లో అవినీతి పెరిగింది అని ఉద్యోగులను అవమాన పరిచే విధంగా మాట్లాడారు. గవర్నమెంట్ హాస్పిటల్స్ నరిగా వని చేయడం లేదు, పూర్తిగా దివాళా తీశాయని చాల విచలవిడిగా ఉన్నాయని చెప్పారు. మహబూబ్ నగర్ తో నహా ఏ జిల్లాలో కానీ, డెలివరీ కేసుల రిజిస్టర్స్ చూసినా, కంటి వరీక్షలు ఇంకేమైనా చూసినా, దాదాపు 100-200 శాతం ఉన్నాయి. ప్రజలు చాలా సంతోషంగా ఉన్నారు. సైవేట్ హాస్పిటల్స్ లో అనవసరంగా సిజేరియన్ చేస్తున్నారని ప్రజలకు గవర్నమెంట్ హాస్పిటల్స్ మీద నమ్మకం ఏర్పడి, ప్రజలందరూ ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులు సురక్షితం అని తలచి అందరూ గవర్నమెంట్ హాస్పిటల్స్ కు వస్తున్నారు.

డయాలసిస్ సింటర్స్ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. చనిపోయిన వారిని ఇంటికి పంపేందుకు వాహనాలు కూడా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఈ సభ ద్వారా హాస్పిటల్స్ మెరుగు పడ్డాయని చెబితే ప్రజలలో విశ్వాసం పెరుగుతుంది. మనం బాగా లేవని చెబితే హైదరాబాదుకి రావాలంటే వారు భయపడుతారు. మెరుగు పడ్డ సేవల గురించి తప్పుగా మాట్లాడితే ప్రజలు ప్రవేట్ హాస్పిటల్స్ కి వెళ్లి లక్షల డబ్బు ఖర్చు పెడతారు. అప్పులు చేయవలసిన పరిస్థితి వస్తుంది. సి.యం రిలీఫ్ ఫండ్ ద్వారా లక్షల రూపాయలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ప్రజాప్రతినిధులు వారి నియోజక వర్గానికి వెళ్లి చూస్తున్నారం, ఇస్తున్నారం. కానీ అవేని కనపడనట్లు మాట్లాడుతున్నారు. దయచేసి వాస్తవాలు మాట్లాడాల్సిన అవసరం ఉంది. గతంలో అమెరికాలో చదువుకోవాలంటే ఎస్.సి, ఎస్.టి లకు మాత్రమే లోన్లు ఇచ్చేవారు. కానీ ఇప్పుడు అన్ని వర్గాల వారికి లోన్లు ఇస్తున్నారు. అన్ని కులాల వారికి పెన్షన్స్ ఇస్తున్నారు. అన్ని కులాలకు

కళ్యాణ లక్ష్మి పథకాన్ని, అన్ని కులాల్లోను వంటరి మహిళలకు పెన్షన్లను, గతంలో కొద్ది మందికి మాత్రమే సాల్వర్ పిన్స్ ఇవ్వాలని రిస్ట్రిక్ట్ చేసే వారు కానీ, నేడు పేదలందరికీ కూడా ఒవర్సీస్ స్కాలర్ పిన్స్ ఇస్తున్నారు. అన్ని రోగాలకు కారణం నీరు.

1.30 మ. చాలా మంది బోరింగ్ కొట్టుకొని నీళ్లు తాగేవారు. అందులో ఫ్లోరైడ్ కంటెంట్ ఉంటుందని, ఆరోగ్యాన్ని హాని చేసి క్రిములుంటాయని తెలియక, తేట నీళ్లు మంచివే అని తాగి చాలా మంది చనిపోవడం జరిగింది. గతంలో బోరింగ్ లోని నీళ్లు తాగేవారు కారు. చెరువులలోని నీళ్లు మాత్రమే తాగేవారు. వందేళ్లు బతికేవారు. బోరు నీళ్లు తాగి చాలా మంది చనిపోతున్నారు, ప్రజల ఆరోగ్యం పాడవుతుందని ముఖ్యమంత్రి గారు భావించి ఇంటింటికి నీళ్లు ఇవ్వాలని, ఇంటింటికి నీళ్లిచ్చే కార్యక్రమాన్ని చేపట్టారు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :- ఒక్క నిమిషంలో ముగించండి.

శ్రీ వి. శ్రీనివాస్ గౌడ్ :- మా మహబూబ్ నగర్ లోని మన్యంకొండ దేవాలయం ఉంది. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని ఆ దేవాలయాన్ని తెలంగాణ తిరుపతిగా భావిస్తారు. యాదాద్రి, వేములవాడ దేవాలయాలతోపాటు మన్యంకొండ దేవాలయానికి నిధులు కేటాయిస్తే బాగుంటుందని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. రాష్ట్రప్రభుత్వ పరిధిలోని ఆర్ అండ్ బీ, పంచాయతీ రాజ్ రోడ్లన్నీ బాగున్నాయి. నేషనల్ హైవే రోడ్లకు సంబంధించి జాప్యం జరుగుతోంది. నేషనల్ హైవేకి సంబంధించిన రోడ్లను వేయడానికి కేంద్రం ముందుకు రాకపోతే మన రాష్ట్రప్రభుత్వమే ఆ రోడ్లను వేయించడానికి అవకాశం ఉంటుందా? మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని, మా టౌన్ హెడ్ క్వార్టర్స్ లో తొమ్మిది కి.మీ మేరకు ఒక రోడ్డు ఉంది. ఆ రోడ్డుకి సంబంధించి ఎన్నిసార్లు విన్నవించినా రిపేర్లు చేయడం లేదు. ఆ రోడ్డుతాగుంటలతో ఉంది. చాలా మంది చనిపోవడం జరిగింది. కనుక రాష్ట్రబడ్జెట్ ద్వారా ఆ రోడ్లను రిపేర్ చేయించడానికి అవకాశం ఉంటే రిపేర్లు చేయించాలని కోరుతున్నాను. శాంతిభద్రతల విషయంలో ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకున్న నిర్ణయం వల్ల హైదరాబాదుకు పెట్టుబడులు వస్తున్నాయి. హైదరాబాదులో శాంతి ఉంది. దాదాగిరి, పేకట క్లబ్బులు, గుండాగిరి, డ్రగ్స్ వంటి వాటిని నిరోధించడం జరిగింది. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ప్రశాంతంగా జీవించవచ్చు, తెలంగాణలో పెట్టుబడులు పెట్టవచ్చు అనే రీతిలో రాష్ట్రం ఉంది. మా గవర్నమెంట్ ఫ్రెండ్లీ గవర్నమెంట్. కొంతమంది కావాలని నిరుద్యోగులను రెచ్చగొడుతున్నారు. అనుకున్న ప్రకారం కచ్చితంగా లక్షకు పైగా ఉద్యోగాలు భర్తీ అవుతున్నాయి. 86 వేలకు పైగా ఉద్యోగాలకు సంబంధించి నోటిఫికేషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. 26 వేలకు పైగా ఉద్యోగాలకు సంబంధించి రిక్రూట్మెంట్ జరిగింది. పీలాభిడే కమిటీ, కమలనాథన్ కమిటీలు ఛైఫర్మన్ విషయంలో

జాప్యం చేస్తున్నాయి. రిక్రూట్మెంట్ చేస్తే మళ్ళీ కొంతమంది కోర్టుకు వెళ్తారనే ఉద్దేశ్యంతో, ఇబ్బంది అవుతుందని జాప్యం జరిగింది. పీఆర్ డీ తోపాటు ఉద్యోగులకు రావలసిన అన్ని బెనిఫిట్స్ ప్రభుత్వం ఇస్తుంది. రైతుల పెట్టుబడి

(ఈ దశలో మైక్ కట్ చేయబడింది)

అధ్యక్షా.....

మిస్టర్ స్పీకర్ :- ఒక్క నిమిషంలో కోజ్ చెయ్యండి.

శ్రీ వి. శ్రీనివాస్ గౌడ్ :- అధ్యక్షా, దేశంలో ఎక్కడా లేనటువంటి విధంగా రాష్ట్రంలో 62 స్కీమ్స్ ఉన్నాయి. వాళ్లకు కాపీ పంపిస్తాను. మేము ఎలక్షన్ లో గెలిస్తే, తెలంగాణ ప్రభుత్వం తెలంగాణలో ఏ విధంగా చేస్తుందో, ఆ విధంగా చేస్తామని ఇతర రాష్ట్రాల వారు తమ ఎలక్షన్ మేనిఫెస్టోలో పెట్టుకున్నారు. ఇక్కడ అనువత్తుల నిర్వహణ ఏ విధంగా ఉందో కేంద్రప్రభుత్వం అధ్యయనం చేస్తోంది. ఇతర రాష్ట్రాల వారు, ఇతర పార్టీల వాళ్లు, కేంద్రప్రభుత్వం కూడా తమ బృందాలను ఈ రాష్ట్రానికి అధ్యయనానికి పంపిస్తున్నాయి. ఇంత గొప్పగా ఈ బడ్జెట్ ఉంటే, ఇంత గొప్పగా కార్యక్రమాలుంటే, వారికి కనపడకపోవడం దురదృష్టకరం, విచారకరం. దొంగతనంగా మభ్యపెట్టి, ప్రజలను మోసం చేసి అధికారంలోకి రావడం కల. ప్రజలందరూ గమనిస్తున్నారు. రాబోయే రోజులలో ఈ బడ్జెట్ ఇంకా పెరిగి, అయిదు సంవత్సరాలలో నాలుగు లక్షల కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్ అవుతుంది. వంద శాతం ప్రతి ఇల్లు సుఖశాంతులతో ఉంటుందని, ఇంత గొప్ప బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టిన ఈటల రాజేందర్ గారికి, దీనిని రూపకల్పన చేసిన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్ :- అధ్యక్షా, 2018-19 సాధారణ బడ్జెట్ పైన జరిగిన చర్చలో గౌరవ సభ్యులు అక్షరమర్శిస్తే గారు, వేముల వీరేశం గారు, సండ్ర వెంకటవీరయ్య గారు, సున్నం రాజయ్య గారు, లక్ష్మణ్ గారు, శ్రీనివాస్ గౌడ్ గారు మాట్లాడారు. సభ్యులందరూ అనేక రకాల సూచనలు, సలహాలతోబాటు ఎందుకో కొంత ద్వేషంతో మాట్లాడినట్లుగా, రాజకీయంగా మాట్లాడినట్లుగా కనబడింది. మొన్ననే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు గవర్నర్ గారి ప్రసంగంపైన ధన్యవాదాలు తెలిపే తీర్మానంపై జరిగిన చర్చ సందర్భంగా రెండవన్నర గంటల పాటు అన్న విషయాలపైనా సమాధానం చెప్పారు. ఈ సభలో అనేకసార్లు ప్రభుత్వ వరంగా, స్వయంగా ముఖ్యమంత్రి గారు అనేక విషయాల పైన కుండ బద్దలుకొట్టినట్లుగా విషయాలను విశదీకరించారు. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏ ప్రణాళికలు రూపొందించింది, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రజలకు ఏ విధంగా మేలు చేస్తుంది, ఈ రాష్ట్రాన్ని ఈ దేశ చిత్రపటం మీద గొప్పగా, ఉన్నతమైన రాష్ట్రంగా ఏ విధంగా ప్రాజెక్ట్ చేయబడిందో చెప్పారు. అన్నింటికీ

వ్యయ వట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ

మిక్కిలి కొత్త రాష్ట్రం అయినా, మనం చేస్తున్న పనులు ఏవైతే ఉన్నాయో, అనేక రాష్ట్రాల మంత్రులు, అధికారులు తెలంగాణాకు వచ్చి ఎట్లా పని చేయగలుగుతున్నారో, ఎట్లా మీరు విజవలైజ్ చేసున్నారు, ఏ విధంగా డబ్బును ఆర్గనైజ్ చేస్తున్నారని వారు మాట్లాడుతున్న తీరు చూస్తే అర్థం అవుతుంది. అన్నింటికీ మిక్కిలి అనేక సందర్భాలలో కేంద్ర మంత్రులు మన రాష్ట్రానికి వచ్చి మన పని విధానాన్ని, మన స్పీషులను ప్రభుత్వ పథకాలను చూసిన తరువాత వాళ్లు అభినందించుకుండా ఉండలేకపోతున్నారు. మొన్ననే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఒక మాట చెప్పారు. ఇన్ని రాష్ట్రాల మంత్రులు, అధికారులు, కేంద్రమంత్రులు, ఈ దేశంలో ఉన్న అనేక సంస్థల ప్రతినిధులు ఇంత గొప్పగా మాట్లాడుతుంటే, దానిని, మీరు అభినందించాల్సింది పోయి, గుడ్డిగా ద్వేషంతో వ్యతిరేకించడం మంచిది కాదు. ప్రతిపక్షం అంటే వ్యతిరేకించేవాళ్లు, ప్రతిపక్షం అంటే విమర్శించే వాళ్లు కాదు అనే పద్ధతిలో కాకుండా మంచిని మంచి అని చెప్పండి, అధికార పక్షం వైఫల్యం చెందితే, తప్పు చేసిన చోట ఎత్తిమాపి ప్రయత్నం చేయండి. ప్రజల వక్షాన నిలబడండి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. అయినప్పటికీ మళ్ళీ లక్ష్యం గారు, ఈ ప్రభుత్వం ఏమీ చేయలేదు అన్నట్లుగా ఈ ప్రభుత్వం ప్రజావ్యతిరేకం అన్నట్లుగా మాట్లాడడం బాధాకరం. చిన్నప్పడు ఊళ్లలో ఒకమాట అనేవారు. గుమ్మిట్లో ఒడ్లు గుమ్మిట్లో ఉండాలి, బిడ్డలు మాత్రం గొప్పగా ఉండాలి అని సామెత ఉండేది. మీకు తెలుసు. మా ముఖ్యమంత్రి గారు వదే వదే చెబుతున్నారు.

1.40 రెండవ మాట ఏమిటంటే మాటలు కోటలు దాటుతాయి
మ. గానీ కాలం మాత్రం తగ్గేట్లు దాటవు. ఇక్కడ ఉన్న పార్టీలన్నీ రాష్ట్రంలో గానీ కేంద్రంలో గానీ పరిపాలిస్తున్న సంగతి మర్చిపోవద్దు. బయట ఏం మాట్లాడతామో ఇక్కడ కూడా అలాగే మాట్లాడగలిగే ధైర్యం, సంస్కారం ఉన్నవాళ్లం మేమని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె.చంద్రశేఖర్ రావు (ముఖ్యమంత్రి):- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చాలా కఠిన్మతం చెబుతున్నారు. భారతీయ జనతా పార్టీ 21 రాష్ట్రాలతోబాటు దేశాన్ని కూడా పరిపాలిస్తున్న పార్టీగా ఉండి, తెలంగాణ ప్రభుత్వం అప్పులు చేస్తున్నదని అంటున్నారు. అప్పుల గురించి ఇప్పటికే నేను చాలాసార్లు చెప్పాను. భారతీయ జనతా పార్టీ పరిపాలిస్తున్న రాష్ట్రాలలో ఏ రాష్ట్రమైనా అప్పు తీసుకోకుండా ఉన్నదా? ఇది సాధ్యమవుతుందా? **Market borrowings is a part of the Budget.** బడ్జెట్ యొక్క భాగం. భారతీయ జనతా పార్టీ సొంత మెజార్టీతో గెలిచి దేశాన్ని పరిపాలిస్తున్నది. మన దేశం జీడిపీ రూ.1 లక్షా 67 వేల కోట్లు కాగా, ఉన్నటువంటి అప్పులు రూ.82 లక్షల కోట్లు. అంటే సులభమేమిదన్నరకాతం. జీడిపీలో సులభమేమిదన్నరకాతం, దేశాన్ని పరిపాలించే భారతీయ జనతా పార్టీ ప్రభుత్వం అప్పు

చేసింది. గత మూడు సంవత్సరాలలో మోడీగారి ప్రభుత్వం 2016-17లో రూ. 5,35,618 కోట్లు అప్పు తీసుకున్నది. 2017-18లో రూ. 5,94,849 కోట్లు. 2018-19లో రూ. 6,24,276 కోట్లు. ఈ ఆర్థిక సంవత్సరానికి సంబంధించి కేంద్ర ఆర్థిక శాఖామంత్రి అరుణ్ జైట్లీగారు చెప్పిన ప్రకారం మన కేంద్ర ప్రభుత్వం చెల్లించే అప్పు రూ. 8,76,000 కోట్లు. కేంద్రం జీడిపీకి 49 శాతం అప్పు ఉన్నది. But, whereas Telangana State GSDP is only 21%. ఇది కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకొచ్చిన ఉదయ వధకం కింద రూ. 9 వేల కోట్లు మన రాష్ట్రం మీద భారం పడింది. మేం తీసుకున్న అప్పు కాదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం తీసుకొచ్చిన స్కీంలో భాగంగా డిస్కంల కోసం రూ. 9 వేల కోట్లు కేంద్ర పాలసీ ప్రకారంగా మా మీద పడింది. లేదంటే కేవలం మేం చేసిన అప్పు 19 శాతం దాటదు. అప్పుల గురించి మాట్లాడేది 1950 నాటి మాట. అప్పట్లో కమ్యూనిస్టు పార్టీలు మాట్లాడితే జనానికి గమ్మత్తుగా ఉండేది. The wealth of the United States of America is considered to be above 14 Trillion Dollars. వాళ్ల అప్పులు దానికంటే కూడా ఇంకా కొంచెం ఎక్కువ ఉన్నాయి. జపాన్ దేశం తన జీడిపీ కంటే 250 శాతం లోనవు ఎక్కువ ఉన్నాయి. అంటే ఈ రెండు దేశాలూ బుద్ధి తక్కువ దేశాలేనా? అప్పుల గురించి గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో చాలా స్పష్టంగా చెప్పిందేమిటంటే, పది సంవత్సరాలలో 1 లక్షా 19 వేల కోట్ల రూపాయలు క్యాపిటల్ ఎక్స్ పెండిచర్ అయితే నాలుగు సంవత్సరాలలో తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఇంచుమించు రూ. 1 లక్షా 17 వేల కోట్ల రూపాయలు క్యాపిటల్ ఎక్స్ పెండిచర్ అయింది, ప్రతి పైసాకు లెక్కకూడా అప్రాప్రియేషన్ టైంలో ఇస్తానని చెప్పాను.

తెలంగాణ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత, ఒక్క మంచి పని కూడా జరగలేదా అండీ? ఈ ప్రతిపక్ష పార్టీలకు మేం చేస్తున్న ప్రతి పని వక్రంగానే కనిపిస్తుంది. దేశంలో ఎక్కడైనా మన రాష్ట్రంలో ఉన్నాన్ని డేడ్వైయల్ పాఠశాలలు, హాస్టళ్లు ఉన్నాయా? మన రాష్ట్రంలో ఇస్తున్న పెన్షన్లు, సంక్షేమం వంటివి భారతీయ జనతా పార్టీ పాలిస్తున్న ఏ ఒక్క రాష్ట్రంలోనైనా అమలు చేయగలుగుతుందా అని అడుగుతున్నాను. మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో అక్కడి ముఖ్యమంత్రి గారు కేసీఆర్ కిట్ పథకాన్ని తీసుకొని, సృజన్ సీ విసర్జన్ తక్ అంటే పుట్టినప్పటి నుంచి చనిపోయే వరకు స్కీం పెట్టామని చెప్పారు. గౌరవ సభ్యులకు నా మనవి ఏమిటంటే, ఎక్కడైనా పొరపాట్లు ఉంటే విమర్శలు చేయండి, మేం సరిచేసుకుంటాము. ఇండాక సభ్యులు లక్ష్యం గారు మాట్లాడుతూ హైదరాబాదు నగరంలో కొన్ని రోడ్లు బాగలేవని చెప్పారు. మేం దానిని పాజిటివ్ గా తీసుకుంటాము. తప్పనిసరిగా మునిసిపల్ శాఖ పనిచేయాల్సిందే. ప్రతిపక్ష సభ్యుల

నుంచి నిర్మాణాత్మకమైన సలహాలు, సూచనలు వస్తే మేం కూడా సంతోషిస్తాము. మనది కొత్త రాష్ట్రం కాబట్టి ఒక పాజిటివ్ క్యారెక్టర్ లో ముందుకు సాగుతున్నాము. Today, our growth rate is at 22%, which stood as No.1 in India కొన్ని విషయాలు వింటుంటే మాకు చాలా బాధ కలుగలేంది. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ హయాంలో ఇసుక మీద ఆదాయం 10 శాతం కూడా ఇవ్వలేదు. వారే ఇప్పుడు ఇసుక మాఫియా అని మాట్లాడుతున్నారు. అద్దు, పద్దు లేని విమర్శలు కూడా మంచివి కావు. ఆరోగ్యవంతమైన విమర్శలు ఎవరు చేసినా మేం వాటిని స్వీకరించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. The Hon'ble Finance Minister is also trying to say the same thing. మా ప్రభుత్వం రైతులకు రూ. 17 వేల కోట్ల రుణమాఫీ చేసింది. కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకులు రుణమాఫీ కాని రైతుల జాబితా అని ఒక లిస్టును పోచారం శ్రీనివాస్ రెడ్డి గారికి ఇవ్వగా దాని గురించి ఎంక్వైరీ చేస్తే అదంతా అబద్ధమే అని తేలింది. మేం రైతులకు సహాయంతో 38 లక్షల మంది రైతులకు రుణమాఫీ చేశాము. ఇంతమందికి రుణమాఫీ చేసినప్పుడు ఎక్కడైనా ఒకటి, రెండు పొరపాట్లు జరిగితే జరిగొచ్చు. అంతమాత్రాన మా ప్రభుత్వం రైతులకు అసలు రుణమాఫీనే చేయలేదు అని చెప్పడం కర్క్ కారు. మేం కూడా చాలా సభలలో సభ్యులుగా ఉన్నాము.

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో అమలు చేస్తున్న పథకాలు భారతీయ జనతా పార్టీ పరిపాలిస్తున్న ఏ ఒక్క రాష్ట్రంలోనైనా అమలు చేస్తున్నారా? నేను చెప్పేదేమిటంటే ఎవరి రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితులను బట్టి వారికి పరిమితులుంటాయి. అదృష్టం కొద్ది తెలంగాణ రాష్ట్ర సాధన ఉద్యమ సమయంలో అన్ని పార్టీల వాళ్లం మాట్లాడాము. మన తెలంగాణ రాష్ట్రానికి చక్కటి ఆదాయమున్నందున అద్భుతమైన పద్ధతిలో ముందుకు పోతున్నాము. ఈ సంవత్సరం 22 శాతం గ్రోత్ రేటు వచ్చిందంటే, వచ్చే సంవత్సరం అదనంగా మరొక 15 శాతం యాడ్ కాబోతున్నది. ఇటువంటి పరిస్థితి దేశంలో ఎక్కడా లేదు. నిన్న నేను ఈ సభలో కళ్యాణలక్ష్మి చథకాన్ని రూ.75,116 నుంచి రూ.1 లక్ష 116కు పెంచుతున్నామని చెప్పానంటే మన ఆదాయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని మాత్రమే ధైర్యంగా చెప్పగలిగాను. మన దేశంలో వెల్ పెయిడ్ ఎంప్లాయిస్ ఎక్కడైనా ఉన్నారంటే మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలోనే ఉన్నారు. ఉద్యమ సమయంలోనే మేం చెప్పిందేమిటంటే, మా రాష్ట్రం మాకు వస్తే మా ఉద్యోగులకు కేంద్ర ప్రభుత్వం చెల్లించే జీతాలకంటే ఎక్కువ చెల్లించుకుంటామని చెప్పాము. మనకు ఆదాయం ఉన్నది కాబట్టి ఆ విధంగా చెల్లించుకోగలుగుతున్నాము. సంక్షేమ రంగానికి సంబంధించి కూడా అదే విధంగా పాలుపడతామని చెప్పాము.

భారతీయ జనతా పార్టీ సభ్యులు ఉద్యోగుల పీఆర్సీ గురించి అడిగారు. మాకు ఉద్యోగుల పట్ల కనీసర్స్ ఉన్నది, మేం తప్పనిసరిగా

పీఆర్సీ కమిషన్ వేస్తాము. We are due for them. పీఆర్సీ టైం పూర్తి కాలేదు. తప్పనిసరిగా టైం పూర్తయిన వెంటనే పీఆర్సీ కమిషన్ ను నియమిస్తాము. ఇంటెరిమ్ రిలీఫ్ కూడా ఇస్తాము. పీఆర్సీ గురించి బడ్జెట్ లో నిధులు కూడా కేటాయించుకున్నాము. ఆర్థిక శాఖ మంత్రిగారి సమాధానంలో కూడా చెబుతారు. భవిష్యత్తులో రాబోయే అన్ని కార్యక్రమాలను ఊహించి కేటాయింపులు చేశారు. సభ్యులకు నా మనవి ఏమిటంటే మనది కొత్త రాష్ట్రం కాబట్టి, let us not curse our State, under the pretext of the Political criticism. మన కొత్త రాష్ట్రానికి మనమే శాపాలు పెట్టుకోవడం మంచిది కాదు, దాని వలన ప్రతిపక్షాలకు పెద్దగా మైలేజీ రాదు.

(సభ్యులు శ్రీ జి. క్షిప్ రెడ్డి నుంచి అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- క్షిప్ రెడ్డి గారూ క్లాఫిక్ షన్స్ టైంలో మాట్లాడండి.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర్ రావు:- అధ్యక్షా, నేను మనవి చేసేదేమిటంటే రైతులకు రూ.16వేల కోట్ల పైచిలుకుతో రుణాలు మాఫీ చేస్తూ 99 శాతం క్లియర్ గా పూర్తయ్యాయి. ఒకవేళ ఎక్కడైనా ఎవరికైనా ఇబ్బంది జరిగి ఉంటే మరొక రూ.100 కోట్లు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధపడదా అని అడుగుతున్నాను. Last time also you have raised the same issue. నేను వారిని ప్రార్థించింది ఏమిటంటే, ఎక్కడైనా స్పెసిఫిక్ గా ఎవరికైనా రుణమాఫీ కాలేదనేది మీ పరిశీలనకు వచ్చి ఉంటే మాకు ఆ వివరాలను పంపించినట్లైతే వాటిని తప్పనిసరిగా కనీసడర్ చేస్తామని చెప్పాను.

1.50 మీరు వివరాలు ఇవ్వండి Definitely, we will take
మ. care of it. క్షిప్ రెడ్డి గారూ, మీరు ఒక వేళ ఇంతకు ముందే వివరాలు ఇచ్చినట్లైతే కచ్చితంగా వందకు వంద శాతం ఆర్థికశాఖ మరియు వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి గారు ఆ విషయం గురించి మాట్లాడతారు. That will be cleared. అందులో మీకు సందేహం అవసరం లేదు. మాకు ఆ చెడ్డపేరు తెచ్చుకునే ఇంట్రిన్స్ లేదు. Here, I am making my stand very clear. There is no debate on this point. క్షిప్ రెడ్డి గారు, గతంలో మీరు వివరాలు ఇచ్చామని చెప్పినందుకు సంతోషం, ఆ విషయంలో మేము కూడా ఈక్వల్ కనీసర్స్ తో ఉన్నాము. క్షిప్ రెడ్డి గారు, అదే కాపీని మరలా ఇవ్వమని నేను మిమ్మల్ని కోరుతున్నాను. మూడు, నాలుగు రోజుల్లో దానిని క్లియర్ చేస్తాము. ఆ విషయంలో మాకు అభ్యంతరం లేదు.

(బి.జె.పి. సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

శ్రీ ఈటల రాజేందర్ (ఆర్థిక శాఖ మంత్రి):- అధ్యక్షా, కేటాయింపులు చేస్తున్నప్పటికీ మీరు నిధుల్ని ఖర్చు చేయడం లేదని

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ

బి.జె.పి. సభ్యులు అన్నారు. కొత్తగా రాష్ట్రం ఏర్పాటైన సందర్భంగా 2014-15 సంవత్సరంలో న్యూక్లో ముఖ్యమంత్రి గారితో బడ్జెట్ గురించి చర్చించేందుకు ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. ముఖ్యమంత్రి గారు ఆర్థిక శాఖకు మార్గనిర్దేశం చేసే సమయంలో “ప్రభుత్వం లాభనష్టాల పట్టికను మాత్రమే చూడకూడదని, మార్వాడి కొట్టు లాగా బ్రీట్ చేయవద్దని, మానవీయకోణంలో ఆలోచన చేయాలని చెప్పారు”. ఆ సమావేశంలో మేము ఉమెన్ అండ్ చైల్డ్ వెల్ఫేర్ కు సంబంధించిన విషయాలు చర్చిస్తున్నాము. అదే సమయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వ బడ్జెట్ సమావేశాలు జరుగుతున్నాయి. కేంద్రం గత బడ్జెట్ లో ఉమెన్ అండ్ చైల్డ్ వెల్ఫేర్ కి 17,800 కోట్ల రూపాయలను కేటాయించగా ఆ బడ్జెట్ లో దానిని 8,000 కోట్ల రూపాయలకు కుదించారు. “15 సంవత్సరాలు ఒక రాష్ట్రాన్ని పాలించిన వ్యక్తిదేశ ప్రధానమంత్రి అయ్యాడు. పేదల కోసం, మహిళల కోసం కేటాయించే బడ్జెట్ లో కోత విధించారు. ఈ ప్రభుత్వం ఎటువైపుగా ప్రయాణిస్తుందనే అందోళనను ఆ క్షణంలో ముఖ్యమంత్రి గారు వెలిబుచ్చారు”. మరో రెండు నెలలైతే తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పడి నాలుగు సంవత్సరాలు పూర్తి అవుతుంది. ఈ నాలుగు సంవత్సరాల చరిత్రలో ప్రజల హృదయాలను గెలుచుకునే, ప్రజలు మెచ్చే, ప్రజలు నచ్చే పది, పదిహేను నిర్ణయాలు తీసుకుని వాటిని అమలు చేయగలిగే సత్తా సంతరించుకున్నది ఈ తెలంగాణ ప్రభుత్వం. 2014వ సంవత్సరంలో కేంద్రంలో మీరు (బి.జె.పి.) అధికారంలోకి వస్తే, చాయేవాల, గరీబ్ వాళ్లు ప్రధానమంత్రి అయితే మా బ్రతుకులు బాగుపడుతాయని, పేదలకు న్యాయం జరుగుతుందని ఆశతో మీకు ఓట్లీసి గెలిపించిన ప్రజలకు, యువతకు గానీ, ఈ మూడు సంవత్సరాల పది నెలల కాలంలో వాళ్ల హృదయాలను గెలుచుకునే ఒక్క పథకాన్నైనా అమలు చేశారా అనే విషయాన్ని తెలియజేయాలని బి.జె.పి వారిని కోరుతున్నాను. మాట్లాడే సమయంలో దయచేసి మిమ్మల్ని మీరు అసెస్ చేసుకుని, మీ పరిపాలనను కూడా బేరీజు వేసుకుని మాట్లాడాలి. కానీ, ఏదిపడితే అది మాట్లాడితే చెల్లుతుందనే రోజులు పోయాయనే విషయాన్ని తమరి ద్వారా సభ్యులకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

(బిజెపి సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

2014-15వ సంవత్సరంలో మనది కొత్త రాష్ట్రం. నిధులు వస్తాయో రావో తెలియని రాష్ట్రమైనప్పటికీ, ఆనాడు ఏ.పి. రీఆర్గనైజేషన్ యాక్టు 94(2) ప్రకారం కొత్త రాష్ట్రానికి కేంద్రం ఏమైనా సహాయం చేస్తుందని ఆంబీషియస్ గా 1,00,637 కోట్ల రూపాయలతో బడ్జెట్ పెట్టుకుని, 10 నెలల కాలంలోనే 62,306 కోట్ల రూపాయలు, బడ్జెట్ లో 62 శాతం బడ్జెటుని ఖర్చు పెట్టిన రాష్ట్రంగా తెలంగాణ నమోదు చేసుకుంది. అలకేష్ డన్నప్పటికీ, ఖర్చు కావడం లేదని

మీరు పదే పదే ప్రశ్నిస్తున్నారు. కంప్యూటర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్ స్క్వాటిన్జ్ చేసి ఇచ్చే లెక్కలు ఇవి. ఇవన్నీ మేము చెప్పే లెక్కలు కాదు. 2015-16వ సంవత్సరంలో 1,15,689 కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టి 97,564 కోట్ల రూపాయలు, 84.33 శాతం బడ్జెట్ ని ఖర్చు చేశాము. 2016-17వ సంవత్సరంలో 1,30,415 కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్ పెట్టుకుని, 1,21,735 కోట్ల రూపాయలు 93.34 శాతం బడ్జెట్ ని ఖర్చు చేశామని చెబుతున్నాను. 2017-18వ సంవత్సర బడ్జెట్ ఈ నెల మార్చి 31వ తేదీ వరకు ముగియబోతోంది. 1,49,640 కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్ కేటాయించుకుని, రివెన్యూ ఎస్టిమేట్స్ ప్రకారం 1,42,506 కోట్ల రూపాయలు, దాదాపుగా బడ్జెట్ లో 95 శాతం ఖర్చు కాబడుతుందని తమరి ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

మన దేశం మొత్తంలో పెట్టిన బడ్జెట్ లో 99 శాతం ఖర్చు చేసిన రాష్ట్రం ఉండగా, వంజాబ్ అతి తక్కువగా 65.3 శాతం బడ్జెట్ ని ఖర్చు చేసింది. అస్సాం 73.4 శాతం బడ్జెట్ ని ఖర్చు చేసింది. అది మీ పార్టీ (బి.జె.పి.) పాలించే రాష్ట్రం. రివెన్యూ ఎస్టిమేట్స్ ప్రకారం 95 శాతం ఖర్చు ఈ రాష్ట్రానికి ఉంటుందని మనం ఈరోజు ఆశిస్తున్నాము.

అప్పులు ఇప్పుడే మొదలైనట్లు చెబుతున్నారు. ఈ ప్రభుత్వమే అప్పులు చేయడాన్ని ప్రారంభించ లేదని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి ఇంతకు ముందే చెప్పారు. ఆనాటి నిజాం ప్రధాన మంత్రి సాలార్ జంగ్ గారు 1868వ సంవత్సరంలో హైదరాబాద్-వాడి హైదరాబాదు-ఖాజీపేట, ఖాజీపేట-బెజవాడ, ఖాజీపేట-చాందాల రైల్వేలైన్స్ కోసమై గ్రేట్ బ్రిటన్ నుంచి అప్పు తీసుకున్నారు. 1868వ సంవత్సరంలోనే రైల్వేలైన్స్ కోసం అప్పు తీసుకున్న చరిత్ర ఉంది. ఈరోజు తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అప్పు చేసి, సాగు నీటి ప్రాజెక్టులు కట్టడం తప్పా అని అడుగుతున్నాను. తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అప్పు చేసి రైతులకు 24 గంటలు కంటే ఇవ్వడం తప్పా, తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎన్.సి.డి.సి. దగ్గర రూ. 5వేల కోట్ల రుణం తీసుకుని, గొల్ల, కురుమలకు గొర్రెలు ఇవ్వడం తప్పా, తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అప్పు చేసి బ్రహ్మాండమైన రోడ్లు వేయడం తప్పా, తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విద్యార్థులకు స్కాలర్ షిప్ పెంచడం, దేశంలో మొట్టమొదటి సారిగా 491 డెస్ట్ రియల్ పాఠశాలలను ఏర్పాటు చేసి, పేద ప్రజలకు విద్యనందించడం తప్పా అని అడుగుతున్నాను. ఆనాడు 23 జిల్లాల ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పది సంవత్సరాల కాలంలో ఖర్చు చేసిన క్యాపిటల్ ఎక్స్ పెండిచర్ 1,29,000 కోట్ల రూపాయలు కాగా, తెలంగాణ 10 జిల్లాల్లో ఈ నాలుగు సంవత్సరాల కాలంలో 1,20,000 కోట్ల రూపాయల క్యాపిటల్ ఎక్స్ పెండిచర్ ఖర్చైందని

ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ మధ్య కాలంలో తెలియజేశారు. This is the capital expenditure in the State of Telangana. ఇంకా నాలుగు సంవత్సరాలు గడవలేదనే విషయాన్ని అర్థం చేసుకోవాలని వారిని కోరుతున్నాను.

2.00 | అధ్యక్షా, కేంద్రం నుండి రావాల్సిన డబ్బుల విషయంలో మ. కొంత ఎక్కువగా పెట్టుకోవడం వలన రాబట్టలేకపోతున్నారని గౌరవనీయులు అక్షరుద్దీన్ షహీద్ గారు మొన్న చెప్పారు. ట్యాక్సెస్ లో వచ్చే డెవల్యూషన్ మీకు తెలుసు. అందులో ఒక్కోసారి రెండు వందల కోట్ల రూపాయలో, మూడు వందల కోట్ల రూపాయలో ఎక్కువ రావచ్చు. ఒక్కోసారి తక్కువ రావచ్చు. 2014-15 ఆర్థిక సంవత్సరంలో రూ.9,749 కోట్లకు సూచిస్తే, 8,189 కోట్ల రూపాయలు, 2015-16 ఆర్థిక సంవత్సరంలో 12,823 కోట్ల రూపాయలకు సూచిస్తే, 12,353 కోట్ల రూపాయలు, 2016-17 ఆర్థిక సంవత్సరానికి 13,955 కోట్ల రూపాయలకు సూచిస్తే, 14,877 కోట్ల రూపాయలు వచ్చాయి. 2017-18 17,004 కోట్ల రూపాయలకు సూచిస్తే, రివెన్యూ ఎస్టిమేషన్ ప్రకారం 16,420 కోట్ల రూపాయలు వస్తాయని అనుకుంటున్నాము. 2018-19 ఆర్థిక సంవత్సరానికి సెంట్రల్ ట్యాక్స్ డెవల్యూషన్ నుండి 19,207 కోట్ల రూపాయలకు సూచించారు.

2014-15 సంవత్సరంలో ఎ.పి. రి-ఆర్గనైజేషన్ యాక్ట్ లో 94/2 లో భాగంగా కొత్త రాష్ట్రానికి సపోర్ట్ చేస్తాయని భావించాము. కాబట్టి, కేంద్ర ప్రభుత్వం తప్పకుండా ఆదుకుంటుందనే విశ్వాసం ఉంది. కాబట్టి, సెంట్రల్ గ్రాంట్స్ కింద మాకు 21,721 కోట్ల రూపాయలు వస్తాయని మేము ఆశిస్తే, 7,118 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే వచ్చాయి. 2015-16 సంవత్సరంలో 12,400 కోట్ల రూపాయలకు తగ్గించుకున్నాము. పిళ్ళ వట్టించుకునేటట్లు లేదని, దరఖాస్తులు ఎన్ని ఇచ్చినా, ఎన్ని సార్లు మొర పెట్టుకున్నా ఇంతే ఉన్నట్లుందని భావించి పెడితే, అందులో 9,076 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే రిసీవ్ చేసుకున్నాము. 2016-17 సంవత్సరంలో 14,557 కోట్ల రూపాయలకు అంచనాలు పెట్టుకుంటే, 9,752 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే వచ్చాయి.

ఈ సంవత్సరానికి ఎందుకు ఎక్కువ పెట్టుకున్నామంటే, ప్లానింగ్ కమిషన్ ను రద్దు చేసుకుని దేశానికి ఒక దిక్సూచిలా ఉంటామని చెప్పి, గౌరవ ప్రధాన మంత్రి గారు ముఖ్యమంత్రుల సమావేశం సందర్భంలో రాష్ట్రాల అభివృద్ధిలోనే దేశ అభివృద్ధి ముడి పడి ఉందనే గొప్ప మాట చెప్పి నీతి ఆయోగ్ ఏదైతే చేశారో, ఆ నీతి ఆయోగ్, ఆయా రాష్ట్రాల స్థితిగతుల మీద, ఆయా రాష్ట్రాల పథకాల మీద స్టడి చేసి రికమండ్ చేస్తుంది. ఈ రాష్ట్రంలో మిషన్ కాకతీయ పథకానికి 5వేల కోట్ల రూపాయలు ఇవ్వమని చెప్పి నీతి ఆయోగ్

కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రికమండ్ చేసింది. అదే వర్షానికి గిరిజన గూడెలకు గానీ, గ్రామీణ ప్రాంతాలకు గానీ, గుజరాత్ లోని సౌరాష్ట్ర ప్రాంతంలో తాగే నీళ్ల సీస్టు ఇంప్లీమెంట్ చేశారో, మొత్తం తెలంగాణ రాష్ట్రానికి ఒక గొప్ప సీస్టు అందిస్తున్నారు. 40 వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి, సీఫెస్ట్ డ్రింకింగ్ వాటర్ అందించే ఆశయంతో తెలంగాణ రాష్ట్రం చేపడుతోంది, ఇలాంటి పథకాలకు మనం కూడా సపోర్ట్ చేయాలని చెప్పి ఆనాడు నీతి ఆయోగ్ 19,205 కోట్ల రూపాయలు కేంద్రానికి రికమండ్ చేసింది.

కాబట్టి, వాళ్లు రికమండ్ చేశారు, వాళ్ల సంస్థలే చెప్పిన దాన్ని ఎంతామో, దానికి కట్టుబడి ఉంటారేమో అని మేము అంచనాలు వేశాము. 2017-18 సంవత్సరంలో 26,850 కోట్ల రూపాయలు మేము ఆశించాము. ఈ ఎన్నికల సంవత్సరమైనా కొంత 29,042 కోట్ల రూపాయలను మేము ఆశిస్తున్నాము. వాళ్లు ఇస్తారని మేము భావిస్తున్నాము. దాని మీద మీలాంటి (బి.జె.పి.) వాళ్లు ఢిల్లీకి పోయినప్పుడు, అమిత్ షా గారినో, ప్రధానమంత్రి గారినో ఒప్పించి, గొప్పగా అభివృద్ధి చెందుతున్న తెలంగాణ రాష్ట్రానికి సపోర్ట్ చేయాలనే వసులు చేయాలని మేము మిమ్మల్ని కోరుకుంటున్నాము.

వ్యవసాయ బడ్జెట్ కి అసలు ఏమీ కేటాయించలేదని చెప్పారు. ఏ రాష్ట్రానికైనా, ఏ దేశానికైనా 'అభివృద్ధి అనేదే' గీటు రాయి. అంటే, పరిపాలన బాగుండడానికి, ఆయా పాలకులు నిర్ణయాలు తీసుకోడానికి, గీటురాయి అభివృద్ధి. 2013-14 సంవత్సరంలో మన రాష్ట్ర జి.ఎస్.డి.పి. 4.2 శాతం ఉంటే, కేంద్ర ప్రభుత్వ జి.ఎస్.డి.పి. 5.9 శాతంగా ఉంది. 2017-18 సంవత్సరంలో కెంట్ ఫ్లైస్ లో 14.1 శాతం తెలంగాణ ఉంటే, 9.8 శాతం భారత దేశానికి ఉంది. అంటే మన రాష్ట్రానికి పెరిగినట్టా, తగ్గినట్టా. రాష్ట్రం ఏర్పడినప్పుడు కేంద్రానికన్నా తక్కువ ఉన్న మన రాష్ట్ర అభివృద్ధి, ఈరోజు దేశాన్ని అధిగమించి ముందుకు పోతున్నామంటే, ఈ ప్రభుత్వం ఎంత కమిటీమెంట్ తో పని చేస్తోందో, ఈ ప్రభుత్వం ఎంత నిజాయితీతో ఉందో, ఈ ప్రభుత్వం ఎంత సైంటిఫిక్ పోతోందో, ఈ ప్రభుత్వం ఎటువంటి పీపుల్ ఓరియంటెడ్ పాలసీ చేస్తోందో దీన్ని బట్టి అర్థం కావాలని తెలియజేస్తున్నాను.

ఈ దేశంలో సగటు మనిషి వర్క్ యాపిటా ఇన్ కమ్ 1,12,764 రూపాయలుగా ఉంటే, తెలంగాణ వర్క్ యాపిటా ఇన్ కమ్ 1,71,534 రూపాయలుగా ఉంది. దేశంలోని ఇన్ కమ్ గ్రోత్ 8.6 ఉంటే, తెలంగాణ గ్రోత్ 13.4 ఉంది. వ్యవసాయంలో గ్రోత్ 16.8, వరిజమీల గ్రోత్ 8.0, సర్వీసెస్ సెక్టార్ లో 14.1 గ్రోత్ ఉంది. ఐ.టి. రంగంలో కాన్ స్టెంట్ గ్రోత్ ఉంది. ఐ.టి. రంగంలో 85,470 కోట్ల రూపాయల ఎక్స్ పోర్ట్ అవుతోంది. రాష్ట్రం ఏర్పడిన నాడు 3,23,000 మంది ఉద్యోగులు పని చేస్తే, మూడు సంవత్సరాల, పది నెలల కాలంలో 4,31,891 మంది పని చేస్తున్నారు.

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ

2.10 మ. ఐ.టి రంగంలో ఇప్పటికే మొదటి స్థానంలో కర్ణాటక, రెండవ స్థానంలో తమిళనాడు, మూడవ స్థానంలో తెలంగాణ రాష్ట్రం ఉన్నట్లుగా మనం భావిస్తున్నాము. అతి త్వరలో మన నిర్ణయాల వల్ల ఐ.టి రంగంలో కూడా మొదటి, రెండవ స్థానాన్ని దక్కించుకుంటామనే విశ్వాసం ఉందని ప్రకటిస్తున్నాను. ఇండస్ట్రియల్ గ్రోత్ లో, ఐ.టి గ్రోత్ లో ఇంత గొప్పగా అభివృద్ధి చెందడానికి కారణమేమంటే గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు స్వయంగా దీని మీద పూర్తిగా నమీక్ష, ఇతరత్రా నిర్ణయాలు చేయడం వల్ల టిఎస్-ఐపాస్ ఇతర ఇండస్ట్రిస్ కి ఇచ్చే నబ్బిడిలు, ప్రోత్సాహాలు, ఇతర కారణాల వల్ల గొప్పగా అభివృద్ధి చెందాము.

శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, వారు సభను తప్పుదోవ పట్టిస్తున్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- క్లారిఫికేషన్ల సమయంలో మీకు అవకాశం ఇస్తాము. అప్పుడు మాట్లాడండి.

(సభ్యులు శ్రీ జి.కిషన్ రెడ్డి మైక్ ఇవ్వమని కోరసాగారు)

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్:- అధ్యక్షా, వారే సభను తప్పుదోవ పట్టిస్తున్నారు. వారిని ఒక్కటే మాట అడుగుతున్నాను. క్షన్ రెడ్డిగారూ, మీరు ఎమ్మెల్యేగా ఉన్నారు, నేనూ ఎమ్మెల్యేగా ఉన్నాను. ఆనాడు ఇండస్ట్రిలు ఎన్ని బాధలు అనుభవించాయి. శనివారం పవర్ కట్, ఆదివారం పవర్ కట్, పీక్ అవర్స్ లో కూడా పవర్ వాడుకుంటే జరిమానాలు కట్టాలన్నప్పుడు, మొట్టమొదటిసారిగా ఇందిరా పార్కు వద్ద కంపెనీ యజమానులు వచ్చి టెంట్లు వేసి, ధర్మా చేస్తే అక్కడికి క్షన్ రెడ్డి గారు కూడా వచ్చారు. మేము కూడా వెళ్లాము. అన్నం ఉడికిందో లేదా తెలుసుకోవడానికి ఒక్క మెతుకు చూస్తే చాలు. లక్ష్మణగారికి నా విజ్ఞప్తి ఏమంటే, 24 గంటల కంటే ఇవ్వడమంటే ఎంత గొప్ప మేలు చేయడమో అర్థం చేసుకోవాలి. ఇప్పుడు జనరేటర్ల మోతలు ఉన్నాయా? ఆనాడు ఇండస్ట్రిలు ఏవిధంగా నడిచాయో మీకు తెలియదా? 12 రూపాయల నైనా ఇస్తాము, 13 రూపాయల నైనా ఇస్తాము దయచేసి పవర్ అందించమని చెప్పిన మాట వాస్తవం కాదా? గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఆనాడు ఇదే సభలో నిలబడి తప్పుకుండా where there is a will there is a way అని చెప్పి ప్రకటించారు. ఈ ప్రభుత్వానికి సంకల్ప బలం, నిజాయితీ, చిత్తశుద్ధి ఉన్నది. తప్పుకుండా ఈ ప్రభుత్వం విజయం సాధిస్తుందని ఆనాడు చెప్పినట్లుగా సంవత్సరం తిరిగి కమిందే కావలసినంత కంటే ఇండస్ట్రిలకే కాదు వ్యాపార వర్గాలకు అందించి తెలంగాణ గొప్ప ప్రాంతమనే విశ్వాసం కలిగించింది.

(కొంత మంది బి.జె.పి.పార్టీ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- క్షన్ రెడ్డిగారూ, క్లారిఫికేషన్ల సమయంలో మీకు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇస్తానంటున్నా కదా? గౌరవ సభ్యులు

కమీషన్ రుట్లుగా మాట్లాడటానికి అవకాశం ఇచ్చాము. మంత్రిగారు రిస్క్ చేస్తున్నారు. ఇంకా మీకు ఏమైనా సందేహాలు ఉంటే క్లారిఫికేషన్లకు అవకాశం ఉన్నది. మీరు మాట్లాడడానికి కూడా అవకాశం ఇచ్చాను కదా? క్లారిఫికేషన్ల సమయంలో I will give you sufficient time. మంత్రిగారు మాట్లాడుతున్నప్పుడు నోట్ చేసుకోండి. ఏదైనా అడగదలచుకుంటే క్లారిఫికేషన్ల సమయంలో అడగండి. మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతారు.

అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి న్యూసీటీ అయినా, ఓల్డ్ సీటీ అయినా, ముస్లింలైనా, క్రైస్తవులైనా, హిందువులైనా అన్ని వర్గాల ప్రజల వల్ల, అన్ని ప్రాంతాల వల్ల, సమన్వయం, సమదృష్టి ఉన్నదని తమరి ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

(కొంత మంది బి.జె.పి.పార్టీ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

MR.SPEAKER:- Please keep silence.

శ్రీ ఈటెల రాజేందర్:- గౌరవనీయులు క్షన్ రెడ్డిగారికి నేను ఒక్కమాట అడుగుతున్నాను. లక్ష్మణగారో, మీ పార్టీ వారే ఎవరన్నారో సరిగ్గా నాకు తెలియదు కానీ, ఒక రోజు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారిని పట్టుకొని 'మీరు బోళాళుకుడు' అని అన్నారు. ఎందుకు అన్నారు? గతంలో 50 లక్షల రూపాయల ఏసీడిపి నిధులుంటే 25 లక్షల రూపాయలు ఇన్ చార్జింగ్ మంత్రిగారిని అయితే, మిగిలిన 25 లక్షల రూపాయలు మనవి, ఆ 25 లక్షల రూపాయల కోసం కూడా ఎన్నిసార్లు తిరిగిమో మనకు తెలుసు. కానీ ఇప్పుడు మాత్రం మూడు కోట్ల రూపాయలను ఎమ్మెల్యేలకు కేటాయించి, ఒక్కమాట అడిగితే మూడు కోట్ల మీద మీకే అధికారం ఉండాలని చెప్పి మీ ఆత్మ గౌరవాన్ని నిలిపిన ఈ ప్రభుత్వం మీద మీరు ఆ విధంగా మాట్లాడడం తగునా అని అడుగుతున్నాను. ఇది మంచి వద్దతా అని అడుగుతున్నాను.

క్షన్ రెడ్డిగారూ, మేము కోటి రూపాయల కోసం మంత్రుల దగ్గరకు పోతుండేవారిమి. కోటి రూపాయల కోసం ధర్మాస్తు పెట్టి, పదిసార్లు తిరిగినా డబ్బు ఇచ్చేవారు కాదు. ఆనాడు అధికార పార్టీ సర్పంచ్ కాకపోతే, ఆ ఊరికి నిధులే వచ్చేవి కావు. అధికార పార్టీ ఎయిమ్స్ కాకపోతే నిధులు వచ్చేవి కావు. అధికార పార్టీ ఎమ్మెల్యే కాకపోతే నిధులు వచ్చేవి కావు. మిషన్ కాకతీయలో irrespective of party అది అధికార పార్టీ అయినా, ప్రతిపక్ష పార్టీ అయినా 20 శాతం చెరువులను ప్రతి సంవత్సరం తీసుకున్న మాట వాస్తవం కాదా? మీ గుండె మీద చెయ్యి వేసుకొని చెప్పండి. 2014-15 సంవత్సరంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఒకే ఒక మాటన్నారు. ఈ నియోజకవర్గం, ఆ నియోజకవర్గమని చెప్పకుండా దయచేసి అది మర్చిపోండి. మొత్తం తెలంగాణ మనదే. ఆర్ అండ్ బి మంత్రిగారికి, పంచాయితీ రాజ్ మంత్రిగారికి 20 వేల కోట్ల రూపాయలు కావచ్చు, 24 వేల కోట్ల

రూపాయలు కావచ్చు, ఒకేసారి శాంక్షన్ ఇచ్చుకోండిని చెప్పడం జరిగింది. ఈ రోజు అధికార పార్టీ, ప్రతిపక్షపార్టీ అనే తేడా లేకుండా అన్ని మండల హెడ్ క్వార్టర్ల నుంచి జిల్లాల కోసం డబుల్ లేన్ రోడ్లు ఇచ్చిన మాట వాస్తవం కాదా? ఒక జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్ నుంచి ఇంకొక జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్ కు ఫోర్ లేన్ రోడ్లు వేసుకున్న మాట వాస్తవం కాదా? మాతో రండి, కరీంనగర్ కు పోదామా, మహబూబ్ నగర్ కు పోదామా, ఖమ్మం జిల్లాకు పోదామా, నల్గొండ జిల్లాకు పోయి చూద్దాము.....

(బి.జె.పి.పార్టీ శాసనసభ్యుడు శ్రీ ఎన్.వి.ఎస్.ఎస్. ప్రభాకర్ చే
అంతరాయం)

ప్రభాకర్ గారూ, ఆనాడు ఒక్క గుడి కోసం పదికోట్లు రూపాయలు కూడా రాలేదు. ఆ సభ్యులను రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. వారు పట్టణాలకే పరిమితమయ్యారు. గ్రామాలకు రావడం లేదు. గ్రామాలకు రండి, మిషన్ కాకతీయ ఎక్కడుందో చూపిస్తాము. గ్రామాలకు వస్తే చెక్ డ్యాంలు ఎక్కుడున్నాయో చూపిస్తాము. గ్రామాలకు వస్తే ఒక మండలం నుంచి ఇంకొక మండలానికి డబుల్ లేన్ రోడ్లు ఎక్కడున్నాయో చూపిస్తాము. జిల్లాలకు వస్తే, ఫోర్ లేన్ రోడ్లు ఎక్కడ వేశామో చూపిస్తాము. గ్రామాలకు వస్తే, వ్యవసాయం ఎల్లా అభివృద్ధి చెందుతున్నదో చూపిస్తాము. గౌరవనీయులు ప్రభాకర్ గారు ఇదే సభలో మాట్లాడుతూ ఫలానా గుడికోసం కోటి రూపాయలు ఇస్తారా, రెండుకోట్లు ఇస్తారా అని అడిగారు. ఆనాడు తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానానికి ఇస్తే మాత్రమే పైనలు అని భావించేవారు. కానీ, ఈ రోజు బాజాప్లాబడ్జెట్ లో పెట్టుకొని వందల కోట్ల రూపాయలతో గుడినిర్మాణం చేసుకున్న ఏకైక రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రమని చెబుతున్నాను. కావాలంటే లెక్కలు తియ్యండి. పోదామా యాదగిరి గుట్టకు, వస్తారా మా వేములవాడ జాతరకు, వస్తారా మా కొండగట్టు అంజన్ దగ్గరకు. మీరు కేవలం పేరు చెప్పకొని గెలిచేవాళ్లు. పేరు చెప్పకొని ఓట్లు అడిగేవాళ్లు మీరు. పేరు చెప్పకుండానే బాగుచేసేవాళ్లు, వట్టింతుకున్న వాళ్లు మేమనే విషయాన్ని మరచిపోకండి.

(కొంతమంది బి.జె.పి.పార్టీ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

అధ్యక్షా, నేను మరియు కిషన్ రెడ్డిగారు అక్కడ ఉండి మెరపెట్టుకున్న వాళ్లమే. వ్యవసాయం గురించి వంద చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు.

2.20 | అధ్యక్షా, ఒక్క పథకం కూడా మంచిగా లేదు, ఒక్కవని
మ. | సరిగ్గా చేయడం లేదని ప్రశ్నిస్తున్నప్పుడు మేము ఏం చేశామో చెప్పకోవద్దా? వాస్తవంగా చెప్పాలంటే మీకు ఈ ప్రభుత్వం మీద, ప్రభుత్వం చేస్తున్న పనుల మీద పూర్తి అవగాహన ఉంటే, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన విషయాలను ఆలకిస్తే మీరు పదే, పదే

ఈ విధంగా మాట్లాడరు. మీరు ఈ విధంగా మాట్లాడుతున్నారంటే ఎక్కడో ఒక దగ్గర నిజాయితీ లేదని అర్థమవుతోంది. మీలో నిజాయితీ లేదనే విషయాన్ని ప్రజలకు తెలియజేయాల్సిన బాధ్యత మా మీద ఉంది. కాబట్టి మాట్లాడుతున్నాము.

ఆనాడు ఆంధ్ర ప్రాంతంలో కాలువల వెంబడి నీళ్లుపారుతుండేది. తెలంగాణ ప్రాంతంలో నీటి చుక్క దొరికేది కాదు. అప్పటి ప్రభుత్వం పాలనలో ఉన్నప్పుడు నేను క్షేప్ రెడ్డిగారు వెళ్లి అడిగాము. 20 గుంటలు మాత్రమే గ్రీన్ హాజ్ కల్పిస్తే మళ్లీ కోసం ఇచ్చేది. తెలంగాణ రాష్ట్రానికి 20 గుంటల భూమి సరిపోదు. మీ ఆంధ్ర ప్రాంతంలో బ్రహ్మాండంగా కాలువల వెంబడి నీళ్లు పారుతాయి కాబట్టి సరిపోతుంది. ఒక ఎకరానికి గానీ, రెండెకరాలకు గానీ ఇవ్వమని మేము అడిగినప్పుడు ఆనాటి ప్రభుత్వం ఇవ్వలేదు. రెండెకరాలకు 75 శాతం నబ్బిడి ఇచ్చిన రాష్ట్రం ఈ దేశంలో ఉందా అని తమరి ద్వారా లక్ష్మణ్ గారిని అడుగుతున్నాను. ఆర్ క్రిష్ణయ్య గారు మాట్లాడినప్పుడు, మీరే పొగిడారని అనుకుంటున్నాను. బీసీ విద్యార్థుల స్కాలర్ షిప్ ల విషయంలో, ఏమి జరిగిందో క్షేప్ రెడ్డిగారికి, నాకు మాత్రమే తెలుసు. 10 శాతం, 20 శాతం, 30 శాతం స్కాలర్ షిప్స్ పెంచమని అడిగితే, శాతాల లెక్కలు వేశారే తప్ప, పిల్లల ఆకలి కడుపు గురించి ఏనాడు ఆలోచన చేయలేదు. కానీ వారు ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీ ఏ వర్గానికి చెందిన వారైన, వారికి కుటుంబం అన్నం పెట్టాలని 120 నుండి 150 శాతం మెన్ చార్జీలు పెంచిన రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రం కాదా? మీకు ఈ విషయం తెలియదా?

(ట్రెజరీ బెంచీల నుంచి హర్షధ్వనాలు)

మిమ్మల్ని మాత్రమే అడుగుతున్నా లక్ష్మణ్ గారూ, రేషన్ కార్డుల విషయంలో మేము ప్రజలకు రేషన్ ఇవ్వకపోతే, కేంద్ర ప్రభుత్వం మనకు ఫుడ్ సెక్యూరిటీ యాక్ట్ క్రింద ఐదు కిలోల చొప్పున ఒకకోటి తొంభై ఒక్క లక్షల మందికి బియ్యం అందజేస్తోంది. ఒక మనిషికి ఐదు కిలోల చొప్పున కిలో బియ్యం ధర మూడు రూపాయలకు అందజేస్తోంది. మనం ఏం చేస్తున్నామంటే, రెండు కోట్ల డెబ్బై నాలుగు లక్షల మందికి, మనిషికి ఆరు కిలోల చొప్పున ఒక కుటుంబంలో పది మంది ఉంటే 60 కిలోల చొప్పున కిలో రూపాయి చొప్పున అందిస్తున్న రాష్ట్రం మన తెలంగాణ రాష్ట్రం కాదా?

(ట్రెజరీ బెంచీల నుంచి హర్షధ్వనాలు)

రెండు లక్షల యాభై వేల దరఖాస్తులు మనకు వచ్చిన మాట వాస్తవం.

డా.కె.లక్ష్మణ్ :- అధ్యక్షా, వారు ఇచ్చే నబ్బిడి ఎంత? మేము ఇచ్చే నబ్బిడి ఎంతో చెప్పమనండి. కేంద్రం 29 రాష్ట్రాల్లో ఇస్తున్నదనే విషయాన్ని చెప్పమనండి. ఇప్పుడే చెప్పమనండి.

వ్యయ వట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ

శ్రీ ఈటల రాజేందర్:- అధ్యక్షా, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఒక కోటి తొంభై ఒక్కలక్షల మంది ప్రజలకు కిలో మూడు రూపాయల చొప్పున మనిషికి ఐదు కిలోల బియ్యన్ని అందజేస్తోంది. మేము ఇచ్చేది రెండు కోట్ల డెబ్బై నాలుగులక్షల మందికి కిలో బియ్యం రూపాయి చొప్పున, మనిషికి ఆరు కిలోలు అందజేస్తున్నాము.

(బ్రెజిల్ బెంచీల నుంచి హర్షధ్వనాలు)

ఒకవేళ ఇరవై మంది కుటుంబాలు ఉన్నా 20X6=120 కిలోల బియ్యం ఇచ్చే బాధ్యత మా తెలంగాణ ప్రభుత్వానిది దట్ ఈజ్ తెలంగాణ. పనుపు, కారంపాడి, చింతపండు, కూడా ఇస్తున్నాం. కానీ, ఎవరు తీసుకోవడం లేదు. చక్కెర బండ్ చేసింది మీరు. పప్పు బండ్ చేసింది మేము. పప్పు ఇవ్వడం ఎందుకు మానేశామంటే, కందులు కిలో యాభై రూపాయలకు దొరుకుతున్నాయి. ఆ కందులను కొని వట్టించుకోవడం అదంతా ఎందుకని కందిపప్పు ఇవ్వడం లేదు. ఈ రాష్ట్రంలో కందులను ప్రభుత్వమే కొనుగోలు చేస్తోంది. పప్పుకు కొరత లేదు కాబట్టి, మనం ఎందుకు ఇవ్వాలని ఇవ్వడంలేదు. కేంద్రమే నూనె, చక్కెర ఇవ్వడం మానేసింది. పప్పు పూర్తి స్థాయిలో అందుబాటులో దొరుకుతోందని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇవ్వకపోవడం అనేది వాస్తవం. అలాగే హైదరాబాద్ లో మనిషికి రెండు కిలోల చొప్పున గోధుమలు ఇస్తున్నాం. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో కూడా కార్డుకు కిలో చొప్పున గోధుమలు ఇస్తున్నాం. ఎవరైతే యేన్ కార్డులు లేకపోతే ఆ విషయాన్ని మా దృష్టికి తీసుకువస్తే తప్పకుండా వారికి కార్డులిచ్చే బాధ్యత మాదని తెలియజేస్తున్నాను.

ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక మాట చెప్పారు. ఇన్ని వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టే తెలంగాణ ప్రభుత్వం, 20, 30 కోట్ల రూపాయల కోసం, మార్వాడి కొట్టులాగా ఆలోచన చేసే విషయాన్ని మరిచిపోవాలని చెప్పారు. ఈ ప్రభుత్వం అటువంటి సంప్రదాయం ఉన్న ప్రభుత్వం కాదు. మొదట్లో కళ్యాణ లక్ష్మి పథకం ద్వారా పేద ప్రజల ఆడబిడ్డకు పెళ్లి కానుకగా రూ. 51వేల నుండి రూ.75,116లకు పెంచమని మీరు అడిగారా? లేదే మళ్ళీ ఇప్పుడు రూ.75,116 నుండి రూ.1,00,116 వరకు పెంచిన ఘనత మా తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి దక్కుతుంది. మీరు పెంచమని అడిగారా? మీరు ఒకసారి మననం చేసుకోండి. ఈ ప్రభుత్వానికి ఎందుకు ఆ విధంగా చేయాలని తనన ఉందంటే, పేద ప్రజల యొక్క సమస్యలను ప్రత్యేకంగా చూసిన ప్రభుత్వం కాబట్టే అని తెలియజేస్తున్నాను. మళ్ళీ ఇంకొకరు ప్రశ్నించే అవకాశం రాకుండా ఉండాలని ప్రభుత్వమే పాలసీ స్పీషులను ప్రవేశపెడుతోంది. కిషన్ రెడ్డిగారు మాట్లాడినప్పుడు, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. నేను మళ్ళీ చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు. నేను ఒక్కమాట అడుగుతున్నా. లక్ష్మణ్ గారూ కేంద్రంలో మీ ప్రభుత్వం ఉంది. మీ పార్టీ 21 రాష్ట్రాల్లో అధికారంలో ఉందని

చెబుతున్నారు. మీ పార్టీ 21 రాష్ట్రాల్లో అధికారంలో ఉన్నదనే మాట నిజమే. మీ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్న మాటా వాస్తవమే. రైతుల ఆత్మహత్యలు ఆగడానికి 24 గంటల కంట్రాక్టు మీ ప్రభుత్వం ఎందుకు ఇవ్వలేకపోతున్నది? ఒక రూపాయికే యూనిట్ కరెంటు దొరుకుతుందని అంటున్నారు. రూపాయికే దొరుకుతోంది, ఉచితంగా దొరుకుతోంది. నర్సల్స్ పవర్ అంటున్నావు. మరీ పవర్ ఉన్నది నిజమే అయితే, ఇవ్వటానికి ఎందుకు చేతులు రావడం లేదని అడుగుతున్నాను. మాటలు మాట్లాడడం కాదు, చేతులు నక్రమంగా చేయాలని మనిచేస్తున్నాను. ఇంతకుముందు కిషన్ రెడ్డిగారు ఎంత కంట్రాక్టు కేంద్రం ఇస్తోందని అంటున్నారు. కేంద్రం కూడా ఇస్తోంది. నేను ఇంతకుముందే చెప్పాను. నిన్ననే గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా, మధ్యప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో పుట్టినప్పటి నుండి చనిపోయేంత వరకు ప్రభుత్వమే సపోర్టు చేయాలని తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన పథకాలను ఆదర్శంగా తీసుకున్నదంటే, మీరు మమ్మల్ని మెచ్చుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే, మీరు ఈ విధంగా మాట్లాడడం వల్ల ప్రజలలో మన వలుకుబడి పెరగదు. ప్రజలు హర్షించరు. ఈ ప్రభుత్వం గొప్ప మానవతా విలువలు కలిగి, మానవీయ కోణంలో, పేదవాళ్ళ ఆకలి కడుపులను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ పథకాలను ప్రవేశపెడుతోంది.

ముఖ్యమంత్రిగారు, రైతుల కోసం ఐదు లక్షల రూపాయల ఇన్సురెన్స్ స్కీమ్ ప్రవేశపెట్టారు. ఆ విషయం అందరికీ తెలుసు. రైతు పురుగుల మందుతాగి గానీ, కరెంటు షాక్ కొట్టి గానీ, యాక్సిడెంట్ అయ్యి చనిపోతే మనం వరామర్శించడానికి వెళితే, అతని భార్య ఏ విధంగా ఏడుస్తుందంటే, పిల్లలను తీసుకొచ్చి కాళ్ళమీద పడేసి, "అయ్యా మమ్మల్ని పోషించేవాడే చనిపోయాడు," మమ్మల్ని ఎవరి చేతుల్లో పెట్టి వెళ్లిపోయావయ్యా అని చెప్పి ఏడుస్తుంది. అన్నా, ఈ రాష్ట్రంలో కుటుంబాన్ని పోషించే వారు చనిపోతే, అలాంటి కుటుంబానికి తండ్రీగా ఈ ప్రభుత్వం ఉన్నదనే విశ్వాసం రావాలని మేము ముఖ్యమంత్రిగారితో చెప్పాము.

(బ్రెజిల్ బెంచీల నుంచి హర్షధ్వనాలు)

ఆ కుటుంబానికి పెద్దగా ప్రభుత్వమే ఉండాలని ఆలోచిస్తున్నాము. మీకు తెలుసు. గొల్ల, కురుమలు అడవికి వెళ్లి అక్కడ పిడుగు పాటుకి గురై చనిపోతున్నారు. అలాంటి వారికి ఇన్సురెన్స్ స్కీమ్ ద్వారా ఆరు లక్షల రూపాయలు, అందజేస్తున్నాం. గతంలో ఏ ప్రభుత్వమైనా ఈ విధంగా చేసిందా? చేపలు వట్టడానికి పోయి చనిపోయే జాలర్లకు, గంగుత్త బిడ్డకు, ముదిరాజ్ బిడ్డకు ఆరు లక్షల రూపాయల చొప్పున ఇన్సురెన్స్ స్కీమ్ ద్వారా అందిజేస్తున్నాం. అంతేకాదు, గీత కార్మికుడు తాటిచెట్టు ఎక్కి ప్రమాదవశాత్తు కిందపడి చనిపోతే, అలాంటి వారి కుటుంబాలు

రోడ్డున పడకూడదని ఆరు లక్షల రూపాయలు ఇచ్చిన మాట వాస్తవం కాదా? భవన నిర్మాణ రంగంలో పనిచేసే కార్మికులైన ఎలక్ట్రీషియన్, మేస్త్రీ వంటి వారు ప్రమదవశాత్తు చనిపోతే, శవాన్ని ఆ ఇంటి యజమాని ముందు పడేసి మా మనిషి చనిపోయాడని మాకు మూడు లక్షలో, నాలుగు లక్షలో, ఐదు లక్షల రూపాయలో నష్టపరిహారంగా ఇవ్వండి అడుగుతుండేవారు. అలాంటి దుస్థితి ఈ రాష్ట్రంలో రాకూడదు. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో కుటుంబాన్ని పోషించే పెద్ద అనుకోని కారణంగా చనిపోతే, వారి కుటుంబం రోడ్డున పడకుండా ఉండడం కోసం, ఐదులక్షల రూపాయలు ఇచ్చి, రైతాంగం కోసం ఆలోచించేటటువంటి ప్రభుత్వం ఈ రాష్ట్రంలో తప్ప మరేక్కడ ఉండదని లక్ష్యణిగారికి తెలియజేస్తున్నాను. మీకు నిజంగానే ప్రజలపట్ల ప్రేమ ఉండి, నాలుగు కాలాలపాటు ఈ ప్రభుత్వం కొనసాగాలనే ఆలోచన ఉంటే, మీరు ఈ విధంగా మాట్లాడరు.

2.30 మ. సలభవేల కోట్ల రూపాయలు తాగ్నోటి కోసం ఖర్చుపెడితే, కనీసం 12 వేల కోట్ల రూపాయలైన ఇవ్వమని కేంద్రాన్ని కోరితే ఒక్కరుపాటు కుడా ఇవ్వలేదు. ప్రధాన మంత్రిగారు రాష్ట్ర అభివృద్ధితోనే దేశ అభివృద్ధి ముడిపడి ఉందని చెప్పారు. ఢిల్లీకి పోయి అరుణ్ జైట్లీ గారిని యాభై సార్లు వేడుకున్నా, అయ్యా బీహార్, ఉత్తరప్రదేశ్ వంటి వెనుకబడ్డ రాష్ట్రాలకు మీరు సపోర్ట్ చేస్తున్నారు, వారికి నిధులు ఇవ్వడం సంతోషం, రాష్ట్రాలకు సపోర్ట్ చేయండి సంతోషం. కానీ, గొప్ప రాష్ట్రం, చిన్న రాష్ట్రం అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రణాళికలు రూపొందిస్తున్నప్పుడు కొంత సహాయం చేయాలని మేము చేస్తే, ఒక్క రూపాయి కూడా ఇవ్వలేదు. ఎంత బాధ ఉంటుందో లక్ష్యణి గారూ ఒక సారి ఆలోచించుకోండి. కేంద్రంలో బడ్జెట్ పూస్తాకాలు పింట్ ఆయిన తరువాత, రాష్ట్రాల ఆర్థిక మంత్రులను పిలిచి సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడం అడిగి, ఒక్క రూపాయి కూడా ఇవ్వలేదు. తెలంగాణ ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించే కంటే, వదే వదే తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని వేరే వాళ్ల ముందు చిన్నగా చూపే ప్రయత్నం చేసేకంటే, మీ సూచనలు, సలహాలు ఏమైనా ఉంటే కేంద్ర ప్రభుత్వానికి చేప్పి సరిచేసుకొని మళ్లీ ఎలా రావాలో ఆ ప్రయత్నం చేసుకోండే తప్పా, మమ్మల్ని ఒట్టిగా విమర్శించే ప్రయత్నం చేయవద్దని కోరుతున్నాను. తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, తెలంగాణ ప్రజల హృదయాలను దోచుకున్నది సత్యం దీనిని రాసి పెట్టుకోండి. జిఎస్ టీ సందర్భంగా ఆర్థిక మంత్రుల మీటింగ్ లో మహారాష్ట్ర, అనేక ఆర్థిక మంత్రులు వచ్చి ఏమండి మీరు చేసిన పనులు మా రాష్ట్రంలో కుడా advertisement వస్తున్నాయి. నిజమేనా అని అడిగితే, నిజం కాకపోతే ఒక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అలా చెప్పుకుంటుందా అని అంటే, వారు ఎలా సాధ్యమైందని అడిగారు. మహారాష్ట్ర, హర్యాణ, ఉత్తరప్రదేశ్ లాంటి రాష్ట్రాలు ఇవాళ్ల మనం పెట్టే పథకాలను చూసి అబ్బురపడుతున్నాయి.

ఒక ఎకరానికి నాలుగు వేల రూపాయల చొప్పున సంవత్సరానికి ఎనిమిదివేల రూపాయలు దాదాపు ఒక కోటి ఎకరాల భూములకి వచ్చే సంవత్సరం నుంచి 12 వేల కోట్ల రూపాయలను డెవెలప్ మెంట్ గా రైతాంగానికి ఇచ్చే ప్రభుత్వం ఎక్కడైనా ఉందా అని లక్ష్యణి గారిని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను. అలా ఇవ్వాలంటే ఎంత దమ్ము, ధైర్యం, తవన మరియు ప్రేమ ఉండాలి. ఎవరికైనా ఇలాంటి ఆలోచన వచ్చిందా. ఏవైనా చేయగలగారా ఇలాంటి ఆలోచన. అందుకే 200 రకాల పథకాల గురించి నిలబడి చెప్పగలను. అక్బరుద్దీన్ గారు చెప్పినట్లు ఈ స్కీములు బాగున్నాయి, కొన్ని పథకాల గురించి ఇంకా ఆలోచించడం చేప్పినట్లుగా, మీరు కూడా చెప్పివుంటే సంతోషించేవాళ్లం. తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గౌరవ ముఖ్య మంత్రిగారి నాయకత్వంలో తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రజానికానికి గొప్ప భరోసా ఇచ్చింది. అది మాటల్లో వెల కట్టలేనిది. రెండవది ఏదైనా మాట ఇస్తే ఖచ్చితంగా చేస్తారనే విశ్వాసాన్ని ఇచ్చింది. మూడవది, చీకట్లో ఉండడంనుకున్న రాష్ట్రం, పేదరికంలో ఉన్న రాష్ట్రం, దుబాయ్, బొంబాయి బతుకులు ఉంటాయనుకున్న రాష్ట్రానికి ఇవాళ్ల తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మేమూ పనిచేసుకోవచ్చనీ, సూరజ్, ముంబాయి, గల్ఫ్ దేశాల్లో ఉన్నటువంటి వారు వాప్స్ వచ్చే పరిస్థితి వచ్చిందంటే, తెలంగాణ రాష్ట్రం నాలుగు సంవత్సర కాలంలో ఎంతో గొప్ప విజయాన్ని సాధించిందో మీ గుండెల మీద చేయి వేసుకొని చెప్పమని కోరుతున్నాను. అన్నింటిని డబ్బులతో కొలవలేం, విశ్వాసం కల్గించడమే చాలా ముఖ్యం. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే, నాది తెలంగాణ అని చెప్పి గల్లా ఎగుర వేసి, చెప్పుకునే స్థాయికి ఈ దేశంలో వచ్చాము. నేను మొదటి సారి ఢిల్లీ వెళ్లినప్పుడు, మా మొఖం ఎవ్వరు చూడలేదు. కానీ, మూడు సంవత్సరాల తరువాత నన్ను పలకరిస్తున్నారు. మళ్లీ ఏమైనా కొత్త పథకాలు ప్రవేశ పెడుతున్నారని అడిగేవరికీ తిక్కిలి వచ్చిందంటే, మూడు సంవత్సరాల కాలంలో తెలంగాణ రాష్ట్రం ఎంత గుణాత్మకమైన మార్పు చెందిందో దీన్ని బట్టి అర్థం చేసుకోవచ్చు. బి.సిల కోసం, తప్పకుండా మారజక సోదరులకి ఈ స్కీమును వెంటనే అమలు చేయమని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసి "తమ్మీ మీరందరు కుర్చోని పథకాలను రూపొందించి, వాటిని లాంచ్ చేయండి" అని చెప్పారు. ఎక్కడ కూడా ఎవ్వరు వేలేత్తి చూపకుండా నాయి బ్రహ్మణ సోదరులకు, నా రజక సోదరులకి, నా ఎంబిసిలకి, నా బిసి సోదరులకి ఎం కావాలో అది చేయమని చెప్పారు. లక్ష్యణి గారూ, గతంలో లక్ష రూపాయలుంటే ముప్పైవేల రూపాయలు మాత్రమే సబ్సిడీ ఉండేది. అధికంగా లక్ష రూపాయల వరకు మాత్రమే ఉండేది. కానీ, ఇవాళ 5,00,000/- వరకు సబ్సిడీ ఇచ్చే రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రం అని తెలియజేస్తున్నాను. బ్రాక్లర్లకు 95 శాతం వరకు సబ్సిడీ ఇస్తున్న రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రం. అసెంబ్లీ సమావేశాలు మగిశాక ఈ పథకాన్ని

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ

కొన్ని రోజుల వ్యవధిలోనే 2018-19 సంవత్సరంలో మా మైనార్టీ, ఎస్సీ, ఎస్టీ సోదరులకు కోసం, తప్పకుండా ఒక్కో క్షణిగా మొదలు పెట్టి, ప్రగతి భవన్ లో మా ముఖ్యమంత్రిగారి చేతుల మీదుగా లాంచ్ చేస్తాం. ఇవాళ మీరేదైతే మాట్లాడుతున్నారో, ఆ ప్రజలకు కూడా తప్పకుండా చేస్తామని చెబుతున్నాను. మా స్పీకర్ గారు చెప్పినట్లుగా, మా విశ్వ కర్మల వారికి గతంలో బడ్జెట్ పెట్టుకున్నాం కానీ, ఆ పథకాన్ని రూపొందించే వరకే బడ్జెట్ సమావేశాలు వచ్చాయి. మా విశ్వ బ్రహ్మణులకు కూడా వచ్చే కొద్ది రోజుల్లోనే ఆ పథకాన్ని కూడా లాంచ్ చేస్తామని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను. మా ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా తెలంగాణ గడ్డమీద ఏ పార్టీలకి పుట్టగతులు లేకుండా తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి, మా జెండా గులాబి జెండా అనే పద్ధతుల్లో, మా పార్టీ టీఆర్ఎస్ పార్టీ అనే పద్ధతుల్లో మా ప్రభుత్వం టీఆర్ఎస్ గారి నాయకత్వాన కొనసాగుతున్న టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం, ప్రజా హృదయాలను దోచుకున్నది. రాబోయే కాలంలో మా తెలంగాణ పార్టీ మాత్రమే ఉంటుంది తప్పా, మీరు పగటి కలలుకనోద్దని చెప్పి, దాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని అనవసరమైన విమర్శలు చేయవద్దని మనవి చేస్తూ ఈ బడ్జెట్ ను అమోదించవల్సిందిగా కోరుతు సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

2.40 మ. SRI AKBARUDDIN OWAISI:- Hon'ble Speaker Sir, I would like to seek a few clarifications from the Hon'ble Finance Minister because I had brought many issues to the notice of the Government.

I would like to say that in my Speech I had given the details of the amounts released for the Minorities Welfare Department right from 2014-15 onwards. The amount released was Rs.466 crores as against Rs.1033 crores for 2014-15 which is 45%. For the year 2015-16 the amount released was Rs.555.67 crores as against Rs.1105.36 crores, which comes to 50.27 percent. In 2016-17, the allocation was Rs.1,204 crores and the amount released was Rs.842.05 crores. That comes to 69.91 per cent. The Hon'ble Finance Minister, in his Reply, said that Rs.916 crores have been released in the year 2017-18 as against the allocated amount of Rs.1249.66 crores.

I have all the details. I just went and verified with the Minorities Welfare Department as well as the Finance Department. I had sent my people also to verify and find out as to how much exact amount has been released. If we see, the amount released this year is lesser than what has been released last year. I have the details. For Telangana Minorities Residential Educational Institutions Society (TMREIS) Rs.31.25 lakhs is yet to be

released. The cheque has to be cleared from the Finance Department. As regards RTF, MTF and Oversees the amounts are pending and cheques are to be cleared from the Finance Department. Banks' Link subsidy of Rs.87.52 crores is pending with Finance Department for issue of LOC. Under Shadi Mubarak scheme Rs.32.24 crores is pending with Banks and RDOs. With respect to Wakf Board Rs.25.3 crores is pending with Finance Department. Amount is pending in Finance Department for issuance of LOC in respect of Urdu Academy. For Mecca Masjid Welfare and Training scheme Rs.2.25 crores, Rs.5.91 crores and Rs.31.5 crores are pending with the Finance Department for issuance of LOC. These are the details which I have got.

Going further ahead, with respect to Coaching Center ie., Study Circle Rs.3.15 crore is pending at the Finance Department. The total amount which is pending with Finance Department for issuance of LOC is Rs.216.85 crores. The total amount released till now, with all responsibility I am saying, is Rs.816 crores and last year the total amount released was Rs.842 crores.

I would request the Hon'ble Finance Minister to kindly clarify me and give me the details and come on record and say "what Akbaruddin Owaisi says is false and it is not proved." If this is done I am sure, I will take my words back.

The second clarification which the Hon'ble Finance Minister has not given me in his reply is about DISCOMs. The Southern and Northern Power Distribution Companies of Telangana, have incurred huge cumulative losses of Rs.37,492.16 crores as the revenues are not sufficient to meet the expenditure commitment. The SPDCL has accumulated losses of Rs.15,857.66 crores and NPDCL has the accumulated losses of Rs.21,634 crores for the last four years from 2015-16 to 2017-18. I am saying this on the basis of ARR ie., Aggregate Revenue Requirement proposal filed before the Telangana Electricity Regulatory Commission. I do not know, how these DISCOMs are able to survive. I am not just saying. If you want, I will submit this Book - NPDCL December, 2017 page No. 30 and for SPDCL 21st December, 2017 at page No.28. The Report was tabled. I want to have a clarification on what I said.

The third clarification is about Education Department. I had given the details of the amount in the Budget which has been allocated for Education Department. I welcome the move. It is very historical decision that the Government has

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ

ఉన్న బకాయిలు ఎప్పటి లోపు చిన్న పరిశ్రమలకు చెల్లిస్తారు. మీరు గొప్పగా చెప్పారు ఇందిరా పార్క్ వద్ద అందరం వెళ్లి ధర్నాలు చేసాము. కానీ, తెలంగాణ వచ్చిన తరువాత చిన్న పారిశ్రామిక వేత్తలు పడుతున్న ఇబ్బందులు, వాటిని అధిగమించడానికి తీసుకునే చర్యలు వివరించవల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

2.50 మ. రెండవది, ఇంతకు ముందు చెప్పాను. రైతులకు సంబంధించి వడ్డీదేని రుణాలకు గానూ దాదాపు రూ.500 బకాయి ఉంది. కేంద్రం మూడు శాతం ఇంట్రస్టను ఇప్పటికీ చెల్లిస్తోంది. నాలుగు శాతం వడ్డీని రాష్ట్రం వైపు నుండి మాత్రం ఇవ్వడం లేదు. ఇవ్వాళ ఆ బకాయిలు బకాయిలుగానే ఉన్నాయి. ఇది వాస్తవం. 15 లక్షల మంది రైతులు ఇబ్బంది పడుతున్న విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను. ఈ సమస్య పరిష్కారానికి ఆర్థిక శాఖామంత్రి గారు నూటిగా సమాధానం చెప్పాలి. నాలుగు జిల్లాల్లో, రీపెడ్యూల్డ్ ఆఫ్ లోన్స్ కి సంబంధించి ఎనభైవేల మంది రైతులున్నారు. లాస్ట్ టైం నేను, కిషన్ రెడ్డి గారు, వ్యవసాయ శాఖామంత్రి గారిని కలిసి చెప్పాము. వారు కమీషనరీతో మాట్లాడారు. ఇంతవరకూ కూడా చర్య తీసుకోలేదు. ఒక్కరైతుకు కూడా రీపెడ్యూల్డ్ జరగలేదు. ఫనల్ బీమా యోజన విషయంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కట్టవలసిన డబ్బు కట్టకపోవడం వల్ల రైతులకు క్లెయిమ్స్ రావడం లేదు. ఫనల్ బీమా యోజనలో రైతులు భాగస్వామ్యమై నందుకు విశ్వాసాన్ని కోల్పోతున్నారు. ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల నష్టపోయిన రైతులకు మీరు ఫనల్ బీమా యోజన పథకాన్ని అమలుచేయకపోవడం వల్ల రైతులు, దాని మీద ఉన్నటువంటి నమ్మకాన్ని కోల్పోతున్నారు. విత్తన చట్టం విషయం గురించి ఆర్థిక మంత్రి గారు ఎక్కడా చెప్పలేదు. 2015 లో మీరు ముసాయిదా చట్టాన్ని తీసుకొచ్చారు. కశ్రీ విత్తనాలను అరికట్టడానికి మీరు ముసాయిదా చట్టాన్ని తీసుకొచ్చారు. ఆ చట్టాన్ని అమలులోకి తీసుకురావడానికి ప్రభుత్వానికి ఉన్న ఇబ్బందులేమిటి? నిజంగా రైతు వల్ల శ్రద్ధ, చిత్తశుద్ధి ఉన్నట్లయితే నకిలీ విత్తనాల వల్ల నష్టపోతున్న రైతులకు ఊరటనిచ్చే ఈ చట్టాన్ని తీసుకురావాలి.

అధ్యక్షా, ఇప్పటికే మూడు నెలలు అయ్యింది. మనందరం బీసీల స్థితిగతుల గురించి అధ్యయనం చేసి అనేక ప్రతిపాదనలతో నివేదికను ఇచ్చాము. నేను మంత్రి గారిని నూటిగా అడుగుతున్నాను. ఎంబీసీలకు వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు గత సంవత్సరం బడ్జెట్ లో కేటాయించారు. ఎంత మందికిచ్చారు, ఏ కులాల వారికిచ్చారో దయచేసి స్పష్టం చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇవ్వాళ మళ్ళీ వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు బడ్జెట్ లో కేటాయించారు. ఆ వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు ఎవరికి ఖర్చుపెడతారు? అందుకని నేను ఈ బడ్జెట్ ను 'అందాల అబద్ధాల మూట' అని అంటున్నాను. మీరు వెయ్యి కోట్ల రూపాయలను బడ్జెట్ లో కేటాయించి, ఎవరికీ ఇవ్వడం లేదు.

ఎంబీసీలు ఎవరో ఇంతవరకూ తెల్పలేదు. వారిపట్ల మీకు ఉన్నటువంటి చిత్తశుద్ధి ఏమిటి? గుర్తింపుకు నోచుకోని కులాల గురించి చెప్పాను. వారు తీవ్ర ఆవేదనను వ్యక్తం చేస్తున్నారు. బీసీ సర్టిఫికేట్లు లేకుండా, ఎంప్లాయ్మెంట్ లో, ఎడ్యుకేషన్ లో ఎస్సీల కంటే అధ్వాన్నమైన పరిస్థితిలో ఉన్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారి దగ్గర ఆ ఫైల్ పెండింగ్ లో ఉంది. ఆ విషయమై కూడా స్పష్టం చేయాలి.

హైదరాబాద్ పబ్లిక్ స్కూల్ లో ఎస్సీ, ఎస్టీ పిల్లలు రిజర్వేషన్ లో కాకుండా జనరల్ కోటాలో సీటు పొందినట్లయితే, వారికి ఫీజు రీయింబర్స్ మెంట్ ఇవ్వడం లేదు. మూడు, నాలుగు సంవత్సరాల నుండి ఇది పెండింగ్ లో ఉంది. నేను రెండు, మూడు సార్లు ప్రస్తావించాను. ఇటువంటి సమస్యలకు పరిష్కారం చూపడం లేదు. వారికి ప్రతిభ ఉండడమే నేరమా? ముఖ్యమంత్రి గారు లాస్ట్ టైం అసెంబ్లీలో చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. వాళ్లందరికీ ఫీజు రీయింబర్స్ మెంట్ చేస్తామన్నారు. కానీ, ఒక్కరికీ కూడా ఇవ్వలేదు. జర్నలిస్టులకు ఇళ్ల స్థలాల్నిస్తామని అనేకసార్లు చెప్పారు. ఇంతవరకూ ఏ జిల్లాలో ఇవ్వలేదు, హైదరాబాదులో కూడా ఇవ్వలేదు. బ్రహ్మాండంగా ప్రెస్ భవనను కడతామన్నారు. ఈ బడ్జెట్ లో ఎక్కడా దాని గురించి ప్రస్తావించలేదు. జర్నలిస్టులు తెలంగాణ ఉద్యమానికి ఊతమిచ్చారు. వాళ్లను విస్మరించడం నబబా అని అడుగుతున్నాను. రిటైరైన ఎంప్లాయిస్, చనిపోయిన ఎంప్లాయిస్ కి సంబంధించిన పెన్షన్ ఫైల్స్ దాదాపు సంవత్సరం నుండి పెండింగ్ లో ఉంటున్నాయి. అలా ఫైల్స్ పెండింగ్ లో ఉంటే వాళ్ల ఏ విధంగా బతుకుతారు? అర్చకులకు బ్రెజరీ ద్వారా జీతాల్నిస్తామని చెప్పి వారిని మభ్య పెడుతున్నారు. ఇప్పటికే నాలుగు సంవత్సరాలయ్యింది. గుళ్ళూ, గోవురాలు అభివృద్ధి చేశామని మీరు గొప్పగా చెప్పుకుంటున్నారు. దేవాలయాలలో పనిచేసే అర్చకులకు బ్రెజరీ ద్వారా జీతాల్నిచ్చి, వారికి ఉద్యోగ భద్రత కల్పించాలని నాలుగు సంవత్సరాల నుండి మొత్తుకుంటున్నాము. ఇంతకు ముందు మిత్రులు అక్బరుద్దీన్ గారు చెప్పారు. తెలుగు మాతృభాష, అమ్మభాష అన్న విషయాన్ని అందరూ ఒప్పుకోవాలి. నిజంగా మీకు ఇంటర్మీడియేట్ వరకూ తెలుగును నిర్బంధ విద్యగా ఉంచాలనే ఆలోచన ఉంటే, శ్రీ లాంగ్వేజ్ ఫార్ములాని అడాప్ట్ చెయ్యాలి. నేను ఈ విషయమై మొన్న విద్యాశాఖ మంత్రి గారితో మాట్లాడాను. ఇంటర్మీడియేట్ వరకూ తెలుగును నిర్బంధ విద్యగా ఉంచాలనుకుంటే శ్రీ లాంగ్వేజ్ ఫార్ములాను అడాప్ట్ చెయ్యండి, లేదంటే టెంత్ వరకే పరిమితం చెయ్యండి. వాళ్లను బెదిరించి, భయపెడితే ఎలా సార్? వేదము పరీక్షలకు హాజరూకాలేమని పిల్లలు ఆందోళన చెందుతున్నారు. హైదరాబాదు పట్ల ప్రభుత్వం వివక్ష చూపుతోంది. డెబ్బై శాతం రెవెన్యూ హైదరాబాద్ నుండి తెలంగాణకు వస్తోంది. హైదరాబాదులో కోటి మందికి పైగా జనాభా నివసిస్తున్నారు.

హైదరాబాదును విస్మరించడం ఏమాత్రం నబబు కాదు. ఓల్డ్ సిటీకి కచ్చితంగా స్పెషల్ ప్యాకేజీ ఇవ్వండి. మాకు అభ్యంతరం లేదు. హైదరాబాదులో ఓల్డ్ సిటీ అభివృద్ధి అవ్వాలి. కచ్చితంగా స్పెషల్ ప్యాకేజీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ సంధ్ర వెంకట వీరయ్య :- అధ్యక్షా, పోయిన నవంబర్ నెలలో రీపెడ్యూల్డ్ వల్ల రుణ మాఫీ కాని వారి జాబితా గురించి, తెలంగాణలో రైతులకు భూములు ఉండి, ఆంధ్రాలో ఉన్న సరిహద్దు గ్రామాలలో నివసిస్తున్న వారి సమస్య గురించి చెప్పాము. ఖమ్మం జిల్లాలో ఇరవై వేల మంది రైతులకు రూ. 108 కోట్లు కావాలంటే, ముఖ్యమంత్రి గారి ఆదేశం మేరకు, మంత్రి గారికి స్వయంగా ఆ జాబితా ఇచ్చాము. వ్యవసాయ శాఖా మంత్రి గారికి కూడా ఆ జాబితాను వారి జన్మదినం సందర్భంగా ఇచ్చాము, మొన్న ఖమ్మం వచ్చినప్పుడు ఇచ్చాము. దాన్ని, నాలుగు రోజులలో క్లియర్ చేస్తామని ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పారు. దాని మీద ఆర్థిక శాఖామంత్రి గారు స్పష్టంగా చెప్పాలి. మా జిల్లా ఎంఎల్ఏలతో మీటింగ్ పెడతామని చెప్పారు. అది జరగలేదు. దీనికి సంబంధించి స్పష్టమైన హామీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా రెగ్యులర్ గా రుణాలు కడుతున్న వారికి రుణమాఫీ స్కీమ్ అస్తే అవుతుంది. బ్యాంక్స్, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మాత్రం డబ్బులు ఇవ్వడం లేదు. రైతుల దగ్గర నుండి బలవంతంగా వసూలు చేస్తున్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన తరువాత మీ అకౌంట్స్ లో వేస్తామని బలవంతంగా బ్యాంక్స్, రైతుల వద్ద నుండి వసూలు చేస్తున్నారు. ఆ విషయమై మేము పోయిన నవంబర్ లో చెబితే, మేము వారం రోజులలో రిలీజ్ చేస్తామని చెప్పారు. కొత్త చిత్రం ఏమిటంటే, ఇంతకుముందు మార్చిలో ఫ్రీజింగ్ ఉండేది. ఇప్పుడు ప్రతి నెలా ఫ్రీజింగ్. బడ్జెట్ రిలీజ్ ఆర్డర్ అని పేపర్ల మీద ఉంటుంది. ఆ బడ్జెట్ మాత్రం రిలీజ్ అవ్వదు. రిలీజ్ ఆర్డర్స్ మీకు ఇచ్చామని చెబుతారు. ఆ విధంగా కాకుండా, ఈ విషయం మీద నూటిగా, స్పష్టంగా ఎప్పటికల్లా ఇస్తారో చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను. పౌరసరఫరాల శాఖకు సంబంధించి నిన్న మేము అడిగాము. ప్రజావంపిణీ వ్యవస్థకు సంబంధించి మీరు ఏమి చెయ్యబోతున్నారు? గ్రానైట్ పరిశ్రమకు సంబంధించి ప్రోత్సాహకాలు, సబ్సిడీలు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. వాటిని ఎప్పటిలోగా ఇస్తారు? ప్రభుత్వోద్యోగులందరూ పాత పెన్షన్ విధానాన్ని కోరుకుంటుంటే, ఆ విషయాన్ని మీరు కేంద్రం మీద నెట్టివేశారు. 6.3.2017 న ఒక ఎంప్లాయి అధికారికంగా సమాచార హక్కు చట్టం ద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నించారు. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వ పరిధిలోనిదా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పరిధిలోనిదా అని అడిగారు. కేంద్ర ఆర్థిక శాఖ, వారికి ఏమి జవాబు వంపించిందంటే, ఇప్పటికే కొన్ని రాష్ట్రాలలో పాత పెన్షన్ విధానం ఉంది, ఈ విషయమై పార్లమెంట్ లో అమెండ్ చేసినా కూడా

రాష్ట్రాలకు స్వేచ్ఛ ఉంటుందని సమాధానమిచ్చారు. మీ ద్వారా ఆర్థిక మంత్రి గారికి ఈ లేఖను వంపిస్తున్నాను. యావత్ ఉద్యోగులందరూ ఈ పెన్షన్ విధానంపై ఆందోళనకు గురవుతున్నారు. మనం ప్రతి దాంట్లో దేశానికే ఆదర్శం అని చెబుతున్నాము. ఫెడరల్ ఫ్రంట్ లో దేశానికి కొత్త రూపు చూపించాలని అనుకుంటున్నాము. మనం ఇది చేస్తే, తెలంగాణ శాసనసభ, యావత్ దేశంలోని ఉద్యోగులకి మార్గదర్శకంగా ఉంటుంది. కాబట్టి ఈ లేఖను మీకు వంపిస్తున్నాను. దీనిపైన కూడా జవాబు చెప్పాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

3.00 | అదే విధంగా ఎస్.సి, ఎస్.టి, బి.సి కార్పోరేషన్ కు మ. సంబంధించి ఇప్పటికీ వాళ్ళకు మంజూరైతేలుగా ఆన్ లైన్ లో చూపిస్తున్నారు. కానీ వాళ్ళకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచి రావాల్సిన సబ్సిడీలు మాత్రం వారి అకౌంట్ లో పడటం లేదు. కాబట్టి ఈ డబ్బులు ఎవరైనా డ్రా చేశారేమోనని భావించి ఇ.డి దగ్గరికి తెలితే ఇంకా డబ్బులు రాలేదు, డబ్బులు వచ్చిన వెంటనే మీ అకౌంట్ లో జమచేస్తామని చెబుతున్నారు. ఎప్పటిలోగా వారి అకౌంట్ లో డబ్బులు జమచేస్తారనేది చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

అదే విధంగా కళ్యాణలక్ష్మి పథకాన్ని నిరుపేదలైన ఓ.సిలకు కూడా అమలు చేస్తామని చెబుతున్నప్పటికీ ఓ.బి.సి జాబితాలో కొన్ని కులాలను చేర్చారు. ఆన్ లైన్ లో అవి తీసుకోవడం లేదనే విషయం ఇక్కడి సభ్యులందరికీ తెలుసు. నిరుపేదలైన ఓ.సిల కులాలను కొన్నింటిని ఆన్ లైన్ లో స్పెసిఫై చేశారు. ఆ విధంగా కాకుండా నిరుపేదలైన ఓ.సి కులాల వారందరికీ కళ్యాణలక్ష్మి పథకాన్ని అమలుచేయాలని కోరుతున్నాను.

రాష్ట్రంలో కాలిపోయిన ఇండ్లకు పరిహారాన్ని గతంలో కేంద్రంలోని ఐఏఎ ఇచ్చేది. గత మూడున్నర సంవత్సరాల నుంచి ఈ ప్రభుత్వం డబుల్ బెడ్రూం ఇండ్ల పథకాన్ని తీసుకొచ్చినందున పరిహారం ఎవరు చెల్లించాలనేది స్పష్టత లేదు. కాలిపోయిన ఇండ్లకు పరిహారం ఇవ్వడం లేదు, డబుల్ బెడ్రూం ఇండ్లకు కోటా పెట్టారు, కాంగ్రెస్ హయాంలో నిర్మాణం చేసిన ఇండ్లకు బిల్లులు చెల్లించడం లేదు.

మా ఖమ్మం జిల్లాకు ముఖ్యమంత్రి గారు వచ్చినప్పుడు జర్నలిస్టులకు సంబంధించి వారు చెప్పిందేమిటంటే ఆరు మాసాలలో ఇండ్లు పూర్తి చేసుకోండి, నేను మీ ఇండ్లకు భోజనానికి వస్తానని చెబితే మా ఖమ్మంలోని జర్నలిస్టులందరూ ఖమ్మం చుట్టుపక్కల మొత్తం స్థలాల సేకరణ గురించి తిరిగారు. కానీ ఇప్పటివరకు రాష్ట్రం మొత్తంలో జర్నలిస్టుల సంక్షేమం గురించి ఎలాంటి చర్యలు చేపట్టలేదు. కాబట్టి వారి సంక్షేమానికి సంబంధించి ఈ సభా వేదిక ద్వారా చెప్పాలని మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సున్నం రాజయ్య:- అధ్యక్షా, గత సంవత్సరం MBCలకు కేటాయించిన రూ.1000 కోట్లు ఖర్చు కాలేదు. ఈ సంవత్సరం కూడా మళ్ళీ రూ.1000 కోట్లు ప్రకటించారు. MBCలంటే దాదాపు 104 కులాలన్నాయి. గత సంవత్సరం బడ్జెట్ ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్ మొత్తం కలిపి రూ.2వేల కోట్లు ఈ సంవత్సరం ఖర్చు చేస్తారా? అలాగే బి.సిలకు సబ్ ప్లాన్ అమలు చేస్తారా లేదా అనేది కూడా స్పష్టం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే మన ఆర్థిక శాఖామంత్రి గారు కూడా బి.సి వర్గానికి చెందినవారే.

వికలాంగులకు సంబంధించి 21 రకాల అంగవైకల్యం కలిగి ఉన్న వారికి పెన్షన్ సౌకర్యం కల్పిస్తారా? అలాగే 3 శాతం ఉద్యోగావకాశాలు కల్పిస్తారా? వికలాంగుల శాఖను మహిళా శాఖలో కలిపారు. ఆ విధంగా కాకుండా వికలాంగుల శాఖను సెవరేట్ గా ఉంచి మంత్రిగారి పర్యవేక్షణతో బాటు ఐఎఎస్ అధికారి ఉండాలి.

పోడు రైతులకు సంబంధించి దాదాపు తెలంగాణ జిల్లాలలో భద్రాద్రి కొత్తగూడెం జిల్లా, ఆదిలాబాద్ ఉమ్మడి జిల్లా, వరంగల్ జిల్లాలలో వేల మంది రైతులు పట్టాలు తీసుకున్నారు. 70 సంవత్సరాలుగా పోడు భూములు చేసుకుంటున్న గిరిజనులకు పట్టాలు ఇవ్వాలనే చట్టం ఉన్నది. అలాగే రాష్ట్రంలో 14 లక్షల మంది కొలు రైతులు ఉన్నారు. వీరికి పెట్టుబడి కింద ఎకరానికి రూ.4వేల చొప్పున రెండు పంటలకు గాను సంవత్సరానికి రూ.8వేలు ఇస్తారా అనేది స్పష్టం చేయాలని కోరుతున్నాను.

అట్లాగే ఉద్యోగ, ఉపాధ్యాయ సంఘాలు పాత పెన్షన్ విధానాన్ని అమలు జరపాలని కోరుతున్నారు. కొత్త పెన్షన్ విధానం వలన రూ.1000 కూడా రావడం లేదని వారు కళ్ళనీళ్లు పెట్టుకుంటున్నారు. అలాగే భద్రాచలం, ఉట్నూరు, భూపాలవల్లి ఐటిడిఎలకు ఒక ఐఎఎస్ అధికారిని నియమిస్తారా లేదా? ఎందుకంటే ఈ ఐటిడిఎల అడ్మినిస్ట్రేషన్ చాలా అస్తవ్యస్తంగా ఉన్నది.

1998, 2008, 2012, స్పెషల్ డిఎస్సీ పెడతారా లేదా? ఎందుకంటే 1998 డిఎస్సీలో సెలక్ట్ అయినప్పటికీ ఇప్పటివరకు ఉద్యోగం రాకబాధపడుతున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం ఇరిగేషన్కు పెద్దపీట వేస్తున్నది, మంచిదే కానీ తక్కువ ఖర్చుతో పూర్తయ్యే ప్రాజెక్టులు కొన్ని ఉన్నాయి. వాటిని త్వరలో పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఈటల రాజేందర్:- అధ్యక్షా, సభ్యులు అచ్చురుద్దీన్ ఓమైసీగారు మైనారిటీలకు విడుదల చేసిన నిధుల గురించి స్పెసిఫిక్ గా చెప్పమని అడిగారు. ఈరోజు వరకు రూ.994.67 కోట్లు

details

రెండవది తెలుగు భాష గురించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ఏ ఇతరుల భాషకు, ఏ వర్గాలకు ఇబ్బంది కలుగకుండా మన మాతృభాషను ఏ విధంగా కాపాడుకోవాలనే సంకల్పంలో భాగంగా కమిటీ వేశారు.

దీనిమీద ఇంకా పూర్తి నిర్ణయం గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకోవాల్సి ఉన్నందున ఎవరికీ ఆందోళన ఉండాలి అవసరం లేదు. తప్పకుండా ఇతర భాషను గౌరవించుకుంటూనే మన మాతృభాషను కాపాడుకునే ప్రయత్నం చేస్తాము.

పాత నగరం కోసం రూ.5వేల కోట్లు అని చెప్పారు. ఈసారి మునిసిపల్ డెవలప్ మెంటు గురించి ఎక్కువ నిధులే కేటాయించుకోవడం జరిగింది. అవసరమనుకుంటే ఇంకా కొంత మిగులు బడ్జెట్ ను కేటాయించుకోని ఈ హైదరాబాదు నగరాన్నంతటినీ అభివృద్ధి చేసుకునేందుకు కొన్ని పనులు జరుగుతున్నాయి. ఆ పనులు మరింత వేగవంతం చేసే ప్రయత్నం కూడా చేస్తాము.

NPDCL, CPDCL గురించి వారు అడిగారు. ఆ వద్దలు వచ్చినప్పుడు పూర్తి సమాచారాన్ని అందజేస్తాము. మన రాష్ట్రంలో 24 గంటల విద్యుత్ సరఫరా చేస్తున్నందుకు మన ప్రభుత్వ వరంగా వారికిచ్చే సబ్సిడీలకు సంబంధించి కొంచెం ఎక్కువ ఇవాల్సి ఉంటుంది. అంతే కాకుండా ఉదయ్ స్క్రీ కింద వాటిని కాపాడుకునే ప్రయత్నం చేశాము. ఆ వద్దలు చర్చకు వచ్చినప్పుడు అడిగితే మేం తప్పనిసరిగా సమాధానం చెబుతాము.

ఉద్యోగాల భర్తీకి సంబంధించి మా మేనిఫెస్టోలో ఇచ్చిన హామీ ప్రకారం లక్ష ఉద్యోగాల విషయంలో నిరుద్యోగులు అన్ డెడ్ అయ్యారని సభ్యులు చెప్పారు. ఇప్పటికే 27,588 భర్తీ చేశాము. అవి TSPSC ద్వారా గానీ విద్యాశాఖ, హెల్త్ డిపార్ట్ మెంట్ ద్వారా గానీ ఏ డిపార్ట్ మెంటుకు ఆ డిపార్ట్ మెంటు ఎక్కడిక్కడ ఉద్యోగాలు భర్తీ చేసుకునే అవకాశమున్నది. అన్ని విశ్వవిద్యాలయాలలోని ప్రాఫెసర్లు ఆసిస్టెంట్ ప్రాఫెసర్లు, టెక్నరల్ పోస్టులు వంటి వాటన్నింటికీ మంజూరు ఇచ్చాము. అవన్నీ ఈ సంవత్సరం భర్తీ చేస్తారని తెలియజేస్తున్నాను.

అదే విధంగా లక్ష కోట్ల గారు ఇండస్ట్రియల్ ఇన్ సెంటివ్స్ గురించి మాట్లాడారు. ఈ సంవత్సరం ఇప్పటికే రూ.416 కోట్లు విడుదల చేశాము. మిగతావి కూడా దశలవారీగా విడుదల చేసే ప్రయత్నం చేస్తాము. స్కాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రిలకు సంబంధించి కూడా ఈ మధ్యనే రూ.100 కోట్లు విడుదల చేశాము. ఇండస్ట్రియల్ ఇన్ సెంటివ్స్ అంటే అవి స్కాల్ స్కేల్ ఇండస్ట్రిస్ కావచ్చు, మీడియం స్కేల్ ఇండస్ట్రిస్ కావచ్చు, కలెంట్ నబ్బిడీ కావచ్చు, పావలా వడ్డీ కావచ్చు అవన్నీ కూడా రిలిజ్ చేసే ప్రయత్నం చేస్తాము.

మన రాష్ట్రంలో 4500 మంది అర్చకులు ఉండగా ఇప్పటివరకు 2200 మంది అర్చకులకు పీఆర్సీ ప్రకారంగా వారికి వేతనాలు చెల్లిస్తున్నాము.

3.10 మిగిలిన వాళ్ళకి సంబంధించి ప్రాసెస్ జరుగుతోంది.

మ. కావున, దానిని కూడా త్వరలోనే పూర్తి చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. రైతాంగానికి కేంద్రం ఇచ్చే వడ్డీ రిబేటు మూడు శాతం, రాష్ట్రం ఇచ్చే వడ్డీ రిబేటు నాలుగు శాతం అగేవి కావు. రైతాంగానికి తప్పకుండా ఎప్పటికప్పుడు వడ్డీ జమచేయాల్సిన అవసరం ఉన్నది. అవి రోటీన్ ప్రాసెస్ లో జమ అవుతాయని మనవి చేస్తున్నాను.

సభ్యులు సంక్రమణ వెంకట వీరయ్య, సున్నం రాజయ్య గార్లు ఎమ్.బి.సి.ల గురించి, నాయి బ్రాహ్మణ, రజకులు, సగరులు, కుమ్మరి, ఆరెకుటిక, నల్లండ్ జాతుల గురించి అడిగారు. ఈ వర్గాలకి సంబంధించిన సమావేశాలకు నేను, మీరు వెళ్తుంటాము, వారితో నిత్యం చర్చలు చేసి సాధకూర్థాలు విలుంటాము. సభ్యులు సున్నం రాజయ్య గారడిగిన విధంగా నిధులను క్యారీఫార్వర్డ్ చేస్తామని చెప్పలేను. కానీ, ఈ కొద్ది రోజుల్లోనే అన్ని కులాలకు, ఉన్నంతలో ఎక్కువ మందికి, ఎక్కువ డబ్బులు కేటాయించుకునే ఆస్కారం ఉంటుంది.

సభ్యులు సున్నం రాజయ్య గారు చెక్ డ్యూముల గురించి కోరిన విషయాలను నీటిపారుదల శాఖ మంత్రి గారికి ఇవ్వాలని, మంత్రి గారు ఎప్పుడు నో ఆనీ ఆస్కారం లేదని, మా ముఖ్యమంత్రి గారు, మా మంత్రి గారు ఎల్లప్పుడూ చెక్ డ్యూములను ఏర్పాటు చేసుకోవాలని, చెరువులను బాగు చేసుకోవాలని ఆలోచిస్తారు. కావున, సంబంధిత వివరాలను నీటిపారుదల మంత్రి గారికి అందించినట్లైతే మంత్రి గారు మీకు తప్పకుండా సహాయం చేస్తారని తెలియజేస్తున్నాను. రుణమాఫీకి సంబంధించి స్పెసిఫిక్ పెండింగ్ ఉన్నట్లైతే పరిష్కరించాలని ముఖ్యమంత్రి గారు సభలో తెలియజేశారు. నేను, వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి గారు కూర్చుని ఆ విషయాలను పరిష్కరిస్తామని ముఖ్యమంత్రి గారికి తెలియజేశాము. ఆ విషయమై ముఖ్యమంత్రి గారు సభకు తెలియజేసినందున మళ్ళీ ఆ విషయాల గురించి నేను మాట్లాడను.

గౌరవసభ్యులు అడిగిన విషయాలన్నింటికి సమాధానం వచ్చిందని నేను భావిస్తున్నాను. కావున, ఈ బడ్జెట్ ను ఆమోదించాలని సభ్యులని కోరుతున్నాను.

(సభ్యులు శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి మాట్లాడేందుకు అవకాశం ఇవ్వాలని కోరడం జరిగింది)

శ్రీ టి. హరీష్ రావు (శాసనసభ వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి):- అధ్యక్షా, వద్దల మీద చర్చ జరిగే సమయంలో డీటెయిల్డ్ మాట్లాడేందుకు సభ్యులు కిషన్ రెడ్డి గారికి అవకాశం ఇవ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- కిషన్ రెడ్డి గారూ, మీరు అడిగిన ప్రశ్నలన్నింటికి మంత్రి గారు డీటెయిల్డ్ సమాధానం చెప్పారు. వద్దల

సమయంలో మీరు ప్రశ్నలు అడిగినట్లైతే ప్రభుత్వం డీటెయిల్డ్ సమాధానం చెబుతుంది.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రి హరీష్ రావు గారిని కొత్తగా రూల్స్ రాయమని చెప్పండి. ప్రొటెస్ట్ చెప్పడానికి అవకాశం ఇవ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- కిషన్ రెడ్డి గారూ, మీరు రిపై అయిపోయిన తరువాత కూడా మరలా అడుగుతున్నారనే భావంతో మంత్రి గారు ఆవిధంగా మాట్లాడారు.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, 30 శాతం జనాభా మరియు 70 శాతం ఆదాయం హైదరాబాదు నుంచే వస్తున్నప్పటికీ హైదరాబాదు నగరానికి బడ్జెట్ లో నిధులు ఇవ్వకుండా, హైదరాబాదు ప్రజల పట్ల గల నిర్లక్ష్య ధోరణికి, రీపెడ్యూల్..

(మైక్ కట్ చేశారు.)

మిస్టర్ స్పీకర్:- కిషన్ రెడ్డి గారూ, మీరు మంత్రి గారి వివరణతో సంతృప్తి చెందలేదని చెప్పకుండా మీరు ప్రసంగాలు చేస్తున్నారు. నూటిగా ప్రొటెస్ట్ చెప్పండి.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మీరు వారి మాటల్లో పడినట్లైతే వారు మనల్ని మోసం చేస్తారు. 30 శాతం జనాభా మరియు 70 శాతం ఆదాయం హైదరాబాదు నుంచే వస్తున్నప్పటికీ హైదరాబాదు నగరానికి బడ్జెట్ లో నిధులు ఇవ్వకుండా, హైదరాబాదు ప్రజల పట్ల గల నిర్లక్ష్య ధోరణికి, న్యూ పెన్షన్ స్కీముపై విమర్శకు నిరసనగా బి.జే.పి. తరపున వాకోట్ చేస్తున్నాము.

(భారతీయ జనతా పార్టీ సభ్యులు సభ నుంచి వాకోట్ చేశారు)

శ్రీ ఎస్. వెంకట వీరయ్య:- అధ్యక్షా, పాత పెన్షన్ విధానం రాష్ట్రాల పరిధి అని ఉద్యోగులు చెప్పినప్పటికీ ఆ విషయమై ఆర్థిక మంత్రి గారు స్పష్టత ఇవ్వలేదు. గ్రామైక్ రంగానికి సంబంధించిన ప్రోత్సాహాలు, వత్తికా విలేజుల హామీలకు సంబంధించి స్పష్టమైన హామీలు ఇవ్వనందుకు నిరసనగా వాకోట్ చేస్తున్నాను.

(తెలుగు దేశం పార్టీ సభ్యులు సభ నుంచి వాకోట్ చేశారు)

శ్రీ సున్నం రాజయ్య:- అధ్యక్షా, పోడు భూమి సాగు చేసే రైతులకు, 14 లక్షల కౌలు రైతులకు సభ నుంచి స్పష్టమైన హామీ రానందుకు నిరసనగా వాకోట్ చేస్తున్నాను.

(సి.పి.ఎమ్. పార్టీ సభ్యులు సభ నుంచి వాకోట్ చేశారు)

శ్రీ ఈటల రాజేందర్:- అధ్యక్షా, నిద్ర పోయిన వారిని లేపవచ్చు. కానీ, నిద్రపోతున్నట్లుగా నటించే వారిని లేపలేము. ప్రభుత్వం నుంచి స్పష్టమైన హామీ వచ్చినప్పటికీ, డీటెయిల్డ్ డిస్కషన్ జరిగిన తరువాత కూడా ప్రభుత్వ నిజాయితీని, చిత్తశుద్ధిని శంకించే

వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్) పై సాధారణ చర్చ

ప్రయత్నం మంచిది కాదు. బి.జే.పి., తెలుగు దేశం పార్టీ సభ్యులతో, సున్నం రాజయ్య గార్లచే చెప్పించుకునే స్థాయిలో ఈ ప్రభుత్వం లేదు. ప్రతి వర్గం, ప్రతి వృత్తి, ప్రతి మనిషిపట్ల ఈ ప్రభుత్వానికి కనీసం ఉన్నది. కావున, వారికి తెలిసిన విధంగానే చేయాల్సిన అవసరం లేదు. తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కూడా వివిధ అంశాలపై పూర్తి సమాచారం, పూర్తిగా పరిష్కరించాలనే తపన ఉన్నందున తప్పకుండా ఆ విధంగా చేస్తాము. వీరు ఈ రోజు ప్రభుత్వం పై బురద జల్లే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. ప్రజా క్షేత్రంలో తప్పకుండా వీరిని అసహ్యించుకునే చేసుకునే పరిస్థితి ఉంటుంది. కానీ, వీరికి అప్రెసియేషన్ వచ్చే పరిస్థితి లేదు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చే నాటికి హైదరాబాదు నగరంలో వారానికి ఒక్కసారి మంచి నీళ్లు వచ్చే దిక్కు లేదు. నగరమంతా గతుకుల రోడ్లు, అస్తవ్యస్తమైన పరిస్థితులు,

భూమిని కొనుగోలు చేసినప్పటికీ తమకు దక్కుతుందో లేదో అనే భయం ఉండేది, తమ భూమిలో ఎవరో వచ్చి బోర్డులు పెట్టుకునే వాళ్లు, గూండాలు రాజ్యం ఉండేది, నీళ్లు రాని దుర్మార్గమైన పరిస్థితి ఉండేది. హైదరాబాదు నగరంలోని ప్రజలకు పూర్తి భరోసా, భద్రతను, విశ్వాసాన్ని కల్పించిన మొట్టమొదటి ప్రభుత్వం మా ప్రభుత్వమే. ప్రభుత్వంపై తెలంగాణ ప్రజలకు విశ్వాసం ఉంది. ప్రభుత్వంపై తెలంగాణ ప్రజలకు అపారమైన గౌరవం ఉన్నట్లుగా నేను భావిస్తున్నాను.

MR. SPEAKER:- The House is adjourned to meet again at 10.00 A.M. tomorrow.

(The House then adjourned at 3.17 P.M to meet again at 10.00 A.M. on Wednesday, the 21st March, 2018.)

**“Published under Rule 347 of the Rules of Procedure and Conduct of
Business in the Telangana Legislative Assembly and printed
at the Assembly Press, Public Gardens, Hyderabad.”**